TISZTELETPÉLDÁNY

debreceni
független Ujság
politikai napilap

VASÁRNAP, 1934 JÚNIUS 10. XXXII. ÉVFOLYAM 129. SZÁM. 20 FILLÉR

Tomboló siker és 6000 főnyi tömeg a Háry János szombati előadásán

A külföldi előkelőségek is elragadtatással élvezték a tüneményes előadást

Rohamosan vásárolják a mai, vasárnapi utolsó előadás jegyeit

A Háry János debreceni diadalútja új állomásához érkezett el szombaton este. A pénteki premieren — színházi nyelven szólván — telt ház volt a négyszázesztendős öreg Kollégium hatalmas udvarán,

a szombati, második előadáson azonban nem csupán telt, nem is zsúfolt, hanem túlzsúfolt volt a gigászi méretű nézőtér.

Már fél 8 órakor megindult a népvándorlás a város minden részéből a Kollégium felé és bár nyolc óra tájban lassan szemező eső rémítgette a publikumot, a nézősereg áradása nem csökkent és mire az előadás kezdetekor, pontosan fél 9 órakor, megindult a játék, szinte egy gombostűt sem lehetett volna már elhelyezni.

Több, mint ötezer ember lepte el az udvart

és olyan lelkes várakozással fogadta a szépséges előadás pompásan pergő jeleneteit, ami csak a legnagyobb művészi teljesítményeknek jár ki.

Alig volt Európának olyan nációja, amely legalább egy-két fiagjával ne szerepelt volna a nézőtér sűrű embererdejében.

A Debreceni Hét lovasünnepségére érkezett külföldiek kivétel nélkül megjelentek és

nagy feltűnést keltettek az idegen államok daliás tisztjeinek díszegyenruhái.

A fővárosból is számos külföldi notabilitás érkezett a Háry János megtekintésére, de a külföldi előkelőségeken kívül

a nézőtér első soraiban és a páholyokban feltünt Debrecen, a vidék és a főváros katonai, politikai és gazdasági társadalma reprezentánsainak egész sora.

A magyar művész- és íróvilág sok neves szereplője is megjelent.

A nézőtéren láttuk többek között Herczeg Ferencet, Debrecen város díszpolgárát, a világhírű nagy magyar írót, továbbá Salusinszky Imrét, az Est-lapok főszerkesztőjét.

Az előadáson megjelent debreceniek szívét az öröm és a büszkeség töltötte be, amikor a külföldi vendégek mellett a magyar glóbusz annyi sok kiválóságát felfedezte, akiknek debreceni látogatása ennek a nagy magyar városnak a megbecsülését jelenti.

A pénteki premier lenyűgöző sikerére a szombati előadás valósággal ráduplázott.

A közönség a nagyszerű művészek minden énekszámát fergeteges tapsviharral honorálta, de bőven kijutott az ünneplésből a kitűnő zenekarnak, az elsőrangú teljesítményt produkáló kórusoknak, továbbá a Gábor Áron tűzérezred táncoló csoportjának is.

Ma, vasárnap este kerül harmadszor és utoljára színre a szabadtéri Háry János. Erre

az utolsó előadásra a jegyelővétel már napokkal ezelőtt rohamos tempóban indult meg

és nem kétséges, hogy újból roskadásig meg fog telni a Kollégium udvara, annál is inkább, mert erre a napra négy filléres gyors önti Debrecenbe az ország négy sarka felől az érdeklődők ezreit. A szabadtéri játékok vállalkozói attól tartanak, hogy a filléres gyorsak utastömegét nem tudja majd teljes mértékben jegyekkel ellátni és éppen ezért

nyomatékosan figyelmezteti azokat a debrecenieket, akik ma este akarják a Háry Jánost megnézni, lehetőleg a délelőtti órákban igyekezzenek jegyet váltani

a Piac ucca 59. szám alatt (volt Meinl-féle üzlet) elhelyezett jegyirodában.

Fél 9-kor lezárják a Kollégium kapuit

Tekintettel arra, hogy szombat este néhány tucat néző az előadás megkezdése után érkezett és ezzel nemcsak önmaguknak okoztak kényelmetlenséget, miután az első felvonás végéig kénytelenek voltak az állóhelyen meghúzódni, hanem lépteik zajával az idejében érkezett és áhítatos lélekkel figyelő publikumot is zavarták, a rendezőség úgy határozott, hogy éppen a nagyközönség érdekében vasárnap este pontosan fél 9 órakor lezáratja a nézőtérre vezető két kaput és

akik későn érkeznek, kénytelenek lesznek az első felvonás végéig az uccán várakozni.

Éppen ezért ajánlatos már az előadás megkezdése előtt jóval elfoglalni a helyeket, mert így senki sem magának, sem másnak nem okoz felesleges bosszúságot. A korai érkezés mellett szól az a körülmény, hogy

akik az előadás kezdetét közvetlenül megelőző percekben érkeznek, könnyen ki vannak téve annak, hogy a tolongás miatt az előadás megkezdéséig nem lesznek képesek helyeikhez jutni

s ilyenformán az első felvonást csak az állóhelyről nézhetik végig.

Megértettük az előadást anélkül, hogy magyarul tudnánk — mondja Amerika budapesti nagykövete

A Független Ujság munkatársa az előadás végeztével néhány „villám-interjut" csinált, amelyeket alább közlünk:

Mr. Steward, az Egyesült Államok budapesti nagykövete feleségével, leányával nézte végig az előadást és a következőket mondották:

— Csodálatosan szép ez a mesejáték. És kitűnőek a színészek, akiknek a játéka után megértjük az előadást, anélkül, hogy magyarul tudnánk. A zene elragadóan szép és a mesés színpad — úgy véljük pontosan adja vissza a tündérmesét. Igazán a legnagyobb elragadtatás hangján tudunk nyilatkozni erről a gyönyörű előadásról.

Petry Pál vallás- és közoktatásügyi államtitkár a legteljesebb elragadtatás hangján nyilatkozott a szabadtéri előadásról.

Szabadtéri előadás

Ma utoljára

Kodály—Pauliny—Harsányi csodás daljátéka: a

„HÁRY JÁNOS"

este fél 9 órai kezdettel az ősi Kollégium udvarán.

Jegyelővétel este 6 óráig Piac ucca 59. sz. alatt a Jegyirodában, Telefon 12--14., este 6 órától a helyszinen.

Finom **illat**
erőteljes **íz**
nemes **arc ma**
a
Kontsek kávé
tulajdonságai.

— Meglepett ez az impozáns kép és páratlan hatást tett rám a roppant méretű színpad és nézőtér. Nem is gondoltam, hogy a Kollégium udvarra és a rendezés így egyesíteni tudja a zárt és szabadtér előnyeit. Méginkább meglepett a nagy érdeklődés. A zsúfolt nézőtér és az itt összegyűlt sokezer főnyi közönség becsületére válik ennek az ősi kultúrájú városnak. Nemcsak az Operaházunk iránti megbecsülést bizonyítja ez, hanem élénken dokumentálja, hogy Debrecen őszintén érdeklődik a komoly magyar muzsika iránt. Az impozáns művészi élmény előkészítéséhez csak gratulálhatok a rendezőségnek.

„Bihari ember létemre büszke vagyok Debrecen nemes városára"

Beőthy László ny. kereskedelmi miniszter így nyilatkozott impressziói**ról:**

— Minden gyönyörű Debrecenben. Megcsodáltam a hatalmas vásárt, az imponáló méretű Stadiont, de felejthetetlen lesz számomra ez a káprázatos szépségű, lenyűgöző méretű előadás. Gyönyörű az egész beállítás és tiszta örömmel tölti el szívemet, amikor azt látom, hogy Debrecen magyar lelkű közönségét mennyire lelkesíti a régi magyar gyökerű és népi jellegű magyar zene. Bihari ember vagyok, de büszke vagyok Debrecen nemes városára.

Báró Vay főispán: Teljesen el vagyok ragadtatva

Báró Vay László főispán a következőket mondta:

— Teljesen el vagyok ragadtatva a szabadtéri előadástól. Olyan teljesítmény ez, amire nem gondolhatott senki, amíg nem látta. Nagyszerűen van megválasztva a szabadtéri játék színtere is, mert a Kollégium akusztikája elsőrangú. A legtávolabbi pontjáról is minden szót tisztán meg lehet érteni. Örömmel látom azt is, hogy a buzgó rendezőség fáradsága nem volt hiábavaló, mert hiszen olyan telt házat látunk itt, amilyen egymagában bizonyítéka a legteljesebb sikernek. A dekoráció olyan elsőrangú, amilyenre igazán nem voltam elkészülve. Beszéltem az itt tartózkodó előkelő külföldiekkel is, akik bár valamennyien látták a leghíresebb ünnepi játékokat, egyértelműen úgy nyilatkoznak, hogy el vannak ragadtatva a debreceni szabadtéri előadástól.

A külföldi vendégek nem is képzelték, hogy ilyen előadást lehet Magyarországon látni

Báró Vay László főispán feleségét, a művészlelkű Bissingen Margit grófnőt is megkérdeztük.

— Nekem rendkívül tetszett — hangzott a válasz. — Láttam a darabot az Operában, mondhatom, hogy a díszletek itt sokkal többet mutatnak. Óriási a dimenzió. De nem csak én vagyok elragadtatva az előadástól. A színészek is nagyszerűen játszanak. A külföldi vendégek, akikkel végignéztem az előadást, hasonló véleménnyel vannak. A szász meiningeni herceg és felesége mellettem ültek az előadás alatt. Minden szót le kellett fordítanom nekik, mert érteni is akarták, amit hallottak. Rendkívül meg voltak lepve. Azt mondják, nem is képzelték, hogy ilyen előadást lehessen Magyarországon látni.

Herczeg Ferenc: Megértem a sikert, mert igazán pompás az egész

Különösen értékes Herczeg Ferencnek, a kiváló írónak véleménye a szabadtéri előadásokról. Mikor megkérdeztük, hogy mi a véleménye az előadásról, így szólt:

— Így egyszeriben bajos véleményt mondani.

Makacsul folytattuk az érdeklődést:

— De kegyelmes uram, csak egy-két szóban méltóztassék véleményét nyilvánítani. Sikerültnek tartja az előadást?

Herczeg Ferenc lassú komolysággal végigjártatta tekintetét a Kollégium hatalmas udvarán, ahol óriási tömeg szorongott:

— Itt van a siker, láthatják az urak. Hallották ezt a döngő tapsvihart? Megértem a sikert, mert igazán pompás az egész. A színpad nagyszerű, az előadás kitűnő.

Sohsem láttam még hasonlóan szép előadást! — mondja az amerikai főkonzul felesége

Beszélgetés közben érnek mellénk az amerikai konzul és felesége, akikkel barátságos beszélgetés indul meg. A konzul felesége érthető magyar nyelven mondja:

— Nadjon szep! — és örül, hogy magyarul mondhatta el a legőszintébb véleményét. Aztán angolul magyarázza:

— Sohasem láttam még hasonló szép előadást. Angliában újabban vannak csak ilyen nagyszabású szabadtéri előadások, de ez sokkal hatásosabb. Igazán rendkívül tetszett nekünk.

Kéthly Anna képviselőnő munkatársunk érdeklődésére egyetlenegy szóval válaszolt:

— Bűbájos!

Dr. Györki Imre, Debrecen város egyik országgyűlési képviselője az alábbiakat mondta:

— Láttam már szabadtéri előadásokat Salzburgban és a velencei Szent Márk téren, de amit most Debrecenben a Háry Jánossal produkáltak, az felülmulja mindazt a szépet, kedveset és értékeset, amit Salzburg és Velence nyujtottak. A darab kiválasztása kitűnő, a Kollégium udvara az elképzelhető legremekebb miliő, a játék és az egész előadás pompás, üde. Ehez fogható művészi produkciót még soha nem élveztem.

SCHÖN KEZTYŰK
legjobbak
DEBRECEN, PIAC UCCA 14. SZ. (Csapó ucca sarok.)

A beteg Bethlen István nem jelent meg szombaton tanuként a Dréhr-ügyben

Budapest, június 9. A törvényszék szombaton reggel folytatta a Dréhr-ügy tárgyalását. A tárgyalás megkezdésekor az elnök bejelenti, hogy Bethlen István gróf, akit mint tanut idéztek be, beteg és nem jöhetett, úgyszintén külföldi tartózkodása miatt nem jelenhetett meg a tárgyaláson Batthyány Lajos gróf, Turi Béla kanonok, országgyűlési képviselőt hallgatja ki először a bíróság. Elmondja, hogy Vass és Dréhr nagyon jó viszonyban voltak egymással. Ő is kiment megtekinteni a Batthyány-féle bicskei kostélyt, de Vass József miniszter csupán mint jóbarátját hívta oda magával. Islik György, a Batthyány-család titkára és pénztárosa vallomásában előadja, hogy amikor a volt népjóléti miniszter és államtitkára megszemlélték a kastélyt, Vass kijelentette, hogy megéri a félmillió pengőt, mire Dréhr megrándította a vállát. Majorossy Gyula miniszteri tanácsos, a népjóléti minisztérium volt műszaki szakértője tesz ezután vallomást. Annak idején a népjóléti minisztérium részéről egy bizottsággal ő szállott ki a bicskei kastély megtekintésére. Kijelenti, hogy az épület olyan rossz állapotban volt, hogy a vétel ellen foglaltak állást.

Gál Jenő dr., Dréhr Imre védője a bizonyítás kiegészítése tárgyában tesz indítványt és tisztáztatni akarja, hogy tulajdonképpen kik varrták a főváros nyakába az 500,000 pengős bicskei ingatlant. A bíróság azonban elutasítja a védő indítványát.

IPAROS NAGYGYŰLÉS LESZ AZ IPARTÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSA TÁRGYÁBAN

A tiszántuli iparosság Debrecenben, e hó 10-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel, az ipartestület dísztermében nagygyűlést fog tartani, amelynek tárgyát az 1922. évi XII. t.-c. 47. §-ának módosítása képezi.

A nagygyűlés iránt nemcsak a Tiszántulon, hanem távolabb eső, helyeken, sőt a főváros iparosainak körében is nagy érdeklődés nyilvánul meg, úgyhogy ezen nagygyűlés igen népesnek ígérkezik.

A nagygyűlést az ipartestület rendezi, amelyre úgy a kereskedelemügyi minisztériumot, mint az Ipartestületek Országos Központját, a Kereskedelmi és Iparkamarát is meghívták.

Mivel ezen törvényszakasz megváltoztatása iránt az iparosság évek óta nagy küzdelmet vív, egészen bizonyos, hogy a debreceni iparosság is teljes erővel fog felvonulni és kifejezést fog adni a törvényszakaszból folyó sérelmeinek.

Az ipartestület ezuton hívja fel az érdekelt szakmák iparosait, hogy a nagygyülésen pontosan és minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A kereskedelemügyi minisztérium képviseletében *dr. Gyulay Ákos miniszteri titkár* fog résztvenni.

A nagyrábéi „Faiurossza" furkósbotos kalandja a csőszei

Göndör Sándor nagyrábéi juhász ez év elején juhait tilos területen akarta keresztülhajtani. Mikor pedig erre a mezőőr, Ványai Béla figyelmeztette, megfordított juhászbotjával olyan csattanós választ adott a mezőőrnek, hogy az ájultan rogyott össze a szenvedett 8 napon belül gyógyuló sérülés következtében. A törvényszék Fövényessy-tanácsa szombaton a kevésbeszédű juhászt hatóság elleni erőszakért és súlyos testisértésért összbüntetésül tizenötnapi fogházra ítélte el jogerősen.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSAG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZ BE SZÜKSÉGLETEIT.

Nagy érdeklődés mellett folyt le a magyar birkozó kongresszus

Szombaton délelőtt a városház tanácstermében tartotta meg a Magyar Birkozó Szövetség ez évi kongresszusát Szlebert Imre kormányfőtanácsos, országos elnök elnöklete alatt. Megjelent a nagyszámú résztvevő között Debrecen város képviseletében Zöld József tb. h. polgármester, a kerületek elnökei: Steinfeld István, Hönig Henkey tábornok, dr. Szilágyi Jenő, Villányi Géza, Gombosi Zoltán és még igen sokan.

Az elnök meleghangú megnyitója után, amelyben nagyfontosságú kérdéseket érintett, Steinfeld István, majd Zöld József, a kerületi elnökök szólaltak fel, majd pedig Hegedüs Béla főtitkár adott tartalmas beszámolót. — Utána a kerületek titkárai terjesztették be jelentéseiket, amelyek közül kiemelkedett a Keleti kerület titkárának, Stern Sándornak minden részletre kiterjedő, a bajokat nyiltan feltáró és segitő eszközökre rámutató jelentése, amelyet nagy tetszéssel fogadott a kongresszus. Ugyancsak igen nagy tetszéssel, tapssal honorálta a kongresszus Hönig Henkey tábornok felszólalását, amelyben sportszeretettől áthatott hangon, nagy szakismerettel és a gyakorlati megoldásokat kereső módon mutatott rá a tenni valókra. Néhány felszólalás után az elnök Cseh András nyiregyházi és Kánya Lajos szolnoki intézőnek a szövetség nagyérmét, a szegedi Toldi, a Dorogi Atlétikai Club, a Debreceni Torna Egylet, a Szegedi Vasutas sportklub és a Szolnoki Máv. Sport Egyesületnek a csapatbajnoki oklevelet adta át.

Szombaton volt a kollégiumi évzáró

Szombaton délelőtt volt a debreceni református Kollégium évzáró ünnepe, amelyen a Kollégium kebelébe tartozó összes iskolák résztvettek. Az ünnepség délelőtt tíz órakor istentisztelettel kezdődik a Nagytemplomban, ahol ez alkalommal az ifjúságon kívül rengeteg szülő és érdeklődő jelent meg. Ott voltak többek között Debrecen város képviseletében dr. Csürös Ferenc tanácsnok, dr. Vargha Zsigmond egyetemi rektor, Karay Sándor kollégiumi igazgató, vitéz dr. Bessenyei Lajos c. főigazgató, Márk Endre udvari tanácsos, Kesserü Lajos törvényszéki elnök, dr. Mező Sándor ügyészségi elnök, dr. Veres István tanítóképző intézeti igazgató, Csánky Benjámin egyetemi tanár, dr. Grgey Márton vármegyei tiszti főorvos és még igen sok előkelőség. Dr. Nagy Sándor főgimnáziumi vallástanár mondott igen szép beszédet és kért áldást az ifjúságra, a tanítókra, a szülőkre. Az ünnepséget Szigethy Gyula tanár pompás vezetése alatt a Kántus szép éneke fejezte be.

VIGSZINHÁZ-MOZGÓ
MA ÉS HOLNAP UTOLJÁRA
RASPUTIN
Főszerepekben:
JOHN — ETHEL — LIONEL BARRYMORE
Előadások vasárnap 3—5—7—9 órkar, hétfőn 5—7—9 órakor.
AZ ELSŐ ELŐADÁS MINDKÉT NAP MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL.

ASPIRIN
tabletták

P. -.24 P. 1.80
beváltak a **meghülés első jeleinél és fejfájásnál**
Gyógyszertárban kapható.

METEOR CSILLÁR
RÉSZLETRE IS ADUNK VEZET ÁRJEGYZÉK INGYEN
FERENC JÓZSEF ÚT 9. BIKA MELLETT

A jó szomszédság vége: becsületsértés szóval és mozdulattal

Szabó Pál, kovácsmester, aki lakik vala Földes községben kölcsönvett a szintén ott lakozó Nagy Eleméré asszonyságtól egy csövet. Hogy miféle cső volt ez, az nem derült még eddig ki. Ezzel szemben az asszonyság tartozott a kovácsmesternek négyö vennel. Ezt azonban nem akarta megadni. Ebből származott a bonyodalom. A kovács visszaadta a csövet, az asszony nem adta meg a négyö venet. Erre megharagudtak egymásra. A kovács azonban, akinek erös humorérzéke van, tovább járogatott a haragos asszonyság udvarára, szorgosan látogatva ennek öccsét és gyakran elpanaszolván, milyen rutul adós maradt neki az asszonyság. Eme panaszokat nem hallgathatta sokáig Nagyné. Elment a csendörököz, hogy tiltsák ki az udvarról a panaszosan kedélyes látogatót. A látogatások azonban ezután is tartottak. Sőt gyakoribbakká lettek. Nagyné erre elvesztette türelmét és személyesen szólította fel a kovácsmestert a szivélyes távolmaradásra. Ez alkalommal azt is kijelentette, hogy meglehetösen vastag lemez fedi a nevezett ábrázatát, hogy még mindig odajár. A kovácsmester eme marasztalásra lemondóan legyintett és távozott, de nem végérvényesen. Azonban valami véletlen folytán, vagy talán a halló és látó viszonyok változtak meg Földesen, a kovács úgy hallotta, hogy Nagyné nem egészen beszélt akkor ilyen szalonképes stilusban. Nevezetesen „fertelmespofájú", „mocskos" és más ilyen diszitő jelzőket is hallani vélt. Nagyné szintén megesküszik, hogy a kovács nem csupán legyintett, hanem félreérthetetlenül karmozdulatokat is végzett feléje, amelyeket igen zamatos használati utasításféle magyarázatokkal kisért. Nagyné tehát feljelentette a kovácsot becsületsértésért. A kovács ugyanakkor szintén feljelentette Nagyné, szintén becsületsértésért. Egyszerre jelentek meg a járásbiróságon és egyszerre voltak sértettek és vádlottak. A biróság tekintettel a két ügy ilyen szivesen közeli jellegére egyesítette mind a kettőt és megállapította, hogy mindkét részről elhangzottak a kedves kifejezések, illetve megmutatódott az az egyezményes jel, amivel Szabó kifejezte Nagyné iránt érzett őszinte vonzalmát és tiszteletét. Mind a kettő bünösnek mondódott ki,, de nem büntették meg egyiket sem. Szabó Pál bele is nyugodott bölcsen. Nem így azonban Nagyné asszonyság. Ő megfellebbezte az ítéletet. Őt nem lehet bünösnek kimondani. A törvényszék azonban helybehagyta a járásbiróság ítéletét és így Nagyné asszony még ki fog fizetni 16 pengő fellebbezési költséget is. Hogy aztán otthon miképen fogják ezután egymás tudomására hozni jókivánságaikat, mivel mutogatni és beszélni egyaránt költséges, az még a jövő titka.

KRAYER E. ÉS TÁRSA
lakk és festékgyár
háztartási cikkek
DEBRECEN, Csapó ucca 5.
Telefon: 21-60.
Megbizható áruival vezet!!

— **Biztosítási csalás volt az akol legége?** Katona János és ennek cselédje, Török József, mindketten biharkeresztesi lakosok, mint tettestársak kerültek szombaton a törvényszék Fövenyessy-tanácsa elé, csalás bűntettének vádjával terhelten. A vád szerint Katona József a mult év végén jól bebiztosított juhodályát Török Józseffel felgyujtatta s ily módon a biztosító társaságnak 400 pengő körüli kárt okozott. A törvényszék a szombati főtárgyalást bizonyitáskiegészités végett elnapolta.

MATT HARISNYA divatszinekben . . P 2·36 | RAYE BLUZ hosszu ujjal (hibamentes) . P 2·10
Fürdőruhák olcsó árban!
Excelsior harisnyaház
bizományosánál, LONDON JÓZSEF Piac ucca 46. szám.

Nagyszabású katonai sportünnepély a Stadionban

Bocskai fejedelem bevonulása Kassára.

A stadionavató sportesemények vasárnap délután a honvédség sportünnepélye zárja be. Nincs kétségünk, hogy a Stadion nézőtere szüknek fog bizonyulni a közönség befogadására, mert ezen impozáns katonai bemutatónak már az előkészületei is nagy érdeklődést váltottak ki a közönség minden rétegében.

A gazdag programmból kiemeljük azt a történelmi képet, amely Bocskai István fejedelemnek Kassára bevonulását fogja a nézősereg előtt szemléltetni. Ez az impozáns tömegjelenet, amely a Hajdú ezred rendezésében kerül bemutatásra, élményszerű látványt fog nyujtani.

Hogy a katonai sportbemutató iránt mekkora érdeklődés van már is, mi sem bizonyitja jobban, hogy a korzóülés és fedett tribün-jegyek nagy része elővételben már elkelt, a páholyjegyekből pedig csak nehány oldalpáholyjegy áll még a közönség rendelkezésére.

Elsőrendű ülőhely (a tribün mellett jobbról és balról) ára 1 pengő, másodrendű ülőhely ára (tribünnel szemben) 80 fillér. I. rendű állóhely 30 fillér, II. rendű állóhely 20 filér. A Stadionban hat pénztár fog működni.

Dr Balkányi Kálmán előadása a kereskedői nagygyülésen

Dr. Balkányi Kálmán, az OMKE igazgatója a Debreceni Kereskedő Társulat által szervezett kereskedői nagygyülésen előadást fog tartani a szövetkezetek legújabban tervbevett állami támogatásáról.

Minden kereskedő jöjjön el a kereskedői nagygyülésre vasárnap délután három órakor a Kereskedő Társulat dísztermébe (Piac ucca 8. sz., I. emelet), mert mindannyiunk egzisztenciáját érdeklő ügyekről lesz szó.

Uránia
Az idei szezon legszebb, legmulatságosabb vigjátéka:
Spanyol kölyök
énekes, táncos mulatságos komédia.
Főszerepben:
Eddie Cantor
és 100 válogatot szépség.
Előadások ma, vasárnap: 3, 5.15, 7.15 és 9.15 órakor
Holnap, hétfőn 5.15, 7.15 és 9.15-kor

Apollo
A titokzatos dzsungel életének regénye:
DAJAKA, az őserdők leánya
Főszerepben: CARL DE VOIGT és WERNER FÜTTERER és
A fekete lovas
8 felvonásos kalandos vadnyugati történet
TOM MIX főszereplésével.
Előadások ma, vasárnap: 3, 5.15, 7.15 és 9.15 órakor
Holnap ,hétfőn: szünet.

AZ ELSŐ ELŐADÁSOK MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL

Marólugot ivott és meghalt egy gyermek

Szüleinek Böszörményi ut 80. szám alatt levő lakásán a konyhában játszadozott Hozdovits Magda két éves kis leány. A gyermek játék közben megszomjazott, felmászott egy székre és levett az asztalról egy poharat. Azt hitte, viz van benne és felhajtotta a pohár tartalmát. Azonban nem viz, hanem marólug volt a pohárban s a kislány pillanatok mulva irtózatos kinok között összeesett. A mentők kivitték a klinikára, de segiteni már nem lehetett rajta és Hozdovits Magda szombaton reggel meghalt.

A hatóság vizsgálatot inditott annak megállapitása végett, hogy terhel-e valakit felelősség a kisgyermek haláláért.

Vásároljon hirdetőinknél.

Anyakönyvi hirek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Kiss János sporttelepi szolga, fiú: János. Joó Imre községi tanító, fiú: Imre. Harsányi László kertész, fiú: Lajos. Birinyi Ferenc pályafelvigyázó, fiú: József. Óvári József kárpitossegéd, fiú: József. Bárdos József asztalos, leány: Irén és 2 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Barta Lajos—Gombos Julia. Ferenczi Károly—Böjti Erzsébet. Szekeres József—Kisgerő Katalin. Szathmári Gábor—Endrédi Róza. Doka Sándor—Bundi Julia. Nagy Sándor—Tóth Erzsébet. Dézsi József—Nagy Irén. Nagy Miklós—Kiss Teréz. Elek József—Völgyi Jolán. Oláh Emil—Vajda Julia. Győri Gyula—Szerepi Klára. Füzy Gyula—Csiki Etelka. Méhész József—Juhász Eszter.

Halálozások: Mátrai Gáborné Dudás Klára r. kath. 74 éves, Bethlen u. 38. — Bikfalvy Laura ref. 78 éves, Rothermere u. 17.

Okvetlen nézze meg
az Ipari kiállitáson
Kolozsváry
hölgyfodrász
legujabb találmányát!
Modern örök onduláló gépjét.
Üzlet: Dégenfeld-tér 2. Telefon 33-12

Csillagrugotás, avagy a srác leleményes cselekedete

A kocsi, afféle stráfkocsi egy kapu előt állott. Nem volt rajta semmi, csupán egy korosabb férfiu, aki keményen pipázott. Amugy hasmánt heverészett a stráfszekéren. Ökleivel alápöckolta beretválatlan állát és megvetően fujta felém a füstöt. Én ugyanis keresztyéni türelemmel várakoztam a megmerevedett járómű egyik oldalánál. A hordók és más súlyosabb tárgyak helyváltoztatására szolgáló szörny ugyanis keresztben állott a flaszteren. Ülleje a kapu alatt, déli része a kocsi uton, a közepe megpontosan a gyalogjárón. Vártam és hallgattam. Tapasztalataim vannak, hogy ilyen esetben ez a legjobb

A pipázó vénség láthatólag nem vett tudomást rólam. Néha azonban rámsandított özönvízkori fejfedője alól. Csak úgy suttyomban. Várta, hogy szólok. De nem szóltam. Erre megvetően odaköpött elém, mértani pontossággal.

Aki magát felmagasztalja, megaláztatik — gondoltam fogcsikorgatva és vártam. Azért sem kerülöm ki ezt a rohadt fuvarozási tákolmányt.

Ekkorra már ketten voltunk. Egy figarós, pápaszemes úr is lefékezett mellettem és figyelmesen megnézte a kocsit, mintha otthon fejvesztés terhe alatt le kellene rajzolnia emlékezetből. De ő is hallgatott és várt. Nyilván neki is tapasztalatai voltak.

A pipás szfinksz ekkor megvetően háttal helyezkedett el felénk. Zsebéből elővonta az Üdvhadsereg lélekápoló folyóiratának hathónapos példányát és elmerült egy családirtó csizmadia csodálatos megtéréséről szóló közlemény olvasásába.

Mi kezdődő epeömlés tüneteivel közölt gyönyörködtünk a nadrágján ékeskedő foltok tömör szinpompájában.

Ekkor érkezett a helyszínre a srác Harsányan fütyült. Szájából egy másodkézi hunniavég meredezett elő vidám füstölgéssel. Odajött. Engem oldalbalökött és rálépett mocskos mezitlábával az öregúr lakkcipőjére. Aztán így szólt a cigarettavég mellől.

— Na tán mennénk.

Az öreg olvasott tovább. A srác erre szakértő szemekkel végigmérte a kocsit, az öreget, minket, eget, földet, mindent. És szintén nem szólt többet. Ellenben cselekedett. A vénember pontosan félpercenként kiemelte füzetlen bakkancsából a lábát, aztán visszazökkentette szintén félperc múlva. Láthatólag lábléghullámfürdőt vett. A srác kivette a cigarettacsikket a szájából. Még szivott rajta egy nagyot, aztán odalépett a kocsihoz. Megvárta a következő lábkiemelés pillanatát. És belökte az égő csikket az öreg bakkancs setét ölébe. Aztán távozott. Hihetetlen gyorsasággal, zaj nélkül. De csak egy lábbelihajitásnyira. — Ott zsebrevágta mancsait és várt. Nem kellett sokáig várnia. Az öreg rinoceroszpataszerű sarka visszasülyedt a bakkancsba. — Aztán elbődült az öreg, kalapja és bakkancsa észak-déli irányban elrugódott. A bődülés után felmérte a helyzetet. Lerántotta a másik lábáról is a cipők távoli névrokonát és megcélozta a srácot. Nem találta el. A lovak ezalatt szépen behuzták a kocsit a kapu alá, gazdájuk üvöltésének hatására. A járda felszabadult. A srác eltünt.. Az öreg káromkodva kereste össze a többször-generáljavított két lábbelit. Mi pedig továbbmentünk.

Az öregúr pár lépés után megfordult. Abba a házba ment be, amelyik előtt a kocsi állt. Hogy minek várt eddig, azt csak ő tudná megmondani.

Sz. M. J.

Teniszraketjét készítőnél huroztassa jótállással.
TANCER, BATTHYÁNY U. 6.
városi színházzal szemben.

UJ BORONA

HOGYAN IS VAGYUNK AZZAL A „HÍRES MAGYAR VENDÉGSZERETETTEL"?

Szabadalmazott honfiaink és honleányaink gyakran szoktak áriázni a magyar vendégszeretetről. Jó lenne, ha az ilyen áriázásokat követő percekben a szabadalmazott honi lelkek — ahelyett, hogy szentimentális meghatottsági pihenőket tartanának a nagy nyugalmak vagy negativ fáradozások után — egy kissé belemélyednének a magyar vendégszeretetnek szabadalmazott honfiaink és honleányaink által értelmezhetett és értelmezett, avagy az igazi és tulajdonképeni értelmébe. Mert a két értelmezés között rettentő a különbség. Minél nagyobb kerületüre tárja ki díszmagyaros honi keblét valamelyik honleányunk vagy bürokrata patriótánk, mikor a legközelebbi érzelmi élelmiszerraktárba toppanván a magyar vendégszeretetről zöngedezik, annál inkább elém mered a Szabó Dezső Magyar Misijének a sorsa és tragédiája. És fölkivánCsiskodik belőlem a kérdés: Magyarországon csak a vendégeket illik szeretni és nem illik szeretni a ház első gazdáját, aki nélkül vendég sem lehetne?

Úgy kellett föltennem a kérdést, hogy a ház első gazdáját nem illik-e szeretni és nem másképen. Akik tudniillik nem egyenes értelmezés szerint beszélnek a magyar vendégszeretetről, azok maguk is vendégek vagy álgazdák, vagy a gazda helyét és jogait bitorlók; egyszóval: nincs joguk az igazi gazda engedelme nélkül vendéget fogadniok a gazda házába. Legkevésbe van joguk vendégeket fogadni az ilyeneknek úgy, hogy ők az „áldozatosak" (igazi néven álgazdák) éppen olyan jól érezzék magukat, mint a vendégek, csak éppen a be nem mutatott igazi gazda maradjon hopp-on és sóványodjon le a vendégeskedés miatt. Igen nagy naivságot kell önmagukba kényszerképzesíteniök azoknak, akik az ilyesmiben is föl vélik födözni a vendégmorált, amikor itt vendégmorálról egyáltalában nem lehet szó. Nem lehet szó azon egyszerű oknál fogva, mert a vendégmorál két élű fogalom, amely a vendégre éppen úgy ró bizonyos becsületbeli kötelességeket, mint a gazdára. Azután a vendégnek ismernie illik a ház gazdáját, vagy legalább is tudnia illik a nevét annak, akinek kenyerét eszi. Ha a vendég a gazda helyett csak egy magát gazdának tituláló másik vendéggel találkozik (s az igazi gazda, kinek bőrére megy a vendégség, nem tud erről a vendégeskedésről), bármily szép, őszinte és tiszta a vendég viselkedése: nem a gazda leli örömét benne.

Kellő agytekervénnyel rendelkező felebarátaim nem vádolhatnak meg semminémű ünneprontással. Az igazság nélküli (tehát valótlan) ünnep különben sem ünnep, tehát elrontani sem lehet. Különben is az én tollamat igazabb ünnepek építő vágya vezeti és amikor minden téren egy egyetemes fogalmi tisztázást proponálok a magyar értelmiségnek, szeretném, ha egy méltóságosabb és meg nem zavarhatóan ünnepi élettartalom egyedenként minél intenzivebb öntudatosodásra találna honi berkeinkben.

Néhány év óta olyan nagy tömegekben kapunk vendégeket ebben a kis Csonkaországban, ami még a császári-királyi Magyarországnak is dicsőségére vált volna.

— Idegenforgalom, — mondják — jó ez, csak hagyják itt nekünk a pénzüket. Aztán ismerjék meg Magyarországot is, hiszen Németországban ugyis azt tanítják felőlünk sok helyen, hogy cigány nép vagyunk, akik nem rég óta szoktunk le az emberhúsevésről, Olaszországban pedig több helyütt poloskás-tetves nációnak tartanak bennünket. Hát mutassuk meg, hogy mit tudunk és kik vagyunk.

És vendégeink meg is győződnek az ellenkezőjéről. Meggyőződnek arról, hogy a Kánaán és a föltétlen rend birodalma kis országunk. És még sürgősebben megszabadulnak „előítéleteiktől" akkor, ha nem ők hagyják itt a pénzüket, hanem mi fizetünk értük, ha látnivalóinkért nem annyira ők fizetnek, mint inkább mi tartjuk el őket azért, hogy nekünk legyen bámulni valónk rajtuk. A már hanyatló szinkretisztikus vallások Rómájába negyedévezreden kersztül nem szálíottak annyi idegen bálványt, mint amennyi két lábon eljáró idegen bálványt dédelgettünk, etettünk-itattunk az utolsó néhány évben a mi pénzünkből. A mi pénzünkből? Ó ez nagyon tág (vagy szük?) fogalom: igenis a magyar paraszt, a magyar munkás, a magyar kisparos és kereskedő keserves adó-garasaiból, azoknak a pénzéből, akiknek csakis ennyiben volt részük a sok-sok vendéglátás örömeiből.

Az „Ámor Clubtól" kezdve a „Bélyegnyálazók Szövetségének" országos díszüléséig bizony nem kellett lámpással keresni olyan nyilvános országos konferenciát, díszgyülést vagy pattogatottkukoricás közünnepélyt, ahol egy vagy két ilyen potyavendéggel ne találkoztunk volna már. A Bélyegnyálazók Országos Egyesületének naggyűlése például föltétlenül elégséges alkalom arra, hogy rajta megjelenhessen a poroszországi bélyegnyálazók egyik szimpatikus képviselője és elhozza a magyar kollégáknak a porosz bélyegnyálazók üdvözletét, ilyen címen egyik asztaltól a másikig ülhessen Magyarországon, anélkül, hogy elő kellene vennie pénztárcáját. Túl azon, hogy az ilyen „idegenforgalomban" aligha van köszönet, fölteszem a kérdést: vajjon Poroszországban is ilyen szivélyesen fogadnak bennünket? Aligha. Sőt: a külföldre utazó magyarok bőre általában kecsegtetőbb a hermelin bőrénél is megnyúzás szempontjából. (Pedig az utóbbinak prémje is van.)

Debrecnben már évek óta folyik az u. n. nyári egyetem. Anélkül, hogy lebecsülném jelentőségét, szerényen megkérdezem: azok a nemfizető, vagy gyengén fizető vendégekként Debrecnbe hűsölő és hüsölendő idegenek, akik a résztvevők jelentős részét alkotják, vajjon mennyi és minő hasznú idegenforgalmat jelentettek és fognak jelenteni? Megismerik-é a vendégek egymástól és az őket körülvevő honi idegenimádók gyűrűjétől Magyarországot és tulajdonképeni vendéglátó gazdáikat: a magyar kispolgárt, a magyar munkást, a magyar parasztot? Ugy-e nem.

Ha a magyar város vendégeskedni akar, hivja meg először és mindenekelőtt: a magyar falut. — Minden más előbbi vendégeskedése nagyképüség, álvendégség vagy negativ vendégszeretet. A város eddig a faluba küldte fiait nem igazi vendégekként, hanem csak garabonciás diákokként. Csak elvinni tudott a faluból (mint a garabonciás diák: egy csésze tejet), de nem tudott hozni a falunak. Addig, amig a magyar város és a városi középosztály és polgárság vendéglátói kötelességének elsősorban hála és erkölcsi (és anyagi) tartozásban kell megnyilvánulnia eddigi önzetlen vendéglátójával, a magyar faluval és parasztságával szemben, addig a magyar városnak csak a magyar falut illik, szabad és szükséges vendégül hivnia elsősorban. A sok lézengő idegen helyett a magyar falu gyermekeivel kell bejáratni az országot, a tüdővészre hajlamos paraszt és munkásgyermekeket kell nyaraltatni és őket kell behivni „tanulmányi körültekintésre" a magyar városokba. Szeged mellett éppen Debrecen hivatott arra, hogy egy nagy környék népi kulturgócpontja legyen,

Kardos László
VÁSZON ÉS FEHÉRNEMÜ SZAKÜZLETE
Alapitási év 1831.
Kiállitáson az I. sz. Csarnokban
Bemutatja a n. é. közönségnek az áruüzlet fehérnemü és ágynemü műhelyeinek teljesitőképességét, valamint azt, hogy a mai idők minőségromboló áradatában is megőrizte
HAGYOMÁNYOS MINŐSÉGI ELSŐRANGUSÁGÁT.

Nedves
egészségtelen lakását olcsón, szárazzá varázsolja a
Flintkote
hideg aszfalt anyaggal
Lukács Vilmos és Testvére
szigetelő, burkoló, tetőfedő vállalata
Károly Ferenc József út 3/b. szám.
Telefon 23-08.
Műkő és cementárugyár, mosaiklapok, sírkövek, építési anyagok raktára.
Díjmentes szaktanács és árajánlat.

hogy irányitója legyen a Tiszántul falvaiban fölállitandó népegészségügyi intézeteknek, falusi napközi otthonoknak, kulturházaknak, földmivesiskoláknak, népegyetemeknek. Itt kell majd megépiteni azt a kulturpalotát, amelynek termeiben összefognak találkozni a Tiszántul falvainak mükedvelő paraszt szinészei és parasztkórusai. E legigazabb vendégség révén tud egyszer a magyar város igazán és szinvonalasan ujat adni a külföldi vendégeknek is. Az utóbbiaknak eddig ugyis csak olyasmit adott a magyar város, aminél sokkal jobbat és többet láttak ök a maguk hazájában.

De érdemes öket kivinni a magyar faluba akkor, ha majd ott napközi otthon, kulturház, az intenziv gazdálkodást irányitó földmives szakiskola, népkaszinó, népegyetem és népkönyvtár lesz. Érdemes lesz majd bemutatni nekik a magyar parasztkórusokat és a magyar népi játékokat. Azokat meg fogják nézni, meg fogják majd tapsolni, nem udvariasságból és nem potyavendégekként, hanem igazi és áldozatos kulturérdeklödésből, valódi kiváncsiságból, mert olyasmiket ugysem láthatnak másutt.

Üditő jelenség, hogy Debrecen a „Búzavirág" és a „Háry" nagy szabadtéri bemutatójával példát mutatott a többi alföldi magyar városnak. A Debreceni Hétnek eme két eseménye kulturtörténelmi példa a többi alföldi magyar város felé. Vegyék át ezt a példát a többi magyar városok és induljunk meg az uj Magyarország felé. Ha nagyrészben ma még csak a „Bánk bán" lézengő ritterjei utódjainak potyavendégeskedéséből áll a magyarországi „idegenforgalom", holnapra már kulturszomjból és nem udvariasságból tapsoló külföldiek tömegei alkossák meg az igazi idegenforgalmat.

Folytassa Debrecen azt, amit elkezdett a „Buzavirág" és a „Háry" bemutatójával. Legyen Debrecen az uj népi Magyarország édesanyja a magyar városok közül. Legyen Debrecen a győzelmes, sajátos, az egész világon egyedülálló szépségü magyar népi kultura Hellászának Athénje.

TIBORC

BETHLEN MÁRIA GRÓFNŐ KIÁLLITÁSA A DEBRECENI IPARI VÁSÁRON

A Debreceni Székely Társaság elnöksége felhivja tagjainak és e város egész hazafias közönségének figyelmét Bethlen Mária grófnő erdélyi népmüvészeti kiállitására, mely nem csupán igazi müélvezetet nyujt, hanem alkalmat ad arra is, hogy nehéz helyzetben levő erdélyi testvéreinken segitsünk. — Vasárnap délután e kiállitáson értékes tárgyak kerülnek sorsolásra, egy sorsjegy ára 30 fillér.

CSILLAPITJA,
MEGSZÜNTETI FÁJDALMAIT,
HA VALÓDI
DIANA
SÓSBORSZESSZEL
ÁTITATOTT VATTÁT
TESZ A FÁJÓS FOGRA!

Egyébiránt Preineszberger Jenő vizsgálóbiró az arzénes mérgezések ügyében végzett nyomozás kapcsán vasárnap Gyulára utazik. Ugyanis a gyulai ügyészség fogházában szintén számos vádlott van már letartóztatva az arzénes csökmői rémségekkel kapcsolatosan. Preineszberger Jenő vizsgálóbiró részben számos ott letartóztatott egyént fog tanuként kihallgatni ebben a bünügyben, részben az ügy ott levő iratait fogja részletesen áttanulmányozni.

SIESSEN
VEGYEN MARADÉKOT
FILLÉREKÉRT
1, 2, 3, 4, 5 méteres darabok, selymek, burettek és mosók
a
KLEIN DIVATHÁZBAN

Letartóztatta a vizsgálóbiró a csökmői arzénmérgező javasasszonyt

Egy öreg ember és egy gyermek hulláját ismét arzénmérget találtak — A javasasszony magához vett ellátásra egy öreg embert, aki nemsokára meghalt — Exhumálásakor csontjaiban nagymennyiségü arzént állapitottak meg — A gyanu szerint a javasasszony urának első feleségét is megmergezte

Az egyre nagyobb mérveket öltő, Csökmón és vidékén elkövetett arzénes mérgezések ügyében újabb vizsgálóbirói kiszállás vált esedékessé. Preineszberger Jenő vizsgálóbiró az orvosszakértőkkel e hó negyedikén újra kiszállott Csökmőre. A kiszállás, valamint a megejtett exhumálások és a helyszini [illegible] sok meglepő eredménnyel jártak. A vizsgálóbiró ugyanis a még csökmői viszonylatban is meglepő eredményü mérgezési teljesitményt végzett H. Papp-család ügyében nyomozott.

Ebben a családban eddig 7 holttestet exhumáltak, amelyek közül 6 ban volt nagymennyiségü arzén.

A család nyolcadik tagja, a nagyapa, méreghiány folytán már csak kötélleli megfojtás útján mulhatott ki. A többieket lemérgezték. A lefolytatott nyomozás szálai egy, özv. Sz. Nagy Jánosné nevü csökmői vénasszonyhoz vezettek, aki az eddigi mérgezések értelmi szerzőségével és a méreg előállitásával alaposan gyanusitható. Exhumáltatta a vizsgálóbiró ugyanis az évekkel ezelőtt elhunyt J. Nagy Bálint holttestét, akit a vénasszony

teljes ellátásra magához vett ama feltétellel, hogy irassa rá a vagyonát a magános öregember.

Ennek megtörténte után rövid idővel az öreg J. Nagy Bálint betegeskedni kezdett és csakhamar meg is halt. Most

a hulla exhumálásakor kiderült, hogy annak csontjaiban nagymennyiségü arzén van.

Ugyancsak exhumálták Sz. Nagy János 8 hónapos gyermek hulláját is, aki az öreg Sz. Nagyné unokája volt és akit szintén a vén csökmői boszorka tehetett el láb alól, mert

a gyermek holttestében szintén nagymennyiségü arzénméreg volt kimutatható.

Azt pedig tanuk vallomásai igazolják, hogy a vénasszony a gyermeket, a tulajdon unokáját sohasem nézte jó szemmel. Ugyancsak exhumálták a vádlott javasasszony férjének első feleségét is, mert ezek után biztosra vehető, hogy

azt is Sz. Nagy Jánosné tette el láb alól.

Ennek a hullának a vegyvizsgálati adatai még nem érkeztek le a bírói vegyészeti intézetből.

Preineszberger Jenő vizsgálóbiró e súlyos terhelő bizonyitékok alapján ott a helyszinen letartóztatta özv. Sz. Nagy Jánosnét, aki tagadta az ellene felmerült vádat. Beszállitották a debreceni ügyészségi fogházba. A beszállitás után a vizsgálóbiró újból kihallgatta, de a 72 éves vén javasasszony tagad rendületlenül.

Ez a megátalkodott banya már évek óta javasasszony hirében áll Csökmőn és vidékén. Lakásán nagymennyiségü gyógyfü volt felhalmozva,

különböző rejtélyes szerekből szintén szép gyüjteménye volt.

Igen nagy kár, hogy egy, ellene mintegy 2 évvel ezelőtt kuruzslás miatt folyamatba tett eljárás nyomozásának során lefoglalták ezt a gazdag és értékes gyüjteményt és annak nyoma veszett. Bizonyára számos tégely kerülne belőle a bíróság bünjelesztalára annak idején.

A vizsgálati fogságban levő vénasszony ellen egyelőre csak

kétrendbeli gyilkosság bűntette miatt indul meg az eljárás,

de valószinű, hogy a még folyó vizsgálat jelentős anyaggal fogja a végre lakat alá került lelketlen vénasszony bünlajstromát szaporitani.

RÁCZ ILUS IPARMÜVÉSZNŐ NAGY SIKERE A KÁLLITÁSON

A Tiszántuli Árumintavásár egyik leglátogatottabb pavillonja *Rácz* Ilus iparmüvésznőé. Rácz Ilus neve ismert már a debreceni közönség előtt, csodálatosan szép porcellán iparmüvészeti cikkeinek hatalmas publikuma van. A kiállitásra müvészetének szine-javát vitte ki az iparmüvésznő s éppen ezért érthető, hogy a pavillon előtt reggeltől estig hatalmas nézősereg szemlélődik és gyönyörködik a látványosságszámbamenő porcellánra festett müremekekben.

Kenyérárak

A debreceni sütőszakosztály ez évi június hó 12-től kezdődő hatállyal a következő irányárakat állapitotta meg:

Fehérkenyér, 4-es lisztből 32, félbarna, 5-ös lisztből ozzsal 30, barna, 6-os lisztből rozzsal 26, barna rozskenyér 24 fillér, sütemény darabonként 05, sterr-sütés pr. kg. 06, kalácssütés pr. kg. 10, szombati kalács pr. kg. 50 fillér.

A sütőszakosztály elnöksége.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

Debreczeni Göztéglagyár R. T.

tégla és cserépgyár mányai ugy helybe, mint a vidékre helyszinre szállítva saját igával legolcsóbban beszerezhető

BURGER
Mester ucca 35.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, június 10-én

A ref. templomokban. Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Dancsházy Sándor; d. u. 5 órakor dr. Lencz G. Sándor. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Uray Sándor, d. u. 11 órakor Makláry Károly; d. u. 5 órakor Kovács Árpád. Kossuth u. templomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Soós Béla; d. u. 5 órakor Kovács Jenő. Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor prédikál Kiss Antal Jenő; d. u. 3 órakor Márki Kálmán. Ispotályi templomban d. e. 10 órakor Siposs Imre; d. u. 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál Kalas Ferenc. Délután 3 órakor: Négyessy B. th. Nyilastelepen d. u. 3 órakor Papp Imre. Csapókertben d. e. 10 órakor prédikál dr. Módis László; d. u. 3 órakor dr. Dancsházy Sándor. Nyulason d. e. 10 órakor Kádár László th. Kerekestelepen d. e. 10 órakor prédikál Vajda László; d. u. 3 órakor Magyar Bertalan. Wolaffka-telepen délután 5 órakor: Kulcsár Lajos th. Téglaskert délután 3 órakor: Boros János theologus. — Kösélyszeg d. e. 10 órakor prédikál v. Szabó Endre. Fancsikán d. e. 10 órakor prédikál Kovács Árpád. Pacon d. e. 10 órakor prédikál Bagdy Dániel. Lukaházán d. e. 9 órakor prédikál Halász András. Sámsoni uti iskolában d. u. 4 órakor Boros János th. Hármashegyen d. e. 10 órakor prédikál Benke Tibor. Macson d. e. Kántor József. Dombostanyán d. e. 8 órakor és Pallagon d. e. 10 órakor Mezey Béla.

A róm. kath. templomban és az iskolakápolnában. Pünkösti utáni III. vasárnap. Szentmisék a szokott rendben. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. — Féltiz órakor ünnepélyes nagymisét mond Mihalovics Zsigmond tb. kanonok, az Actio Catholica országos igazgatója. — Utána predikál Szabó Imre káplán. — Délután 6 órakor litánia. — Csapókertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. — Homokkertben 10 órakor Kovács Sándor káplán. — Nyilastelepen 10 órakor dr. Hanzély Lajos levéltáros. — Auguszta-szanatóriumban 9 órakor Medgyessy Pál mérki káplán. — Szepesen 9 órakor Somogyi Ferenc káplán. — Hajdúsámsonban 9 órakor Révész István káplán.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) vasárnap d. e. 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

A gör. szertartású róm. kath. templomban: Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szt. mise, a szentbeszédet Fodor Antal s.-lelkész tartja. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság, 4 órakor vecsernye ,utána szentségimádás. A Téglaskertben a szentmise jövő vasárnap, 17-én lesz megtartva.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasáranpiiskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció, **péntek este fél 8-tól fél 9- ig bibliaóra.**

Emlékezés Tóth Árpádról

Tanár a tanitványról, kritikus a költőről

I.

Kettős szorongással fogok hozzá e néhány sornyi megemlékezéshez. Visszásnak érzem, hogy a tanár emlékezzék meg az egy nemzedékkel fiatalabb és mégis halott tanitványról. Egyszersmind félek, hogy beleesem a megemlékezés-irók gyöngeségébe, hogy többet találok beszélni magamról, mint hősömről, a ma felavatandó emlékmü hőséről, Istenben boldogult Tóth Árpádról.

II.

Tóth Árpáddal nyolc évig jártam egy iskolába, a debreceni állami reáliskolába, én, mint tanár, ő, mint tanuló. Ez a nyolc év 1896 és 1904 közé esett, amikor ez az iskola még nem viselte a Fazekas Mihály nevet, de amikor a Fazekas Sándor igazgatósága alatt állott. Ismeretségünk azonban nem az iskolában, hanem a szülei házban kezdődött, abban a házban, amely most is úgy áll a Késes-utcai 32. szám alatt, ahogy azt Tóth András uram, az a szobrászi tehetséggel csak félig megáldott kőfaragó mester több, mint negyven évvel ezelőtt fölépitette s a maga inkább érdekes, mint odaillő ornamentikájával ellátta.

De Tóth Árpád nem ebben a házban, sőt nem is Debrecenben született, pedig a hirlapok szinte konok egyhanguságggal igy irták és irják a nagyerdei emlékmü készülése alkalmából. Tóth Árpád Aradon született (1886. ápr. 14.) s apja onnan hozta őt Debrecenbe Zoltán és Ilona nevü gyermekeivel együtt, akikhez később mint debreceni utószülött, egy Lehel nevű fiú járult. — A Késes-utcai házban — amint említettem — Tóth Árpádnak még reáliskolai évei előtt megfordultam, egyrészt, hogy a készülő szabadságszobrot, az apának ezt a balsorsu alkotását lássam, másrészt és még inkább, hogy Tóth Andrásnak könyv- és kézirat-ritkaságairól szerezzek tudomást, mellékesen pedig azért is, hogy három, később pedig négy, szebbnél szebb kis gyermekben gyönyörködjem. Bármilyen jó viszony füzött is az apához, a fiuval, Árpáddal közelebbi kapcsolatba csak akkor kerültem, amikor közvetlen tanára lettem. Ez pedig csak az 1900—1. iskolai évben történt, amikor Tóth Árpád elvégezte a reáliskola I—IV. osztályát, a nélkül, hogy bármely tárgyra is tanitottam volna. Az V. osztályban lett először a tanitványom, még pedig németre tanitottam, de csak egy évig; közelebb azonban akkor jutottunk egymáshoz, amikor tulajdonképeni szaktárgyammal, a magyar irodalomtörténettel lettem a tanára a VII. és VIII. osztályban. Olajbarna arcának finom vonásaiban, sötétfekete szemének mély tüzében már előbb is el-elgyönyörködtem, de csak most szerettem meg igazán arcvonásainál is sokkal finomabb szelid lelkét, szeme tüzénél is sokkal ragyogóbb elméjét, amely főkép gondosan kiállitott, apró gyöngy-szerü betükkel megirt magyar dolgozataiban világolt. Különben Tóth Árpád nem tartozott a csodagyerekek közé, sőt testileg lassan, lelkileg is egyenletesen fejlődött. Ezt eléggé bizonyitják osztálybizonyitványai is, amelyek az alsó négy évben vegyesen foglalnak magukban jeles és jó érdemjegyeket, sőt a III. osztályu bizonyitványban egy elégséges is éktelenkedik a rajzoló geometriából, pedig kiváló rajztehetséggel is meg volt áldva. Jeles rendüvé csak az V. osztályban válik, de akkor mindjárt szinjelessé, hogy aztán mindvégig megtartsa ezt az érdemfokozatot. A négy felső évben azonban nemcsak szinjeles volt, hanem az osztály elseje is, ami kitünik abból, hogy ezekben az iskolai években mindig ő kapta a hires Csanak-aranyat, azt a kitüntetést, amely mindig csak az osztály legkitünőbb tanulóját illette vagyoni s egyéb körülményekre való tekintet nélkül.

III.

De Tóth Árpáddal az osztálytermen kivül is volt iskolai kapcsolatom, az ifjusági önképzőkörben, amelynek én voltam a vezető tanára és amelyben rendszerint bizalmasabb és fesztelenebb az érintkezés a csupán vezetésre rendelt tanár és a már önmunkásságra, sőt önkormányzatra jogositott tanulók között. Tóth Árpád már V. osztályos korában belépett az önképzőkörbe, de ebben és a következő évben még a háttérben rejtezkedik, legalább az értesitő semmi nyomát sem mutatja szereplésének, ami nemcsak már emlitett lassubb fejlődéséből magyaráható, hanem abból, hogy mitől sem állott távolabb, mint az érvényesülési vágytól, avagy éppen a törtetéstől.

De a gyertya mégsem dugható véka alá. Az önképzőkör az 1902-3. isk. évre a szerény Tóth Árpádot választja aljegyzővé és a tisztséget viselő Tóth Árpád most már kötelességének tartja, hogy lehetőleg minden téren müködjék; felolvas az október 6-i gyászünnepen, szorgalmasan birál szavalókat és irókat, pályázik forditással, amelyért dicséretet kapott, pályázik eredeti versel, amelynek diját, 10 koronát megfelezték közte és Kuthi Sándor között. Csak szavalni nem szavalt, mert hangja fátyolozott volt és mert nem szeretett ágálni. Mint VIII. osztályos, ő lett az önképzőkör elnöke, elég heves harc után, amelyben Tóth Árpád mindent tett, csak sajátmagáért nem korteskedett. Elnöksége alatt az önképzőkör legalább is megtartja azt a szinvonalat, amelyre már előzőleg emelkedett; a rendes (okt. 6. és márc. 15.) hazafias ünnepekhez ebben az évben egy harmadik járult, II. Rákóczi Ferenc emlékére, mindezeken Tóth Árpád közremüködik megnyitó vagy ünnepi beszéddel; de pályadijat nem nyer, mert mint elnök, nem tartja illendőnek bármire is pályázni.

Hosszabban foglalkoztam Tóth Árpád önképzőköri szereplésével, mert meg vagyok győződve, hogy ez nem kis mértékben hozzájárult irodalmi hajlamainak a kifejlesztéséhez és igy irói pályaválasztásához.

IV.

Tóth Árpád 1904. juniusában letette az érettségi vizsgálatot, természetesen szinjeles eredménnyel; de az ugynevezett Steinfeld-féle érettségi dijat nem ő kapta, mert azt egy szegénysorsu szinjelesnek kellett adni; mintegy kárpótlásul jutalomkönyvvel tüntettük ki, az Eötvös „Karthauzi"-jával, amely komoly jelleméhez ugyancsak illett, de amely talán előmozditotta benne a mélabura való hajlandóságot.

Az érettségi vizsgálat, a főiskolai tanulmányokra való bocsátás megszüntette köztünk a hivatalos iskolai kapcsolatot, de aki Tóth Árpádot megszerette, az nem egy könnyen szakadt el töle. Igy én is élénk érdeklődéssel kisértem további pályáját és bár szüleivel együtt engem is némi csalódás ért, amikor Tóth Árpád sem irodalomtanár, sem rajztanár, sem festőmüvész nem lett, pedig tehetségéből bármelyik kitelt volna, a szivbeli vonzódás, a meleg szeretet megmaradt Tóth Árpád, a hirlapiró, az iró, a költő iránt, sőt a régi érzésekhez hovatovább a nagyrabecsülés és tisztelet járult, amint költői hirneve mind fényesebbé vált. Mindezek az érzések személyes hálává forrtak össze lelkemben, hiszen Tóth Árpád irói és költői tehetségéhez nem tartotta méltatlannak, hogy egyszer (1912) prózában, másszor (1927) versben foglalkozzék velem, volt tanárával.

V.

Tóth Árpádot, a költőt is be kellene mutatnom, de ezt a feladatot nálam hivatottabbak végezték el, elsősorban költő-társai, régebben *Babits Mihály* és *Nagy Zoltán* a „Nyugat"-ban (1917), ujabban *Oláh Gábor* „Költők és irók" cimü kötetének (1932) egyik legsikerültebb fejezetében. Ennek a rendkivül mélyen járó tanulmánynak a nyomán mondom én is, hogy Tóth Árpád a szelid bánat, a szép szomoruság költője, de ehhez még hozzáteszem, hogy a csöndes elmulásnak, a lassu haldoklásnak a költője. Nincs mit csodálkoznunk, hogy a bánatos, a szomoru, az elmulást festő, a haldoklásról suttogó költeményekkel is nemcsak hiressé, hanem kedveltté tette magát; hiszen az ilyen tárgyu müvek kedveltségét illetőleg elég csak a középkornak haláltánc-költeményeire és a reformáció halotti énekeire gondolnunk, hogy a sirató-verseket ne is emlitsük. — A költeményeiben előre látott, szinte már óhajtva várt halál aztán 1928 november 7-ének hajnalán köszöntött be hozzá.

Tóth Árpád — ezt szintén Oláh Gábor állapitja meg — mint beteg ember a természethez és a könyvhöz menekül; nem annyira az életnek és a nőnek, mint a természetnek és a könyvnek a szerelmese. Ebből a szerelemből fakadnak bájjal elöntött költeményei, ezek az apró müvek, amelyek bájukkal úgy állanak a magyar költészet borus csarnokában, mint Szinyei-Merse képei a magyar festészet derüs termében.

Tóth Árpád a legelsőrangu nyelv- és versmüvész, aki a maga hangszerén ugy játszik, mint a leghiresebb zenevirtuózok. Játszik szavakkal és rimekkel, metrummal és ritmussal

és e téren még merészebb dolgokkal is megpróbálkozik, mint nagy mesterei: Csokonai, Vörösmarty, Arany.

VI.

Nem folytatom az esztetikai fejtegetést, sem másra támaszkodva, sem magamból meritve; inkább Tóth Árpád irodalmi pályájának néhány fordulatára akarok rámutatni, főleg azokra, amelyek Debrecennel kapcsolatosak.

Tóth Árpád, amint fölment Budapestre az egyetemre, csakhamar belevetette magát abba az irodalmi áradatba, amelyet Ady Endre forradalmi fellépése inditott meg; felesküdött az új zászlóra és ahhoz hü maradt a vezér és a maga haláláig. Pedig nehezen képzelhető ellentétesebb két egyéniség, mint Ady Endre és Tóth Árpád. Szilajság és szelidség, férfiúi gög és nőies alázat, parancsoló vezérség és engedelmeskedő alárendeltség nem különböznek inkább egymástól, mint Ady Endre és Tóth Árpád, de Tóth Árpád mégis mesterének, urának vallja s egyik legszebb költeményében a magyar költészet Messiásának hirdeti.

Tóth Árpádnak és társainak ezt az Ady-imádatát mi csak most kezdjük igazán érteni, mikor a Duceben, a Führer-ben való rajongó hitet a politika szinte kötáblába vése. Szóval az irodalom, mint sokszor másszor, ebben a vezér-kultuszban is előtte járt a politikának.

Csak természetesnek találjuk, hogy az Ady-tábor, a Nyugat megbecsülte ezt a lelkes katonáját és mikor a Csokonai-kör kalauzolásával 1909-ben lejött Debrecenbe és október 24-i emlékezetes matinéján itt zászlót bontott, a Nyugat vezérei: Ady, Móricz, Ignotus maguk közé vették ezt a kedves apródot és mint egyetlen debrecenit, odaültették a felolvasóasztalhoz. Tudtommal, Tóth Árpádnak, a 23 éves ifjunak ez volt első bemutatkozása a nagy nyilvánosság előtt. Tóth Árpád nehány verset olvasott fel, közöttük *Látomás*, *A parkban* cimüeket, amelyekkel a legmélyebb hatást tette. Jánosi Zoltán, a Csokonai-körnek egyik elismert poétája, igy szólott a Nyugat vezéreinek: Arra a költőre, akitől ti a magyar költészet ujjászületését várjátok, nincs miért tovább várni; itt van köztetek és előttünk, itt van Tóth Árpád.

A „Debreceni Független Ujság" is a legteljesebb elismeréssel ir Tóth Árpádról, bár akkor még nem tartozott a lapnak szorosabb kötelékébe; a következő számában pedig üdvözlő verset közöl Simon Istvántól, Tóth Árpád elemi iskolai tanitójától, amely értékre nézve nem hasonlitható Tóth Árpádnak Adyhoz intézett költeményéhez, de éppen olyan hódolattal van tele.

VII.

Tóth Árpádnak ez az osztatlan sikere arra ösztönözte a Csokonai-kör vezetőségét, elsősorban magamat, hogy a Csokonai-körben is felléptessük ezt a nagy tehetséget, akit, ha nem született is Debrecenben, városunk mégis teljesen a magáénak vallhatott, annyival inkább, mivel nehány esztendőre állandó lakoskép került ide vissza és mint a *Debreceni Független Ujság*,* majd pedig a *Debreceni Nagy Ujság* rendes dolgozótársa ugyis eleven részt vett a helyi irodalom életében (1909, 1911—12-ben).

* A D. F. U.-nak 1909-ben volt szini kritikusa, majd rendes dolgozótársa.

De Tóth Árpád csak egyetlen egyszer állott a Csokonai-kör közönsége elé 1912 január 17-én, a városháza nagytermében. Lelkes taps fogadta, mikor a felolvasóasztalhoz lépett, és még lelkesebb, mikor onnan távozott; a hirlapok is teljes elismeréssel nyilatkoztak költeményeiről, de Tóth Árpád ujabb szereplést nem vállalt.

Idegennek érezte magát a Csokonai-körben, amelynek legünnepeltebb költője Szabolcska Mihály volt, az a Szabolcska, akit Tóth Árpád mestere, Ady Endre „Költőcske Mihály"-nak gúnyol, és amelyet részben Szávay Gyula irányitott mint főtitkár, az a Szávay Gyula, akit a Nyugatosok költő-iparosnak és irodalmi kalmárnak tartottak. Ezt az idegenkedést több apró tűszurással is kifejezte, egyszer, mikor a Csokonai-szobrot tréfás verses panaszra fakasztja a Csokonai-kör által átalakitott szoborpark miatt, másszor, mikor komolyan ellenzi egy „Debreceni Szemle"-féle irodalmi és tudományos folyóiratnak a megindítását. Ezektől a hol rejtett, hol nyilt tűszurásoktól még az sem tartja vissza, hogy azok engem, a Csokonai-kör akkori titkárát is értek, holott egyébként annyi szeretettel és ragaszkodással tüntetett ki.

VIII.

Tóth Árpádnak debreceni hirlapirói pályája csak rövid ideig tartott, 1913-ban visszament méltó helyére, föl a fővárosba, a Nyugat kötelékébe, mestere közvetlen zászlaja alá. Bizonyára akkor is mellette volt, mikor Ady Endre, talán már a halál szelétől érintve, ezt az örök életü költeményét irta: „Ifjú szivekben élek"; hiszen ezek közé az ifju szivek közé való sorozást bizonyára senki sem érdemelte meg inkább, mint Tóth Árpád. Tudtommal, Tóth Árpád nem irt ilyen magabizó költeményt; azt sem tudom, hogy az ifjak, főkép a mai ifjak mennyire fogadták be a maguk szivébe, de azt tudom, jóleső érzéssel vallom, hogy az én öreg szivemben ott él Tóth Árpád, a tanitvány, ott él Tóth Árpád, a költő, ott él tisztán és ragyogva, ott is fog maradni szivemnek utolsó dobbanásáig.

Debrecen, 1934. junius 10.

KARDOS ALBERT.

VIGYÁZZON!
TAKARÉKOSKODJÉK!
A
SCHMOLL-PASTA
jobban használ a bőrnek és gazdaságosabb, ha vékony, puha ronggyal lehelletszerüen keni be vele cipőit.

Páratlan sikere van a Hortobágyi Körképnek, amelyet eddig már 20 000 ember látogatott meg

A mai időkben minden vállalkozás sikere elé kétségeskedéssel tekint az ember, valósággal drukkolva, vajjon az annyi fáradtsággal, áldozattal létrehozott vállalkozás meghozza-e a sikert. Különösen áll ez olyan dolgoknál, amelyek a művészettel vannak kapcsolatban. Annál örvendetesebben kell megállapitani, hogy a Hortobágyi Körkép a kivánt és minden tekintetben meg is érdemelt sikert elérte. A siker már a budapesti kiállításon megkezdődött és Debrecenben a Debreceni Hét kapcsán történt bemutató óta csak növekedett és pedig olyan mértékben, amely valóban csodálatraméltó. Naponta ezrével keresik fel a képet és gyönyörködnek annak szépségében, mely sokak előtt most fedi fel a Hortobágy és élete rendkívüliségét, sajátosságait, nagyszerűségét. Ifj. *Kovács* János festőművészt tömegesen keresik fel gratulációkkal az emberek a sikerült művészi munkáért. Misem bizonyítja jobban a Hortobágyi Körkép nagy sikerét, mint az, hogy *eddig már húszezer ember nézte meg*, akik között a legtöbb idegen.

Tizezer darab apró müremeket készit a debreceni keramikus művész, Krupinszky László a Gyöngyös bokréta számára

A kedves műalkotásokat külföldi vendégeknek osztják ki

Az apró, kedves kicsi műremekek mestere, *Krupinszky* László debreceni keramikus művész nemsokára nagy dicsőséget fog szerezni a magyar kerámiának külföldön. — A budapesti „Gyöngyösbokréta" külföldi látogatói számára ugyanis kedves meglepetés készül. A Gyöngyösbokréta rendezősége úgy gondolja, hogy a vendégeket valami kedves, de mégis értékes és művészi aprósággal fogja megajándékozni. El sem lehet képzelni értékesebb és kedvesebb ajándékot, mint egy olyan kis bájos emblémát, amilyet Krupinszky készitett a Debreceni Hétre. Ezért a „Gyöngyösbokréta" emblémáit is ő fogja elkészíteni. Számszerint tízezer darabot. Ha ezek közül a kis műremekek közül csak párezer kerülne is ki külföldre, az is biztosítaná a magyar kerámia számára a legnagyobb elismerést. Mert hogy ezek a szívből jött kicsi műalkotások a külföldi vendégeknek is a szívére fognak találni, az a debreceni embléma után egészen bizonyos.

NYÁRI
divatujdonságok, fürdőruhák, fürdőkabátok, fürdőcipők és sapkák
rendkivüli olcsó árban.

Tennisz sokni	P —.36	Dublé nyári flanell-takaró	P 5.50
Cserkész takaró	„ 3.—	Női öves harisnyatartó	„ —.78
Divat fürdőruha gyapjuszerü	„ 3.—	Mellitartó	„ —.36
Férfi apacs és sport ing minden szín . .	„ 3.20	Selyemfényü panama minden szín . . .	„ 1.10
		Strandernyő	„ 2.70

PETRIK KÁROLY
rőfös- és rövidáru üzletében
SZENT ANNA UCCA 5.

Egy uj ipar diadala

Egy törekvő magyar iparos úttörő munkát végzett akkor, amikor városunkban egy, az országban még nem létező magyar tervezésü blondel képkeretező műhelyt létesitett.

Gajdos István képkeretkészitő és műaranyozó műhelye megérdemli a vásárló közönség támogatását, mert aki a szép, művészies, tartós és amellett mégis olcsó képkeretet szereti, az Gajdos műtermében megtalálja. A cég elvállal: blondel, brüsszeli, faragott, florentin modern és korabeli képkeretek készítését, valamint az e szakba vágó munkákat.

Az Ipari Vásáron megjelent Albrecht főherceg és a keresk. államtitkár úr is megtekintette a Gajdos-cég kiállítását és legnagyobb elismerésüket fejezték ki az ott kiállított igazán művészi képkeretek fölött.

Műhely: Ferenc József út 63.

Prima tropical ing
5.50
Aszmannál

A Debreceni Hét tájékoztatója

A Debreceni Hét június hó 10-iki, vasárnapi részletes programmja:

D e. 9 ó. Országos lovasmérkőzések. (DTE pálya.)

D. e. 10 ó. Orvoskongresszus megnyitása. (Központi Egyetem díszudvara.)

D. u. 4 ó. Katonai bemutató, katonai sportünnepségek. (Stadion.)

E. fél 9 ó. Kodály: Háry János c. dalmű szabadtéri előadása. (Kollégium udvara.)

A hűtlenség miatt elbocsátott segédek feljelentették a főnököt

Róth Adolf debreceni posztókereskedőnek sorozatos kellemetlenségeket szerzett két kiváló alkalmazottja, név szerint Grósz Jenő és Limburg József postássegédek. 1932. évben Róth Adolf megsajnálta az állástalan Limburgot és maga ajánlotta fel neki, hogy üzletében alkalmazza. Alig volt ott pár napig a fiatalember, mikor egy napon Róth posztónagykereskedő üzleti ügyben távol volt, megjelent az üzletben egy Klein Lajos nevű rejtélyes alak és nagymennyiségű árút vásárolt. Az árut Grósz Jenő és Limburg József mérték le és állították ki róla a számlát. A kereskedő feleségének feltűnt, hogy a számlában feltüntetett árumennyiségnél jóval többnek látszik már az, amit a tulbuzgó alkalmazott leméterezett. Kérdőre vonta tehát Limburgot és Grószt és lemérette ujra velük az árut. Az új lemérés meglepő eredménnyel járt. Kiderült többek között egy 9 méteresnek lemért posztóvégről, hogy annak természetes hosszúsága valamivel több, azaz 20 méter. És így tovább. Grósz Jenő akkor az ujdonsült alkalmazottal egyetemben beismerte, hogy ezt a kis tévedést előre megbeszélték a rejtélyes Klein Lajossal. Másnap hazaérkezett a posztónagykereskedő, aki természetesen nem dícsérte meg a két lelkiismeretes alkalmazottat, hanem tömören jellemezve eddig üzleti ténykedésüket, ú ilaput kötött a talpukra. Fel azonban nem jelentette őket. — Feljelentette azonban a két ifjú. Először is 80 pengő bérhátralékért, azután állítólag a búcsúzáskor Róth Adolf által használt erős kifejezésekért, rágalmazás miatt Limburg tett feljeelntést. A járásbiróság úgy a polgári, mint a büntetőperben felmentő ítéletet hozott, amelyet a törvényszék Jeney-tanácsa is helybenhagyott.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 10-én a már korábban 10 órai indulással meghirdetett, Debrecenből a hortobágyi csárdáig és vissza közlekedő autóbuszjáratot — a folyó hó 10-én érkező filléres gyorsvonatokra való tekintettel — Debrecenből nem 10 órakor, hanem 11 órakor indítjuk. Az autóbusz a hortobágyi csárdától 15 órakor indul vissza.

A Debreceni Helyi Vasút R. T. üzletigazgatósága.

Betörőt fogott a tüzoltó, de elszalasztotta

Szombaton hajnalban egy tüzoltó a Csapó uccán véletlenül meglátta, hogy *Klein* Ernő kereskedő üzletének ajtaját valaki feszegetni próbálja. Rögtön gyanus lett előtte a dolog, észrevétlenül odalopózott és nyakoncsipte a különböző betörőszerszámokkal felfegyverkezett, kopottruhás fiatalembert.

— Mit akar tőlem? — mordult rá dühösen a tüzoltóra — nem látja, hogy én vagyok a tulajdonos?

— Majd a rendőrségen igazolhatja magát! — mondta hitetlenül a tüzoltó és a kapitányság épülete felé vitte magával a fiatalembert. Alig mentek azonban pár lépést, a fiatalember hirtelen kiráncitotta magát a tüzoltó kezei közül és rohanni kezdett. A tüzoltó üldözni kezdte, de nem sikerült utólérni a fürgén menekülő betörőt.

A rendőrség most keresi a rajtacsipett betörőt.

Ma, vasárnap délben avatja fel az Ady-társaság a Tóth Árpád emlékmüvet a Nagyerdőn

Nagy jelentőségű kegyeletes ünnepély színhelye lesz ma, vasárnap délben fél egy órakor a Nagyerdő. A Debreceni Hét e záró napján avatja fel az Ady Társaság azt a művészi emlékoszlopot, amely *Tóth* Árpádnak, a korán elhunyt nagy debreceni költőnek a nevét fogja hírdetni. Az emlékoszlopon, amely *Popper* Ferenc építész művészi alkotása, *Medgyessy* Ferencnek, a nagy magyar szobrásznak a plakettje őrzi a költő arcvonásait.

Az emlékművet, amelyet a költő barátainak, tisztelőinek, az Estlapoknak és Debrecen sz. kir. városnak áldozatkész támogatásával emelt az Ady Társaság, Ady Lajos, a társaság elnöke fogja felavatni, *Csürös* Ferenc dr. kultúrtanácsos fogja a város nevében átvenni. *Kertész* Dániel Tóth Árpád költeményeiből szaval, majd *Szabó* Lőrinc, a nagynevű iró mond beszédet. Az emlékműhöz vezető útat a Tiszántúli Vásár bejáratával szemközt elhelyezett mutatótábla jelzi.

Kereskedő nagygyűlés lesz vasárnap délután

Felhívás a kereskedőkhöz

A Debreceni Kereskedő Társulat és hozzá csatlakozva az összes debreceni kereskedelmi érdekképviseletek 10-én, vasárnap délután három órakor a Kereskedő Társulat dísztermében (Piac ucca 8., I. emelet) a tiszántúli kereskedelem panaszainak és sérelmeinek megvitatása céljából

kereskedői nagygyűlést

rendez, melyen a kereskedelemügyi miniszter is képviseltetni fogja magát. A nagygyűlésen meg fognak jelenni a vidéki érdekképviseletek kiküldöttei is és felhívjuk a helybeli kereskedő kartársakat, hogy ezen a nagygyűlésen minél nagyobb számban vegyenek részt.

A Szervezőbizottság.

Albrecht főherceg látogatása debreceni szállitójánál, Nagy József ezüstkoszorus szűcsmesternél

Albrecht főherceg Debrecen előkelőségeinek kíséretében jelent meg a Tiszántúli Árúmintavásáron és séta közben éppen arról beszélt a főherceg, hogy ő is nagyon jól ismeri a debreceni ipart, hiszen Nagy József debreceni szűcsmester az udvari szállítója, amikor egyszerre csak meglepetten szólott:

— Most látom csak, itt van az én szűcsöm is!

Azzal odasietett a pavillonja előtt álló Nagy Józsefhez és melegen megrázta kezét.

— Fenséges uram — mondotta Nagy József — fáradjon talán beljebb. Tekintse meg a kiállításom.

A főherceg pár szót mondott a közben odaérkezett urakhoz, akik szintén megálltak és érdeklődve szemlélték a szűcsmester elegáns, hatásosan kiképzett pavillonját. Gyönyörködve tekintette meg a finom prémeket.

Ekkorára már a vásárt látogató közönség hatalmas csoportja állta körül a kiállító helyiséget és nézte a Nagy Józseffel beszélgető főherceget.

A főherceg egy vadászbundát rendelt magának, aztán szívélyesen elbúcsúzott Nagy Józseftől és kíséretével együtt eltávozott.

Nagy József neve egyébként már régóta ismert a debreceni közönség előtt, hiszen sok dicsőséget szerzett már a debreceni iparnak. Magyarország szűcsmesterei közül mindössze kettőt tüntettek ki ezüstkoszorúval és a két ezüstkoszorús mester egyike Nagy József. Sok bel- és külföldi kiállításon vett részt, aminek tizenkét gyönyörűszép kitüntetés az eredménye.

Az elegáns, fővárosi nívójú szűcsszalon a Szent Anna ucca 3. szám alatt van. Ott kerestük fel Nagy Józsefet, aki a következőket mondotta:

— Az üzletemet harminchét esztendővel ezelőtt alapítottam. Mindig igyekeztem a lehető legjobbat adni a legelfogadhatóbb árért és vevőimnek mindig a legelőzékenyebb kiszolgálásban volt része. Fiaimat is szűcsöknek neveltem s mindkettőjük külföldön tanulta ki a mesterséget. Albrecht főhercceggel, illetve családjával már esztendők óta állok üzleti összeköttetésben. Legutóbb a főherceg két nővérének és öcscsének készítettem bundákat, most pedig sajátmaga rendelt tőlem egy vadászbundát.

Nagy József szűcsszalonjának egyébként a legelőkelőbb debreceni publikum a látogatója, de a szalon árai oly alacsonyak, hogy bárki minden nagyobb gond nélkül szerezhet be magának az ezüstkoszorús debreceni szűcsmester cikkeiből.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Tennisz-ütőjét
huroztassa
Szendrőnél
Batthyányi ucca 22.

Debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség.

HIRDETMÉNY

A GABELLA BEHOZATALÁRÓL ÉS A VÁGATÁSI DÍJAK LESZÁLLÍTÁSÁRÓL.

A közgyülés elhatározta, hogy 1934 július hó 1-től kezdődő érvénnyel életbe lépteti a gabellát. Ettől kezdve az eddigi vágatási jegyek érvénytelenek.

Az új gabella jegyeket a hitközségi irodában és a vágóhely területén lehet lesz beszerezni.

A gabella jegy árszabása 50%-kal olcsóbb, mint a régi jegyeké volt, de adóba nem fog beszámíttatni.

Mégis érdekében áll minden hitközségi tagnak a gabella szelvényeket egybegyüjteni és megőrízni, mert mindazon hitközségi tagok, akik a vágatási intézményt nem nálunk veszik igénybe: gabella váltságdíjat lesznek kötelesek fizetni.

További részletes tájékoztatást nyujt: a templomokban, az irodában, a vágóhelyen és a mészárszékekben közzétett kimerítő hirdetményünk.

Debrecen, 1934 június hó 5.

Az Elnökség.

MEGHIVÓ.

A Magyar Szabadalmazott Patkógyár R. t. f. a. debreceni cég Debrecenben, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja (Ferenc József ut. 45-47. sz. a.) földszinti helyiségében 1934. junius 20-án déli 12 órakor tartja a lebonyolitásra vonatkozó, 1933. december 31-i vagyonkimutatást tárgyaló közgyülését, amelyre a tisztelt részvényeseket ez uton hivják meg a felszámolók. Tárgysorozat: 1. Az 1933. december 31-i vagyonkimutatás, a felszámolók és felügyelőbizottság erre vonatkozó jelentéseinek előterjesztése és ezzel kapcsolatos határozathozatal a felszámolók és a felügyelőbizottság részére adandó felmentés tárgyában. 2. Felügyelőbizottság választása és tiszteletdijának megállapitása. 3. Esetleges inditványok. Figyelmeztetés: A vagyonkimutatás és a jelentések a társaság helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők. — A közgyülésen szavazati jogot csak olyan önjogu részvényes gyakorolhat, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyülés tartamára, azt legalább négy nappal megelőzőleg a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjánál (Ferenc József ut 45—47.) letétbe helyezte. Vagyonkimutatás 1933. december 31-én: Vagyon: Készpénzkészlet P 183.25, Adósok P 44,951.22, Árukészlet P 400.—, Gyártelep P 371,000.—, Gép-, szerszám-, felszerelés P 256.475.98. Veszteség: m. évről áthozott P 240,232.19, f. évi P 5,004.43 = 245,236.62, Összesen P 918,247.07. Teher: Részvénytőke: P 250,000.—, Hitelezők P 666,862.07, Egyéb passzivák P 1,385.—, Összesen P 918,247.07.

— **Fegyverek árverése a rendőrségen.** Az 1932—33. és 133—34. költségvetési évben a debreceni rendőrkapitánysághoz beszolgáltatott talált, gazdátlan, továbbá kihágási eljárás során elkobzott fegyverek és pisztolyok f. évi június hó 18-án délelőtt 9 órai kezdettel a rendőrkapitányság Kossuth ucca 20. I. em. 68. sz. szobájában nyilvános árverésen elárvereztetnek. Árverésen résztvevőknek már vagy fegyvertartási, vagy vásárlási engedéllyel kell birniok, vagy szerezniök. Akik fegyvervásárlási engedéllyel nem rendelkeznek, a fegyvert utólag csak abban a zesetben kapják kézhez, ha fegyvervásárlási engedélyüket bemutatják.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

HA ELROMLIK
a vízvezetéke,
nyomban telefonáljon
29-17
számnak,
Fülöp Miklós
bádogos és vízvezetékszerelő mesternek
DEBRECEN, CSAPÓ UCCA 3.
Lelkiismeretes munka.

Gyászrovat

Bikfalvi Laura élt 78 évet. Temetését a Köztemető szertartástermé-ből vasárnap délután fél három órakor Fehértói temetkezési vállalat végzi.

Id. Kemecsei András élt 60 évet. Temetése — korábban elhunyt feleségének exhumálásával — vasárnap délután félnégy órakor lesz Köztemető II. oszt. ravatalozójából református szertartás szerint. Fehértói temetkezési vállalat.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok, ismerősök, akik felejthetetlen feleségen és leányunk, **dr. Tóth Lajosné Fibik Ilona** temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhíteték, ezúton fogadják hálás köszönetünket. Dr. Tóth Lajos és a Fibik-család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak a rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen, szeretett Katicánk elhunyta alkalmából fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk őszinte köszönetet.

Özv. Kovács Sándorné és gyermekei

Köszönetnyilvánítás.

Özv. Sziklai Emilné, sz. Zakariás Irma felejthetetlen édesanyánk, testvérünk elhunyta alkalmából kifejezett jóleső részvétekért ezúton mondunk mindenkinek hálás köszönetet. A gyászoló család nevében:

Dr. Zalai Jánosné.

Özv. Ötvös Zsigmondné, 80 éves. Temetése vasárnap délután háromkor lesz Köztemetőben **Dankó** temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Polgár id. Tar József gazdálkodó 68 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 10-én, vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből. Temetését Bakóczy temetkezési vállalata rendezi, Kossuth ucca 17. szám.

Zima Lajos temetését vasárnap délután 4 órakor Köztemető ravatalozó terméből Bartha vállalata végzi.

Svédgránit sírkő, hat darab, megbízásból eladó. Bartha temetkezési vállalat.

DANKÓ
temetkezési vállalat
Debrecen, Kossuth u. 3.
Temetkezések, exhumálások, szállítások. Díjtalan költségvetés, kedvező fizetési feltételek.

— **Tornavizsga a Dóczyban a legkisebb növendékekkel.** Akik egyszer s máskor megjelentek már a Dóczy elemi iskola tornavizsgáján a 6—10 éves kis fehérruhás leánysereg bájos productióit szívesen megnézik másik évben is. Ötletes tornajátékok, gyakorlatok, kedves táncok azok, amelyeket a kis csöppségek június hó 11-én délután fél 5 órakor bemutatnak a régi Dóczy udvarán tartandó tornavizsgán. A tornavizsga műsora változatos. Az érdeklődőket, tanügybarátokat szeretettel hívja meg az elemi iskola tantestülete.

A törvényhatósági mezőgazdasági bizottság elnöksége az egész debreceni határt bejelentette adóelengedés végett a katasztrófális aszálykár miatt

Debrecen határában a hosszantartó szárazság úgy az őszi, mint a tavaszi kalászos vetésekben katasztrofális károkat okozott.

A rozsvetések általában teljesen tönkrementek, a búzák aprók, fejletlenek és nagyon ritkák, annyira, hogy sok helyen takarmánynak vágják le.

A tavaszi kalászosoknál s a nyáron betakarításra kerülő ipari és kereskedelmi növényeknél — mák, len s magnak vetett különféle virág, konyhakerti ültetvények — hasonló a helyzet. Mivel a törvény módot ad ilyen általános elemi csapás esetén a község, vagy a város egész határát ért elemi kárnak bejelentésére, e hó 5-én *Vásáry* József felsőházi tag, mezőgazdasági bizottsági elnök és *Őry* István, a mezőgazdasági bizottság alelnöke a gazdaközönség képviseletében

hivatalosan bejelentették a városi adóhivatalban a város egész határát adóelengedés végett

és kérték az egyes gazdák kárának megállapítását s annak arányában az adók csökkentését.

Az elemi kár bejelentésével kapcsolatosan a Debreceni Gazdasági Egyesület arra figyelmezteti a gazdaközönséget, hogy az általános elemi kár bejelentés csak az egészen kisbirtokosokra s kisbérlőkre vonatkozik, vagyis akiknek gazdálkodása harmincöt holdnál nagyobb területű, annak külön is okvetlenül be kell jelenteni elemi kárát a városi adóhivatalban a földbirtoknyilvántartási osztályban, mert ha ezt elmulasztja, a törvény értelmében adóelengedésben nem részesülhet, még az esetben sem, ha termését az aszály netalán teljesen megsemmisítené.

Szándékos emberölés vádja a féltékeny szerelmes ellen

Zárt tárgyalás egy emberölési kisérlet ügyében

Szándékos emberölés bűntettének kísérletével vádolva állott a debreceni törvényszék *Fövényessy*-tanácsa előtt szombaton Pap György 22 éves debreceni kereskedősegéd. A kereskedősegéd tavaly júliusában a Nyilastelepen egy fiatalkorú leánynak — akivel viszonya volt — a vád szerint féltékenységében azzal a szándékkal szorongatta a torkát, hogy a leányt megfojtsa. A szombati főtárgyaláson a vádlott kihallgatásakor elmondotta, hogy a leányt két év óta ismeri, az a vádbeli időben a menyasszonya volt, sőt most is az. Addig nem volt semmi baj sem, míg a kereskedősegéd a dohánygyárban állásban volt. Mikor azonban innen kiszorult, a leány anyja is kezdett vele szemben tartózkodóan viselkedni.

Mikor az elnök azt kérdezte a vádlottól, hogy mennyi ideje tart viszonya a leánnyal. Előry Kálmán dr. királyi ügyész kérte a zárt tárgyalás elrendelését, amit a tanács haladéktalanul el is rendelt. Mindössze annyit sikerült megtudni, hogy a törvényszék nem hozott ítéletet az érdekes ügyben, hanem ismeretlen okokból kifolyólag elnapolta a tárgyalást.

Őszinte konferansz a Háry János zene- és énekkarának munkájáról

Elmondja a mélyen tisztelt nagyközönség számára: Ferencsik János, az Operaház karmestere

Zenei körökben azt szokták mondani, hogy a karmester legigazibb kritikusa a zenekar. Ha ez igaz — amint igaz is, hiszen a munkatársak látják egymást legközelebbről és ismerik az egymás erényeit és hibáit a legjobban —, akkor megfordítva is igaz, tehát a zenekarnak a leghitelesebb megítélője a karmester. Ez különben természetes is és ezen az alapon szeretnék nagyrabecsült munka-, sőt művésztársaimról megemlékezni.

A közönség és a sajtó részéről zenekar és énekkar egyaránt olyan elismerést vívott ki, amely felette áll az udvariaskodó dícséreteknek, több annál, de erre az elismerésre minden tekintetben érdemes is. De a közönség a kész művészi munkát kapta és élvezte és talán nem is tudja, amit itt el szeretnék mondani, hogy mennyi munkába került ez a produkció. Amikor a napi nehéz munka után másokra a pihenés várt, akkor a zenekar és énekkar tagjai összegyülekeztek a zeneiskola dísztermében, hogy késő éjjelig próbálja a Háry János nehéz szólamait. Orvosok, mérnökök, ügyvédek, tanárok, katonák, munkások, háziasszonyok és házikisasszonyok este fél 8-kor ott ültek a pultok mellett és elfeledve napi gondjaikat, fáradalmaikat, otthon hagyva munkájukat (és hány randevut kellett zenekari próbák miatt lemondani!), azon törték magukat, hogy ez a szinkópa ritmikus legyen és az a futam ne legyen „elkenve". Bizony egy zenekari próba, amelyik 3—4 órát tartott, egy 5 perces cigarettapauzával enyhítve, sok figyelmet és odaadást ígényel és alaposan elfáraszt, nem is szólva az utolsó próbákról, amelyek jóval éjfél után végződtek. (A főpróba fél 9-től negyed 2-ig tartott!) De éjfélkor ugyanazzal a buzgalommal dolgozott mindenki, mintha csak most kezdtük volna. És másnap reggel mindenki pontosan ott volt a hivatalában, mintha az este próba helyett egy félórás barátságos sörözés lett volna. Ugyanez természetesen vonatkozik az énekkarra is, amely Szabó Emil zeneiskolai tanár fáradhatatlan vezetése mellett a legnagyobb nehézségeket tudta leküzdeni. (A Háry János kórusai a legnehezebb kórusok közé tartoznak.)

Mindezeket azért tartottam szükségesnek megírni, hogy a kedves közönség, amely nyugodtan ülve élvezi a debreceni zenekar és énekkar művészi teljesítményét, tudomást szerezzen arról a sok késő esti és éjjeli nehéz próbáról, amelyeken a zene- és énekkar tagjai részt vettek, sutba dobva minden fáradságot, ugyanakkor, amikor embertársaik már régen az igazak álmát aludták. (Kivéve a házfelügyelőket, akiknek a kapupénzjövedelme az utolsó hetekben a fent említett okokból meglehetős gyarapodásnak örvendett.)

Amikor lassan az utolsó Háry-előadás felé közeledünk, kötelességemnek tartom, hogy az ünnepi játékok zenekarának: a 11. hajdúezred zenekarának, a

FÜRDŐ RUHÁT
FÜRDŐKÖPENYT
csak
HAVASTÓL
vegyen!
Bádogos ucca 1.

Máv. Filharmónia zenekarának, a Városi Zeneiskola tanárainak és a közreműködő énekkarok tagjainak hálámat fejezzem ki lelkes, művészi munkájukért.

Albrecht főherceg a lovagló csizmák mesterénél

A Debreceni Ipari Kiállítás és Árumintavásár egyik ipari büszkesége *Katona* Gyula Hatvan ucca 43. szám alatti cipészmester kiállítása. A jónevű mester a szakmának legszebb és legkifogástalanabb termékeit állította ki, amelyek minden látogatónak tetszését megnyerték. Szombaton meglátogatta Katona Gyula kiállítását *Albrecht* főherceg is, aki nagy gyönyörűséggel szemlélte a cipészipari készítmények remekeit, a mester munkáiról elragadtatással nyilatkozott és különösen megdícsérte lovaglócsizmáit, amelyekre kijelentette, hogy azok tökéletes és igen szép lovagló csizmák.

Ma van az Orvosszövetség kongresszusa

A Magyar Orvosok Országos Szövetsége (MOOSz) ma rendezi Debrecenben XXXVI. évi rendes kongresszusát. Amint lapunk szombati számában már közöltük: ez a kongresszus a Debreceni Hét szellemi részének egyik igen kiemelkedő eseménye és dícséretére válik nemcsak a kongresszusnak városunkban, helyet adó hivatalos tényezőknek, hanem az Orvosszövetség debreceni fiókjának, amely fiókszövetség vezetősége szíve ügyének tekintette az idei kongresszusnak a Debreceni Hét keretében való megrendezését.

Már a szombati reggeli órákban munkába állottak a fiókszövetség fogadóbizottsági tagjai, akik három részre elosztva fogadták a lejelentkező vendégeket. Már szombaton délig 350 résztvevő orvos jelentkezett le legális keretek között a három fogadóbizottság valamelyikénél. Ez a szám azonban még nem mérvadó a kongresszuson résztvevő orvosokról, amennyiben nagyon sokan vannak olyanok is, akik nem hivatalos résztvevőkként vesznek részt a kongresszuson. Különben szombaton este közvacsora volt a nagyerdei Vigadó különtermében, miután az egyes szakosztályi ülések befejeződtek, 300 terítékkel. Magára a ma, vasárnap fél 11 órakor megnyíló kongresszusra (az egyetem díszudvarára) kb. 5—600 orvost várnak az ország legkülönbözőbb területéről.

Vasárnap délután és a hétfői napon több testületi és csoportos kirándulás lesz. A résztvevők megtekintik a klinikákat, a Stadiont, a TIKÁV-ot és természetesen a Háry János szabadtéri előadását, valamint a városi strandfürdőt. Délután fél 6 órakor a vegyészeti és gyógyszergyár telepét tekintik meg a résztvevő tagok s ez alkalommal a gyár vezetősége uzsonnára látja vendégül a látogatókat.

— **A hortobágyi katonai lóvásárlás.** A katonai lóvásár a Hortobágyon vasárnap délelőtt lesz, ahova a reggel 5 óra 42 perckor induló vonattal lehet kimenni és déli egynegyed egyre már vissza lehet érni Debrecenbe. A vasuti jegy ára oda-vissza összesen 2.40 pengő III. osztályon, 3.60 pengő II. osztályon. Visszafelé Nagyhortobágyról 10 óra 59 perckor induló vonattal lehet jönni s így a vásárra kimenő gazdák a fél 1 órakor Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter előtt tisztelgő gazdaküldöttségben is részt vehetnek.

Három filléres ünnepi gyorsvonat érkezik vasárnap Debrecenbe

Örömmel közöljük azt az örvendetes hírt, hogy vasárnap délelőtt a következő filléres ünnepi gyorsvonatok érkeznek Debrecenbe:

Délelőtt 10 óra 47 perckor Békéscsaba felől, 10 óra 09 perckor Miskolc felől és végül Délelőtt 10.23 perckor Budapest felől.

A filléres gyorsvonatok érkezése érdekében a kereskedelmi és iparkamara vezetősége, elsősorban dr Radó Rezső főtitkár sokat fáradozott. Elismeréssel kell megállapítani azt, hogy a Máv. vezetősége, különösen dr. Tüske Jenő Máv. igazgatósági osztályfőnökhelyettes a legmelegebb támogatással viseltetett az ügy iránt.

Felmentettek egy gázoló motorost

Gonda László debreceni mérnök tavaly július elsején Hajdúszoboszlón járt motorkerékpáron hivatalos ügyben. Hazafelé jövet egy parasztszekér került elébe, melyet éppen ki akart kerülni, midőn a szekér mögül kiugrott Zambó Erzsébet 23 éves hajdúdorogi napszámoslány. A leányt lehetetlenség volt már a mérnöknek kikerülnie s így az a motorkerékpár kerekei alá került, de aránylag igen enyhe sérüléseket szenvedett.

A mérnök, aki mindenáron el akarta kerülni a balesetet, felborult a járművel és olyan súlyosan megsebesült, hogy négy hétig nyomta az ágyat. Az elütött leány feljelentette a mérnököt gondatlanságból okozott testisértésért. A törvényszék Fövényessy-tanácsa a szombaton tartott főtárgyaláson Gonda Lászlót felmentette a vád alól.

Gyönyörü küzdelmek az országos lovasmérkőzéseken

Ideálisan kedvező időben, szépszámú, előkelő közönség előtt zajlottak le az országos lovasmérkőzések második napjának gyönyörű küzdelmei szombaton a piros-fehér zászlós, nehéz akadályokkal betelepített DTE pályán. A közönség soraiban ott láttuk: Demény Géza altábornagyot, a 6. vegyesdandár parancsnokát, báró Vay László főispánt, dr. Vásáry István polgármestert, gr. Andrássy Gézát, Kiss Ferenc nyug. altábornagyot, a Magyar Lovas Szövetség elnökét, Petri Pál államtitkárt és feleségét, Guha József nyug. altábornagyot, valamint a gazda távlovagláson résztvevő összes külföldi előkelőségeket, akiknek az ország legjobb lovasainak ragyogó küzdelmeiben volt alkalmuk gyönyörködni.

Eredmények délelőtt: Flóhr János-díj. Díjlovaglás „nehéz" kategória: 1. Solcz Dezső ny. őrn., Édus nevű lován. 2. Tamássy Zoltán szds, Jólét nevű lován. A gyorsaság, rutin és szív gyönyörű küzdelme. Három induló. Gróf Tisza István-emlékverseny. Vadászugratás: 1. Platthy József hadnagy, Ebek nevű lován. 2. Báró Inkey Lajos hadnagy, Kenyér nevű lován. 3. Géczy Béla főhadnagy, Gonosz nevű lován. 4. Schanzek Ottmár százados, Erdő nevű lován. Sok induló, erős verseny.

Délután. Nagyerdei díj. Díjugratás: 1. Báró Inkey Lajos hadnagy, Ábrándos nevű lován. 2. Wilhelms Uldin hadnagy, Levente nevű lován. 3. Báró Inkey L. hadnagy, Hubertus nevű lován. 4. Platthy József hadnagy, Sárgarózsa nevű lován. 5. Parázsó Zoltán főhadnagy, Hamislány nevű lován. Negyven induló impozáns, látványos küzdelme az akadályok fölött.

Amazon-díj. Úrlovasnők díjugratása: 1. Báró Inkey Lajosné, Hubertus nevű lován. 2. Báró Beg Dieda, Édes babám nevű lován. 3. Bárczy Hanna, Jegec nevű lován, 4. vitéz Cseh Kálmánné, Klió nevű lován.

Akadályhajtás kettes fogatok részére: 1. Micskey Imre alezredes, 2. Koós György hadnagy.

Részletes programm:

10-én 8 órakor: Szent-György díj. Díjlovaglás. 9 óra 30 I: Diana díj Hölgyek díjugratása (120 cm.), 10 óra 15: Hortobágy díj. Vigaszverseny ugratás (120 cm.). 16 óra 30: Fogat szépségverseny. 17 órakor Stadion díj (Puissance).

ABBAZIA
PALACE HOTEL BELLEVUE

Közvetlenül a tengerparton a strandfürdő átellenében. — Leszállított pensió árak. Hosszabb tartózkodásnál és családoknál kedvezmény. — Teljes pensió összes mellékköltségekkel már napi 11 pengőtől. — Pengőbefizetés. — Felvilágositás és szobarendelés Budapesten, az állandó irodában, Carlton szálló. (Telefon 889—70.)

Herczeg Ferenc, Debrecen diszpolgára és a belföldi és külföldi előkelő vendégek egész serege érkezett Debrecenbe a Háry János előadására

A Debreceni Hét idegenforgalmi propagandája, a Háry János előadása átütő sikere a magyar közélet és társadalmi élet számos kitűnőségét vonzották Debrecenbe. *Kárpáthy* Kamilló tábornagy, a honvédség főparancsnoka, *Shvoy* altábornagy Szegedről már tegnapelőtt megérkeztek.

Igy érkezett *Herczeg* Ferenc, Debrecen város díszpolgára, *Légrády* Ottó, a Pesti Hirlap főszerkesztőjével. A Revíziós Liga két vezérét a város küldöttsége fogadta az állomáson dr. *Vargha* Elemér polgármesterhelyettes vezetésével. A két illusztris vendég dr. Vargha Elemér vendégszerető házánál szállt meg. Ugyanakkor jött meg dr. *Salusinszky* Imre, az Est főszerkesztője. Ugyancsak ezzel a vonattal érkezett meg dr. *Miklós* Elemér miniszteri tanácsos és *Borvendég* Ferenc, Budapest új főpolgármesterének családja, akik szintén magánlakásban nyertek elhelyezést. A magyar arisztokrácia tagjai közül herceg *Odescalhi* Miklós, gr. *Zichy* István, báró *Uray* Gyula, gr. *Andrássy* Géza, gróf *Andrássy* Manó, báró *Dobblhoff* Erichné, *Berg* Dida bárónő, gr. *Vay* Miklós, a diplomáciai testületből *Stewart* budapesti USA főkonzul, *Haymood* angol követségi attasé és titkára, a budapesti török követ és kísérete. A politikusok közül *Beőthy* László volt kereskedelmi miniszter, *Körmendy* Mátyás, Szeged országgyűlési képviselője, dr. *Györky* Imre orsz. képviselő, továbbá tasnádi *Szücs* András, az IBUSz volt elnöke, dr. *Válkay* Bertalan miniszteri tanácsos. A vidéki városok közül Szegedről dr. *Pálffy* József h. polgármester, d. *Erdélyi* tiszti főorvos. Szombathelyről *Biczy* József műszaki tanácsos, *Szende* mérnök, Pécsről dr. *Sik* Lajos tb. főjegyző. Az irodalmi élet köréből *Tóth* Árpádné és leánya, valamint *Nagy* Zoltán.

Közepesnél gyengébb termés várható

Budapest, június 9. A földmívelésügyi minisztérium ma délben adta ki legutóbb termésjelentését. Megállapítja a vetésjelentés, hogy a búza a legutóbbi időben ott, ahol eső volt, javult, viszont ott, ahol nem esett, romlott. Előreláthatólag a közepesnél gyengébb termés várható, katasztrális holdanként átlagban megközelítőleg hét métermázsa.

A rozstermés kilátásai a jelentés szerint gyengék. Az árpánál és zabnál a közepesnél gyengébb termés várható. A tengeri és a burgonya a legutóbbi esőzés következtében erősen megjavult és erősebb tempóban megindult a répa fejlődése is.

A takarmányféléknél a sarjadzás megfelelő.

A szőlők állapota igen jó, eltekintve a jégkároktól. Megállapítja a jelentés, hogy a szőlőfejlődés szinte az egész országban kifogástalan.

Vasárnap este okvetlenül bezárja kapuit az Ipari Kiállítás és Árumintavásár

Kapcsolatosan azzal a hírrel, hogy a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár időtartama meg lesz hosszabbítva, kérdést intéztünk *Vági* István ipartestületi elnök, vásárigazgatóhoz, akitől azt a választ kaptuk, hogy meghosszabbításról szó sem lehet.

— A Kiállítás és Árumintavásár vasárnap este becsukja kapuit. A nagy érdeklődésre, valamint arra való tekintettel, hogy a közönségnek az a része is, amely a lovasmérkőzést látogatja, a vásárt megtekinthesse: kivételesen 9 óráig lesznek nyitva a vásár helyiségei.

— A vásár látogatottsága igen nagy mértékű és eddig már több mint 40 ezer ember jelent meg a vásár megtekintésére. Bármennyire is szeretnénk, hogy a Vásár nagyszerű alkotásaiban a közönség továbbra is gyönyörködhessék, ez teljesen lehetetlen, mert a vásáron résztvevő cégek berendezése és a vásár szabályai sem adnak erre lehetőséget. Igy tehát vasárnap este feltétlenül bezáródik a vásár.

Kérdést intéztünk Vági István igazgatóhoz arra vonatkozólag is, hogy mennyiben elégítette ki a kiállítókat a vásáron elért eredmények?

Erre vonatkozólag — hivatkozással az általános gazdasági helyzetre és arra, hogy a vásárt június havában rendezték meg — azt a választ kaptuk, hogy nem minden vonatkozásban lesznek kielégítők az elért eredmények és bár egyes iparokban szépen voltak üzletkötések, díszmű- és luxus-cikkek kevésbé cseréltek gazdát. Erkölcsileg a vásár szépen sikerült, anyagiakban azonban még tisztaképet nem lehet alkotni, de merjük remélni, hogy nagyjában mindenki megtalálta azt a számítást és azt a célt, melyet a részvétellel maga elé tűzött.

Vági István igazgató végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a mai vasárnapon a közönség nagy tömegekben fog megjelenni, hogy még egyszer emlékezetébe vésse ennek a vidéken legszebb árúmintavásárnak a képét.

Szombaton meglátogatta a vásárt kíséretével együtt *Albrecht* főherceg, aki hosszú időn át gyönyörködött a kiállításban és elismerését fejezte ki a látottak fölött.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

Filléres megy a jövő vasárnap Debrecenből Budapestre

Budapest, június 9. A magyar Államvasutak közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetén június 17-én, vasárnap a következő filléres vonatot indítja: Nyiregyháza—Debrecenből Budapestre. A menettérti jegy ára Nyiregyházáról 5.40, Debrecenből 4.70 pengő.

SPORT

A VÍVÓVERSENY DÖNTŐJE

A Békessy Béla emlékvívóverseny döntője nagyszámú érdeklődő közönség előtt zajlott le szombaton a központi egyetem díszudvarán. A verseny a késő esti órákban bravúros küzdelmek után a következő eredménnyel végződött:

1. Rajcsányi, 9 győzelem. 2. Kabos, 8 győzelem. 3. Rasztovics, 7 győzelem. 4. Kőszeghy, 5 győzelem. 5. Maszlay, 4 győzelem. 6. Bay, 3 győzelem. 7. Idrányi, 3 győzelem. 8. Vikol, 3 győzelem. 9. Benedek, 1 győzelem. 10. Jakab, 1 győzelem.

Felhívás. Felkérem a Villanygyár összes II. csapatbeli játékosait, valamint mindazokat, akik vasárnap az I. csapatban nem játszanak, hogy e hó 10-én, vasárnap délelőtt fél 9 órakor a Dohánygyár-pályán bajnoki mérkőzésre okvetlen jelenjenek meg. Az intéző.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. Földmivelésügyi Miniszter ur — méltányolva a gazdák anyagilag sulyos helyzetét, másrészt figyelemmel a régi vetőmagkölcsönök keletkezésének időpontjában volt magas terményárakra — 34,000—934. II. 1. sz. rendeletével a különböző akciókból származó vetőmag kölcsönnel még hátralékban levő mindazoknak a gazdáknak, akik még fennálló tartozásukat legkésőbb 1934. évi október hó 15-ig teljes egészében kifizetik, azt a kedvezményt biztositotta, hogy tartozásuk minden 15 pengőjét 8 P tényleges befizetésével egyenlithetik ki. Aki pedig a fenti határidőig ilyen módon tartozását teljes egészében meg nem fizeti, semmiféle további kedvezményre számot nem tarthat. Ezek tehát tartozásuk eredeti összegét lesznek kötelesek továbbra is megfizetni s ezekkel szemben az adott határidő lejárta után a tartozásoknak a kincstári jogügyi igazgatóság utján való legerélyesebb behajtását fogja a Földmivelésügyi Miniszter ur elrendelni.

A befizetésre adott október 15-iki határidő meghosszabbitásáról szó sem lehet, igy erre irányuló kérelmek elő sem terjeszthetők.

A Földmivelésügyi Miniszter ur ezzel a rendeletével a vetőmag kölcsönök visszafizetésére lényeges kedvezményt biztositott és az október 15-iki határidő megállapitásával lehetővé tette az adós gazdáknak, hogy fennálló vetőmag kölcsön tartozásukat az uj termésből könnyebben rendezhessék. Ezekre figyelemmel a magam részéről is felhivom a vetőmag kölcsönnel hátralékban lévő gazdákat, hogy tartozásaikat a megállapitott határidőig feltétlenül rendezzék, annál is inkább, mert sem további kedvezmény, sem további halasztás részükre engedélyeztetni nem fog.

Debrecen, 1934. junius 2-án.

A polgármester megbizásából:
Dr. Veress Gáza sk.
tanácsnok.

A FÜGGETLEN UJSAG hirdetései mindig eredményesek!

FORTUNA
petrol gázkészülék
leg gazdaságosabb kényelmesebb tökéletesebb
csak 29·50
Helyi lerakat:
ELEKTROMOSSÁG
FERENC JÓZSEF ÚT 59. SZÁM
Próbafőzésre házhoz küldjük!

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Mérsékelt északi szél, változó felhőzet, több helyen zápor vagy zivatar, a hőmérséklet alig változik.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések: 9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, junius 10.

9.15: Hírek. 10—11.10-ig: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Prédikál Kemény Lajos. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 12.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 2: Hanglemezek. 3: A m. kir. földmüvelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata. Báró Jeszenszky Tibor dr. s.-titkár: Aratás és minőségbúzatermelés. 3.45: Losonci—Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 4.45: A tehetséges ifjúság nevelése. Dr. Imre Sándor szegedi egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadássorozat.) 5.15: Magyari Imre és cigányzenekara. 6.30: Jóizü kutyatörténetek. Harsányi Zsolt felolvasása. 7: Kentner Lajos zongorázik. 7.30: Bírálat és ócsárlás. Márkus László előadása. 8: Szól a hegedü. (Hegedüsök a színpadon.) Zenei egyveleg. Összeállította és vezényel Donáth Jenő. Közreműködik Szabó Lujza, Szedő Miklós (ének), Hannover György (hegedü) és a Budapesti Hangverseny Zenekar. 9.30: Sport- és lóversenyeredmények, hírek. — 10: Közvetítés és Gellért-szálló éttermében. Pataky Vilmos jazz zenekarának müsora. 11: Közvetítés a Dunapalotaszálló éttermében. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

HÉTFŐ, június 11.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10: 1. A rokokó asszonya elbeszélésekben. 2. Fürdőruhák, strandcikkek (felolvasás). Közben: Hanglemezek. 12.05: Első Budapesti Citerakör. Vezényel Bundschuh István. 12.50: S. Manneberg Rózsi zongorázik, dr. Sebestyén Sándor gordonkázik. 3.30: A rádió diákfélórája: A paliójátékok földjén. 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 5: Hallgatás. Székely Tibor elbeszélése. 5.30: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy-Fichtner Sándor. 6.30: Hogyan pusztultak el az ősállatok. Dr. Kadic Ottokár egyetemi tanár előadása. 7: Közvetítés a drezdai állami Operaházból. Strauss Richard Rózsalovag című operájának előadása a szerző 70. születési évfordulója alkalmából. Az első felvonás után, körülbelül 8.10: A Rádióélet sportrejtvényverseny pályázata. A II. felvonás után, körülbelül 9.25: Hírek. Az előadás után, körülbelül 10.45: Időjárásjelentés. Majd: Közvetítés a Kovácsevics-étteremből Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál. 11.15: Hanglemezek.

— **Kitüntetett női kereskedelmi iskolai gyorsírók.** A május hóban megtartott gyorsíróversenyen a női felső kereskedelmi iskola tanulói ismét szép sikerrel állták meg helyüket. A budapesti minősítés alapján a 150 szótagos versenyen Buday Rózsa hibátlansági jelvényt és könyvjutalmat, Rényi Terka oklevelet, Szabó Anna és Kertész Julia pedig dícsérő emléklapot nyertek.

— **Gisser** fotó képei mindenütt elismerést váltanak ki. Piac 46., udvarban.

— **Nem csodaszer,** de mégis csodálatos eredményeket értek el mindenkor a valódi Diana-sósborszesz használatával. Sok-sok ezer elismerő és hálalevél bizonyítja ezt.

— **Az iparostanonciskola leányönképzőköre** e hó 10-én d. u. fél 5 órai kezdettel az iskola tornatermében (Burgondia u. 1. sz.) tartja évzáró ünnepélyét. A gazdag műsoru ünnepélyre, a leányifjúság munkája iránt érdeklődőket szeretettel hivja és várja a vezetőség.

— **Hyperdent szájvíz essencia** fogfájást megszünteti, mozgó fogait megerősíti! Csodás hatású! Fogak romlását megakadályozza! Állandó lerakat Papp Lajos illatszertárai, Kossuth ucca 1., Csapó ucca 58.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. JUNIUS 10. CSÜTÖRTÖK. A Kossuth-szobor birálóbizottság az első dijat nem adta ki, a második dijat Róna Józsefnek, a harmadikat Margó Edének itélték.

A Kereskedő Társulat női felső kereskedelmi iskolát akar létesiteni.

A király Liszkay József 3-as honvédezredesnek a magyar nemességet a „szombatfalvi" előnévvel adományozta.

Thalvieser Alajosné, Körtvélyessy Sávely Vilma 36 éves korában elhunyt.

1909. JUNIS 11. PÉNTEK. Hivatalos ünnep.

1914. JUNIUS 10. SZERDA. A debreceni gyógyszerészsegédek sztrájkbaléptek, hogy szolidaritásukat kifejezzék a sztrájkoló budapesti kollégáik iránt.

1914. JUNIUS 11. CSÜTÖRTÖK. Schirf István 17 éves diák a Hatvan uccán leugrott a robogó villamosról és súlyosan megsérült.

Szenzációs ujítás a Royal kávéházban. Komplett reggeli: kávé, tea, vayy csokoládé mézzel, vajjal, sonkással és tojással 60 fillér. Villásreggeli sörrel és kenyérrel 40 fillér.

1924. JUNIUS 10. Hivatalos ünnep.

1924. JUNUIS 11. SZERDA. Megkerült a 30 millió koronát ellopó Sajti Imre szinház ititkár ,aki eltünése előtt azt irta búcsúzólevelében, hogy öngyilkos lesz. Kiderült, hogy Sajti Budapesten bújkál.

— **Érettségi találkozó** A fiu felsőkereskedelmi iskola 1924. évben végzett növendékei érettségi találkozója június 10-én lesz a kereskedelmi iskolában.

— **Mentőszekrények,** kötszerek, vatták, vegyszerek legolcsóbban a Központi Drogériában, Városháza épület.

— **Gyermekoperaelőadás.** A városi zeneiskola június hó 14-én, fél 8 órai kezdettel renlezi a Csokonai szinházban gyermekoperaelőadását. Szinre kerül Turry Peregrin: A „Bátor király lány" című operája. Az előadáson 70 énekes és a katonazenekar működik közre. Vezényel a szerző. Még néhány páholy és támlásszék váltható a zeneiskolában zóna helyárakkal.

— **Keféket,** háztartási cikket, illatszerek, fésűáruk legolcsóbban beszerezhetők Sarkadinál, Széchenyi ucca 1.

— **Felhivás a leventeoktatókhoz és a leventékhez!** A katonanapon gúlákat bemutató oktatók és leventék — szóbeli parancstól eltérőleg — e hó 10-én délután ne 3 órára, hanem fél 2 órára legyenek a Levente-Otthonban.

— **Ja. női sportzokni 32 f,** flór térdzokni, nagy számok, 90 f. Csipkeszaküzlet, Püspöki palota, Hatvan ucca 1.

— **Érettségi vizsgálat a női felső kereskedelmi iskolában.** Dr. gyulai Gyulay Ákos kereskedelemügyi miniszteri titkár elnökletével tegnap fejezték be a női felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatot. Az eredmény kiváló, amennyiben a jelöltek 27%-a jelesen, 32%-a jól felelt meg, 32%-a pedig megfelelt.

— **Gazdák küldöttsége a földmivelésügyi miniszter előtt.** A Debreceni Gazdasági Egyesület felkéri a kisebb-nagyobb gazdákat (bérlőket is), hogy június hó 10-én délben a mezőgazdasági kamaraban dr. Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter úr előtti tisztelgésben részt venni szíveskedjenek. Gyülekezés vasárnap déli fél 12 órakor a Gazdakörben és az Egyesületben.

— **Vízvezeték, csatorna, gáz-, központi fütések** készítése, átalakítása, javítása. Gyenes, Szent Anna u. 8. Telefon 19-37.

— **Felhivás leventékhez.** Felhivom Debrecen sz. kir. város leventéit, hogy akik egy tervezett kéthetes Balaton körüli kerékpáros táborban akárnak részt venni, az iparostanonciskolában vitéz Udvarhelyi Béla főoktatónál jelentkezzenek. Indulás június hó 16-án este 10 órakor, vonaton, a Balaton körül Siófoktól kerékpáron s vissza Balatonalmáditól ismét vonaton. Részvételi költség személyenként 15.— pengő.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **76 éves asszony öngyilkossága.** Temjén Lidia 76 éves, biharnagybajomi asszony ezelőtt pár nappal öngyilkossági szándékkal kútbaugrott és meghalt. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Ha Budapestre utazol, Park-szállóba szállj,** mert téged ott filléreért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

Kapható: a Központi Drogériában.

— **Ha fáradt és izgatott,** ha a hasban feszülés érzése kínozza és gyakori félelemérzetben szenved, akkor igyék reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József" keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bélgázfejlődést s elhárítja a vértódulásokat. Az emésztőszervek bántalmainak több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyeket a bélben keletkező mérgek okoznak, a Ferenc József víz kitünően beválik.

— **Halálragázolta egy motorkerékpár.** Berettyóújfaluban tegnap Balogh József 78 éves napszámost az uccán elütötte Jónás József motorkerékpárja. Az öreg napszámos olyan szerencsétlenül került a kerekek alá, hogy még a helyszinen kiszenvedett. Jónás József, a gázoló motoros ellen az eljárás megindult.

— **Óriási árat fizetek** aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készítése, javítása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknél, Piac 75.

— **Érettségi találkozó.** Felkérem osztálytársaimat, akik 1924-ben a helybeli piarista gimnáziumban velem együtt érettségiztek, hogy pontos címüket közölni szíveskedjenek. Dr. Karácsonyi Ágoston, Debrecen, Csapó u. 10., I. A találkozó július 1-én lesz.

— **Ön szenved?** Fájós lábára cipőjét készittesse Takács János gyógycipésznél, Debrecen, Batthyány u. 4.

— **Tíz pengő értékü fa ellopásáért** 2—2 havi fogház. Szilágyi István, Molnár János és Cseke Sándor debreceni napszámosok tavaly karácsonykor a nagyerdei városi kertészet elől mintegy 10 pengő értékü tüzifát loptak el, mivel nagy nyomorban lévén — az egyiknek a felesége is súlyos betegen feküdt otthon és nem volt tüzelőjük. A törvényszék Szilágyit és Molnárt, akik többszörösen rovottmultú egyének, fejenként 2 havi fogházra, Cseke Józsefet pedig 3 napi elzárásra ítélte el. A két súlyosan elítélt a táblai biztos felemelés jegyében és ártatlanságuk tudatában megfellebbezték az ítéletet.

— **A hősi sirok díszesebb karbantartása** célljára ez év május hó 27-én a városi népjóléti hivatal által rendezett uccai urna és perselygyüjtés során 686 P 09 fillér adomány gyült be. A gyüjtésben urnahelyek sorrendjében a következő egyesületek és urhölgyek vettek részt: Mansz. debreceni csoportja (elnök br. Vay Lászlóné)), Patronage Egyesület (elnök Martinek Ferencné), vitéz Zákányi Győzőné vezetésével a Hajdúezred tiszta urnői, a Jótékony Nőegylet (Sass Béláné), Róm. Kath. Missió Társulat ((elnök Kazinczy Gáborné), Szent Erzsébet Nőegylet (társelnök Acház Imréné), Vöröskert Egylet (dr. Jánossy Gyuláné), Mansz. postás csoport (dr. Fekésházy Edréné), Kálvinista Templomegyesület (Szathmáry Zoltánné), Kuyper Katalin Leányegyesület (Popovits Gyuláné), Kálvinista Templomegyesület (Buray Sándorné), Kálvinista Templomegyesület (br. Györffy Miklósné), Kath. Leányclub (Papler Irma), Árpádtéri Nőegylet (Péterffy Lászlóné), I. sz. áll. gazd. iskola tantestülete (dr. Fodor Lászlóné), II. sz. gazd. iskola (dr. Csicsák Györgyné), Mansz. iparos sport (dr. Szabó Mihályné), városi napközi otthonok gondozónői, debreceni Stefánia Szövetség. A gyüjtőknek a nemes cél érdekében kifejtett önzetlen fáradozásáért ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

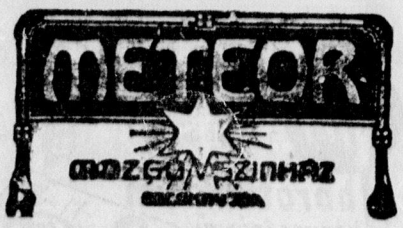

Vasárnap:
„MONTE CHRISTÓ GRÓFNŐJE”, Brigitte Helm, Rudolf Forster világfilmje. Megelőzi: **„Magyar Világhiradó”, „2 + 1 = 3”.** Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

— **Az Ipartestületbe tartozó mészárosok szakosztálya** e hó 11-én, hétfőn este 7 órakor rendkívül fontos szakosztályi ügyekben, az ipartestület helyiségében ülést tart.

— **Konyári Sóstó-fürdő megnyilt.** Napi pensió fürdéssel 3—5 pengőig.

— **Büntetés kerékpáros gázolásért.** A debreceni törvényszék Fövényessy-tanácsa szombaton Pál Imre józsai lakost gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért 30 pengő pénzbüntetésre ítélte el. A vádlott tavaly év vége felé hazafelé tartott kerékpárjával és elütötte az uccán játszadozó Béres István 4 éves gyermeket, aki 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az ítélet jogerős.

— **A mészárosok szakosztálya** e hó 11-én, hétfőn este 7 órakor rendkívül fontos szakosztályi ügyekben az ipartestület helyiségében ülést tart.

— **Fővárosi kozmetika Piac ucca 5.** Legmodernebbül berendezve. Mindennemű szépségápolás, szépséghibák szakszerű kezelése legujabb módszerrel. Előnyös árak olcsó bérletrendszer.

— **Elveszett** a Piac uccán a Kistemplom oldalán egy fekete keretes szemüveg. A károsult, aki súlyosan érint a veszteség, kéri, hogy szolgáltassa be a megtaláló a lap kiadóhivatalába.

— **Református lelkészegyesületi gyűlés.** A debreceni egyházmegyei lelkészegyesület Derecskén népes gyűlést tartott. Iszentisztelet után F. Vargha Lajos esperes elnöki megnyitót mondott, majd Szabó István bakonszegi lelkész ígét hirdetett. A gyűlés, amely a lelkészi hivatalban folyt le, az ORLE által kitűzött feladatokat tárgyalta. Debrecenből megjelentek a gyűlésen Uray Sándor, Baja Mihály, Kolozsváry Kiss László, dr. Soós Béla, Siposs Imre és Magyar Bertalan lelkészek.

A csend egy töredéke

Bus dalokkal ne bántsad a csendet
te se tovább.
Csak egy virág volt. Roppant az ág.
Egy kis levél utánapengett.

Dus, bus sziveddel halkan csengess:
itt valami csoda közeleg.
Hulló virágtól peng a kövezet,
aztán csend lesz.

Most már mardhatsz. Terád köszönt
e halk hárs alatt a némaság
és rádzuhint egy barna, béna ág
virágözönt.

OLÁH ZOLTÁN JÓZSEF.

— **Bécs szenzációja a debreceni városházán.** A Debreceni Foto Club országos kiállítása az egész magyar fotótársadalom érdeklődésének középpontjában áll. Még a filléres gyorsvonatok eúlnyomó elmaradása sem gátolta meg a vidéki amatőröket a kiállítás nagyszámú felkeresésében. A kiállításon résztvevők ma a magyar fotográfia kiemelkedő művészei, kiknek művei igaz gyönyörüségére szolgálnak naponta többszáz nézőnek. Külön érdekessége a kiállításnak a Debreceni Foto Club Bécsben óriási sikert elért kollekciója, mely Angyal József, Aszmann Ferenc, Buza Gábor, Czabán Márton, dr. Hajnal Dezső és Haury Gyula műveiből áll. Az egyéni versenyben Aszmann Ferenc ezüstérmet nyert és világviszonylatban ötödik helyre került. A kiállítás reggel fél 8 órától este 7-ig van nyitva és vasárnap este zárul.

— **Fillérekért** vásárolhat retikült, bőröndöt, bőrtárcát Feuermann bőröndösnél, Piac 26. Gambrinus-passage.

— **A győriek köszönete a vándordíjért.** Tudvalevően a Győri Foto Club nyerte a debreceni országos fotókiállítás vándordíját, amelyet dr. Vásáry István polgármester alapított és adományozott. A győriek most meleghangú levélben mondtak köszönetet a debrecenieknek és különösen meleg hangon emlékeztek meg dr. Vásáry István polgármesterről, aki az igen értékes vándordíjat nagy áldozatkészséggel és a fényképészet támogatása és fejlesztése érdekében adta.

— **Működnek a besurranó tolvajok.** Zoller Sámuel Böszörményi ut 50. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásából ellopott két nikkel zsebórát.

— **Lesett az eperfáról és eltörte a karját.** Égető Lajos 8 éves kisfiu az eperfára mászott, de megcsuszott és lezuhant. A mentők kartöréssel vitték a klinikára.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte Bruckner Ödönt, a debreceni városi műszaki ügyosztály közbecsülésben álló kiváló épitészét: felesége, Pethő Ottilia váratlanul e hó 8-án elhunyt. A fiatalon elhunyt úriasszony, akit ismerőseinek, családjának szeretete vett körül, néhány nappal ezelőtt lett beteg s minden gondos ápolás ellenére hirtelen elhalt. Halála, amely férjét és leányát, Mártát borította mély gyászba, széles körben keltett igaz, őszinte részvétet. Az elhunyt temetése e hó 11-én, délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából.

Kitünően sikerült a Svetits-intézeti leányliceum első érettségije

A debreceni Svetits-intézet Magyarok Nagyasszonyáról nevezett leányliceuma ez idén vezette első izben érettségihez növendékeit, mivel a mostani tanévben nyilt meg a nyolcadik osztály. Az érettségi vizsgálatok június 6-án, 7-én, 8-án és 9-én mentek végbe s azon a növendékek meglepően nagy és fölényes készültségről tettek tanuságot. A vizsga elnöke Ady Lajos tanker. kir. főigazgató volt s részt vett az érettségin dr. Lindenberger János ap. kormányzó is az iskolafentartó testület képviseletében. Az eredményt tegnap délben hirdették ki s ez az eredmény egyenesen rekordsikernek nevezhető.

Az érettségire jelentkezettek száma 32. Ebből kitüntetéssel érettségiztek négyen, ami 12.5%-nak felel meg. Névszerint: Bayer Anna, Hacker Margit, Jerney Irén, Thuróczy Margit.

Jelesen érettek hatan (1875%): Ambrus Erzsébet, Böszörményi Erzsébet, Erdődy-Kőszeghy Teréz, Szilva Irén, Vidoni Emma, Wolfinau Magdolna.

Jól érettek tiznegyen (34.38%): Árvay Julia. Fekete Klára, Hargitay Edith, Hortobágyi Edith, Jancsó Sári, Nagy Erzsébet, Orosz Magda, Kiss Anna, Szabó Klára, Sztraka Olga, Forray Irén.

Egyszerűen érettek heten (21.88%): Bányay Margit, Bornemisza Emília, Káldy Magda, Magyary Kossa Éva, Morvay Margit, Sallay Edith, Szőke Erzsébet.

Egy tárgyból javításra mennek négyen, ami 12.5%-nak felel meg.

A statisztika világosan mutatja az elért remea sikert, de a statisztika még ennél is kedvezőbb képet nyujt, ha a tantárgyakból kapott érdemjegyeket nem az érettségi bizonyítvány általános minősítése, hanem egyenkint dolgozzuk fel. A vizsgáztató elnök maga is kifejezte nagy és őszinte örömét a nem várt siker láttán s szívből gratulált ahhoz a tanári testületnek és a növendékeknek egyaránt. A főigazgató fáradozásáért Mellau Márton igazgató mondott köszönetet, a növendékek nevében pedig Böszörményi Erzsébet dr. Lindenberger János apostoli kormányzónak, Ambrus Erzsébet pedig Ady Endre főigazgatónak mondott hálakodó szavakat.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

A SPANYOL KÖLYÖK

Egy ízig-vérig tipikusan amerikai vígjáték pereg le az Uránia vásznán. Egy Mexikóba került diákról szól a történet, aki különböző kalandos szerelmeken és eseményeken keresztül eljut odáig, hogy beállítják egy arénába torreádornak. Persze happy-end a darab vége, de amíg idáig elérkezünk, az ötletekben gazdag szüzsén kívül Eddie Cantor gondoskodik arról, hogy állandó derültség uralkodjon a nézőtéren.

A kisérő müsor megkapó és szórakoztató.

KÖZGAZDASÁG

20—40 FILLÉRES ÁREMELKEDÉSEK VOLTAK A TERMÉNYTŐZSDÉN.

Határidőüzlet:

Búza: június 12.25, 12.20, 12.35, 12.40, 12.43, 12.46, 12.40, 12.32, 12.25, zárlat 12.25—12.30, október 15.20, 15.25, 15.24, 15.14, 15.35, 15.17, 15.33, 15.31, 15.28, 15.19, 15.33, 15.22, zárlat 15.21—15.22.

Rozs: június 6.00, 5.98, 6.00, 6.05, 6.10, 6.03, 5.98, 6.10, 6.03, zárlat 6.10—6.15, október 9.60, 9.56, 9.72, 9.75, 9.76, 9.81, 9.64, 9.63, 9.72, zárlat 9.68—9.70.

Tengeri: július 10.72, 10.86, 10.76, 10.82, 10.85, 10.88, 10.90, 10.85, 10.78, zárlat 10.80—10.82, augusztus 11.03, 11.06, 11.12, 11.15, 11.10, 11.08, 11.20, 11.10, 11.08, zárlat 11.10—11.15.

Készárüüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 12.80—13.10, 78 kg. 12.90—13.20, 79 kg. 13.00—13.30, 80 kg. 13.10—13.40, felsőtiszai 77 kg. 12.35—12.65, 78 kg. 12.45—12.75, 79 kg. 12.55—12.85, 80 kg. 12.65—13.00.

Rozs: 6.00—6.40, tak. árpa 12.35—13.50, zab 14.20—14.80, tengeri (tiszántúli) 10.85—11.10.

❖❖❖

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 13.00—13.60 és boletta, rozs 7.00—6.80—6.50 és boletta, árpa 11.00—10.50, zab 12.00—11.80, tengeri 10.50—10.30—10.00, hibás 9.50—9.00, lucerna 6.60—6.50—6.00—5.50, széna 7.00—6.80—6.60—6.50—6.00—4.60, lóhere 6.00—5.80—5.50, bükköny 4.00—3.50, alomszalma 2.00—1.60, rozsszalma 2.20.

❖❖❖

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.30—17.70, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 340.10—344.10, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.15, 100 líra 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák schilling 80.00—80.70.

* * *

A színarany kilója 5690—5670 pengő.

Vásároljon hirdetőinknél.

A reklám

a mai üzleti élet nélkülözhetetlen eszköze!

Ne feledje el:

vevőt vagy megrendelőt csak úgy szerezhet, üzletének, vállalatának forgalmát úgy emelheti, ha céltudatos propagandával felhívja cégére és árúira a nagyközönség figyelmét.

Mindenféle

reklám- vagy propaganda-nyomtatványt a célnak megfelelő kivitelben készítünk.

Üzleti könyvek

bármilyen vonalzással, direkt készítésü üzleti (bank) könyvek, rovatozott papirok, iskolai irkák, füzetek gyártása.

Könyvkötészet, bőrdíszmű

elismerten legjobb kivitelben. Iskolakönyvek, zsoltárok, imakönyvek, albumok kötése.

Klisék

Egy és többszínű klisék elsőrangu kivitelben, méltányos árakon.

Szépen dolgozunk és olcsón!

NAGY KÁROLY ÉS TÁRSAI

könyvnyomda • könyvkötészet • üzleti könyv gyár, vonalozó és klisé müintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49. szám.

TELEFON: 20-18.

SZEMTŐL SZEMBEN AZ INKVIZICIÓVAL

AZ INKVIZICIÓ BORZALMAI EGY RÉGI TÖRVÉNYKÖNYVBEN.— A KÖZÉPKOR PERRENDTARTÁSA. — HIVATALOS KÉPES ÁBRÁZOLÁSOK A KINZÓKAMRÁKRÓL. — HOGYAN VETTE KI AZ „IGAZSÁGOT" A BIRÓSÁG A MEGÁTALKODOTT VÁDLOTTBÓL. — A HÜVELYKSZORITÓ, MÁGLYA, SPANYOL CSIZMA, BÉLYEGSÜTÉS, GUZSBAKÖTÉS, LÉTRÁRA HUZÁS, A VIZBEMÁRTÁS CEREMÓNIÁI A SZÁZÖTVEN ÉV ELŐTTI PERRENDTARTÁS MEGSÁRGULT LAPJAIN.

Pöstyén, 1934. junius elsején

Először ülök életemben szemtőlszemben az inkvizicióval...

Árnyas parkra néző hotelszobám nyitott ablakában két nap óta bőrbe kötött, vaskos könyv hever. Odalenn klasszikusok muzsikáját játsza a zene, gyermekek hancuroznak, gavallérok teszik a szépet mosolygó arcú asszonyoknak, nekem pedig ez a barna fedelű könyv mesél.

Háromszázharmincnyolc lapja van.

Nyomtatták az Úrnak 1769-ik esztendejében, amikor Mária Terézia volt a császár.

A végéhez ötvenhat oldalas függeléket füztek.

Ábrákkal tele.

Megkinzott arcú emberek néznek szembe velem ezekről az ábrákról és a megkínzott arcú emberek körül gépezetek, meg szerszámok vannak üzemben. Gépezetek meg szerszámok, amik közül alig maradt meg valami hirmondónak.

Ami kevés megmaradt: azt is muzeumok vitrinjeiben őrzik.

De itt is csak keveset.

1769: mindössze százhatvanöt esztendő telt el azóta.

1769: már innen esik a középkor határán, hiszen Cristephero Colon, a génuai hajós vagy háromszáz esztendővel annakelőtte, 1492-ben fedezte fel az Ujvilágot és amikor a Santa Maria először partot ért az Inkák szigetén, az Ujkor hajnala virradt a világra.

Ez a vaskos könyv, merített papirosra nyomott lapjai megsárgultak a decentumok alatt mégis a középkorba viszen vissza.

A cime: „Peinliche Gerichtsordnung'": a kinzások törvénykönyve...

Felvonulnak benne, gondosan paragrafusokba szedve, fejezetekre osztva a kinzásoknk és a kinvallatásoknak mindama borzalmas fajtái, amiket egykoron a rémregényekben olvashattunk.

Először láttam hivatalos ábrázolását a máglyának, a spanyol csizmának, a hüvelykszorítónak, a guzsbakötésnek, a létrára való felhuzásnak, szóval azoknak az eljárásoknak, amelyek hozzátartoztak a XVIII. század perrendtartásához. A fenyítések azt a célt szolgálták, hogy a megátalkodott gonosztevőt „vallomásra birják..." És az ábrák mellett lenyomtatott „használati utasítás" pontosan megmagyarázza a biráknak és a hóhérnak, miként kell kezelni azokat a szerszámokat, amiknek egyes darabjai lekicsinyitett másukban ugyancsak meg vannak II. József anyjának törvénykönyvében. És elárulják az ábrák azt is, hogy más volt a „divat" Bécsben és megint csak más Párisban. Ezt a divatot emelte törvénnyé az oldalán aranyos diszítésekben gazdag bőrbe kötött, barna fedelű könyv.

A KÖZÉPKOR BORZALMAI PARAGRAFUSOKBA SZEDVE

Muzeumok csöndes sarkaiban a riporter is talál mindig érdekeset.

Egy esztendeje sincs, hogy a pöstyéni gyógypark bejáratánál megnyitották a muzeumot. A tudományoknak és a művészetnek egy lelkes barátja itt helyezte el vitrinekben és a falakon mindazt, amit összegyüjtött egy emberélet alatt. Az egymásra nyiló szobák légiójában komoly tudósok is akadnak unikumokra. Főleg abból a mozgalmas időből, amikor a Vág völgye azóta elenyészett népek országútja volt. Istenben boldogult Móra Ferenc már tavaly ide készült. Sajnos, másképen rendelkezett felőle a Sors. Markománok és gádok fegyverei, pénzei, ruhái hevernek üveg alatt a kőkorszakbeli emberek baltái mellett. Azután aranyból kovácsolt banalálták ásatás közben. Az ujabb kor régen letünt esztendeiből értékes muzeális ritkaságok: a nagy fejedelem sajátkezű levelei, emlékek Pázmány Péterről, aki Pöstyénben térítette meg kereken háromszáz esztendővel ennekelőtte az Erdődy grófokat és itt dolgozta ki a pesti egyetem és a bécsi Pasmaneum tervezetét. — Külön falon vannak a Beetheven relikviák abból a Pöstyénből, ahol a kilencedik szimfónia első akkordjai felcsendültek...

Itt akadtam Mária Terézia törvénykönyvére is.

Winter Imre, a pöstyéni fürdőigazgató, a muzeum megteremtője és lelkes vezetője, szerezte meg ezt a ritka könyvet.

Abban a szobában őrzik, ahol Zápolya János generálisának, Pöstyéni Gergely óbestemek buzogánya emlékeztet arra, hogy: erős kezű emberek hadakoztak akkoriban. És a buzogány mellett szomorkodik Küprili Mohamed tajtékpipája. A nagy szaladásban Galgócon felejtette a hatalmas pipát a török nagyvezér.

Engem a tartalomban gazdag szobából leginkább a Mária Terézia törvénykönyve érdekelt.

Két napra kölcsönbe kaptam.

Most itt fekszik előttem és mesél...

Lapozgatok benne.

És ezen a bűbájosan szép délelőttön megelevenedik előttem a Középkor minden borzalma...

Három részből áll a vaskos könyv.

Az első résznek az a címe, hogy: a kinzó eljárásokról általában... Százötvenöt oldalon ötven ágy paragrafus következik sorra. Azokról a bűncselekményekről beszél, amelyeknél a kinzókamarát alkalmazni lehet. Felsorolja a halálbüntetések borzalmas nemeit. Abban az időben háromféle csoportba sorozták a halálbüntetéseket. Voltak szigorított, szigorú és „enyhe" nemei a kivégzéseknek. A legszigorubb volt: a máglya. „Nyomós enyhítő körülmények fennforgása esetén" az elitéltet előbb felnégyelték és csak azután égették meg. Maga a felnégyelés már az enyhébb halálnemek közé tartozott. A kerékbetörést pedig kivételes kegynek említi meg a százhatvanötéves perrendtartás. Olyan, magukba szállt szerencsétlen bünösöknek jutott osztályrészül ez a „kegy", akik a bűncselekményeket végső kétségbeesésükben követték el.

Pontosan harminchárom paragrafus intézkedik a halálos ítéletek végrehajtásáról. Nem felejti el elrendelni azt sem, hogy felnégyelés esetén a vesztőhelyen négy akasztófát kell felállítani és ezekre kell azután elrettentő például felhúzni a kivégzett testének négy részét. Akiket a máglyán égettek el, azoknak hamuját a legközelebbi folyóba kell szórni, vagy ha folyó nem lenne a közelben, akkor a levegőben kell széjjelfujni a hamvakat... A pallóssal való kivégzésnek is több fajtája volt. Súlyosabb esetekben a kivégzendőket megcsonkították a vesztőhelyen: levágták a kezüket és kiszakították a nyelvüket. És a borzalmas paragrafusok pontosan előírják, hogy ezeket a csonkításokat hogyan kellett végezni.

AZ INKVIZICIÓ RÉMSÉGEI KÉPES ÁBRÁZOLÁSOKBAN.

Százhuszonkét oldalon száznégy paragrafus sorolja fel azokat a bűncselekményeket, amelyeknél alkalmazni lehetett a tortúrát. Ide tartozott elsősorban az istenitisztelet zavarása, a boszorkányság, a hamis eskü, a pénzhamisiás, a bírák megveszteglése, az emberrablás, az erkölcstelenség, a gyilkosság, a rablás, a méregkeverés, az öncsonkítás és sok más bűncselekményen kívül a házasságtörés is. Abban az időben nem várt valami ragyogó sors a kikapós menyecskékre...

A vallás — az egykori perrendtartás paragrafusai szerint — mindenkor az e célra kijelölt kinzókamarában történt. A delikvensen kivül egész csomó személy vett azon részt. Igy: a bíró, a jegyzőkönyvvezető, a hóhér és két segedje, a sebész és a „fördős", akiknek az volt a hivatásuk, hogy első segítséget nyujtsanak, ha a delikvens elájul, vagy rosszul lesz. Megállapították a paragrafusok, hogy a vallást nem a kinzásokkal kell kezdeni. Előbb a bíró csak „enyhén" figyelmeztette a gyanusítottakat, hogy miféle sors vár rá, ha „nem vallja az igazat." Ha ez a gyengéd figyelmeztetés nem használt, akkor bevezették a foglyot a kinzókamrába, itt a hóhér egyenkint megmutatta neki azokat a rémes szerszámokat, amiknek képe egy csomó ábrán itt fekszik előttem.

Szép-sorjában:

A hüvelykszorító. Két homorú fadarab. Belül szögekkel kiverve. Sróf tartja őket össze. A fadarabok közé tették a delikvens két hüvelykujját. Megmagyarázza a kép, hogy csak az első izületig. Aztán a hóhér elkezdte csavarni a srófokat, amig csak ki nem serkent a vér. Más szabása volt a hüvelykszorítónak Bécsben és megint más volt a „divat" Prágában...

A guzsbakötéshez használt kötelet eredeti nagyságban mutatja be a könyv. És meg is magyarázza, hogy: hat fonalból kell állni a kötélnek, amivel egyszer, kétszer vagy súlyosabb esetben kétszer kötözték össze a delikvens karjait. Részben előre nyujtott állapotban, részint hátra-éve.

A létrárahúzást egész csomó ábra mutatja be. A középkornak ez a kegyetlen orturája úgy történt, hogy egy tizennyolc fokú létra felső végéhez vitték a delikvenst. Egy másik kötél a karjairól hátul lógott lefelé. Ezt a két kötelet aztán kerékhez erősítették és a hóhérsegéd elkezdte a kereket forgatni. Közben a hóhér öt darab égő szurokgyertyával — ezeknek eredeti képe a negyedik ábrán látható — jobb és baloldalon égette a vádlottat. Amíg csak nem vallott...

A spanyol csizmákról egész csomó ábra számol be. A középkornak ez a kinzó eszköze négy darabból állt. Srófra járó, belül hegyes szögekkel kivarrt félcsizmákból. A delikvens lábára erősítették őket. És aztán a hóhér elkezdte csavarni a srófokat. Bécsben nem dolgoztak vele, csak Prágában, ellenben Bécsben volt egy másik masina: a felhúzó-gép. Előttem a magyarázat: a menyezeten vastag kötélen csiga van elhelyezve. Erről lóg le a kötél. Alsó végén hatalmas horog. Hátul összekötözött kezeivel ide teszik a kihallgatandót. A kötelet aztán a hóhér kerék segitségével felfelé húzza. A szegény delikvens lábain súlyok. Az egyik 46 bécsi font, a másik csak huszonöt... Sötét félhomály terjeng a kinzókamrában, fehér parókában dolgozik a hóhér. A kép hivatalos aláírása is: „Inquisitio..."

*

Végezetül felsorolja a munka annak nagy férfiak neveit, akik ezt a kiváló munkát megalkották.

Egyikét sem jegyezte fel a történelem.

Magyar név nincsen közöttük... Amint hogy Magyarországon ezeket a kinzásokat sohasem alkalmazták.

Egyesegyedül őfelsége a császárné örökös tartományaiban...

PAÁL JÓB.

Benzin, petroleum, gázolaj és kenőolajok legjutányosabban, legjobb minőségben

NYIRBOGDÁNYI PETRÓLEUMGYÁR R. T.

debreceni kirendeltségénél, Déli sor 4-b.,

(telefon 12—90) szerezhetők be.

Jól bevezetett nagy budapesti

CSOKOLÁDÉ GYÁR KERES

legalább 2000 P kp. biztositékkal rendelkező

BIZOMÁNYOST.

Érdeklődőkkel a gyár megbizottja f. hó 10-én tárgyal 2—4-ig a **Bika-szállóban.**

ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI KIÁLLITÁS DEBRECENBEN.

A Debreceni Hét alkalmából a debreceni m. kir. erdőigazgatóság a nagyerdei helyiségeiben erdészeti és vadászati kiállitást rendezett a debreceni vadásztársulattal együtt.

A kiállitott tárgyak négy helyiségben vannak elhelyezve. Mind a négy helyiségben rendkivül müvészies összeállitott csoportositásban a látogatók elé tárul mindaz, amit az erdőmérnöki tudomány az Alföldön az erdőmüvelés, erdővédelem és erdőhasználat, Alföldfásitás terén teremt.

A mag, növény, tuskó, fagyártmányok, müszerek, eszközök gyüjteményén kivül mindenki részére érthető módon szemléltető grafikonok, fényképsorozatok, gipsz és agyag modellek tárják mindezt a közönség elé.

A kiállitás helyiségeinek falait vadászati trofeák, müvészi festmények diszitik. Külön helyiségben láthatjuk a Nagymagyarországi vadászat emlékeit és a vadászati fegyverek gyüjteményét.

A kiállitási épület előtt egyik oldalon őzek, a másik oldalon fácánok gyönyörködtetik a szemlélőt.

Ugyancsak az épület előtt külön ez alkalomra létesitett csemetekert mutatja be az Alföldön sikeresen telepithető fafajok csemetéit.

Nem a szövetkezetek ellen, hanem az emberekért

Irta: THURY LEVENTE

A Tiszántuli Ipari Kiállitás és Áruminta Vásár különlegesen jó alkalom ahoz, hogy az ember helyes világitásban lássa a szövetkezeteknek adandó ujabb tizenegy és félmilliós szanálási segély ügyét. Tessék csak szétnézni ebben a városban s feljegyezni a boldogulni akarásnak, a fejlődést kivánó életnek azokat a remek erőfeszitéseit, amelyekkel ez a Debreceni Hét olyan gazdag. A kagyló az izmai közé került, kinzó homokszemet a maga szenvedésével alakitja át csillogó gyönggyé. A mi városunk is a munkanélküliség, az inség szenvedéséből szülte a Stadiont, az uj Magyarországnak ezt a büszkeségét. A mi iparunk, kereskedelmünk a fogyasztás hiánya, a vevők elmaradása miatt szenvedett, gyötrődött s ennek a szenvedésnek eredménye az a két pompás pavillon, amely évtizedekig otthont ad a debreceni ipari és kereskedelmi kiállitásoknak. Mindnyájan eggyé forrottunk ennek a vásárnak ügyében. Összesitett erőinkkel igyekeztünk azon, hogy sikerüljön, a tulajdonos szeretetével iparkodtunk meglátni mindent, amit ezen a városon változtatni kellene, amit szükséges lenne megszépiteni. Kitaláltunk diszeket, amelyekkel Debrecen az ő nagy Hétjére minél szebb legyen s akadtak vállalkozók arra is, hogy az egész országnak utat mutató magyar ékességként megrendezzük a világszép magyar opera, a „Háry János" első szabadtéri előadását.

Határozottan azt lehet mondani, hogy a szükség órája egybeforrasztotta az embereket, a közösség érzését fejlesztette ki bennük éspedig — ime, igy találkoznak az ellentétek — az egyéni tevékenység alapján. A polgári elv, a kereskedelem és ipar szabadságának ostobán sokat átkozott elvének diadala a TIKÁV és a Debreceni Hét és a „Háry János" szabadtéri előadásának sikere. Bizonyitéka annak, hogy a közösség boldogulásának alapja az egyéni tevékenység, az egyéni haszonszerzési vágy okos beállitása a közös munkába. A debreceni iparosok és kereskedők egyéni, de közös célra irányitott munkája hozott sikert a TIKÁV-nak, épitette ki a Debreceni Hetet, szolgáltatott bizonyitékot arra, hogy nyomoruságában, balsorsában is mennyi erő, mennyi alkotókészség van a magyar kereskedőben és iparosban. Ez az osztály az, amelyik mindig csak adott. Adott az államnak bőséges és könnyen szedett adót. Adott a kulturának, fejlesztette ki a magyar szinpadi kulturát, az irodalmat, a képzőmüvészetet, lenditette a tudományt. És adott a maga adófilléreiből arra is, hogy állami támogatással csinálhassanak vele szemben versenyt azok a szövetkezetek, amelyek most ujabb tizenkettedfél milliós nemzeti ajándékot kapnak.

Nézzük meg tisztán, sallang nélkül a helyzetet:

Az egyik oldalon ott áll a magyar kereskedő, a magyar iparos, az egyetlen osztály, amely az inség, a gazdasági élet elszegényedése által felözönlő sok segitő akció egyikétől sem kapott semmit. Leromlott, lerongyosodott, nagyrészt tönkrement a magyar kereskedő, az iparos, de nem kapott védettséget és nem találták ki számára az ipari és kereskedelmi bolettát. Amikor ennek az osztálynak a megsegitéséről volt szó, kölcsönképen, hitelképen százezernyi magyar kiskereskedő és kisiparos számára csak 200,000 pengőt tudott előkaparni a magyar kormány.

És most 11. 6 millió könnyen akad a szövetkezeteknek, amelyek nem adtak annyi adót, nem épitettek kulturát a bőség és a konjunktura boldog éveiben sem, sőt akkor is pénzébe kerültek az államnak. Amit a konjunktura idejében könnyebben szerzett az iparos és a kereskedő, könnyebben adta oda, hogy a szövetkezet állami támogatással csináljon ellene versenyt. De ma, az inség és üzlettelenségnek ebben a szomoru korszakában még leborotválni 11.6 milliót a magyar adófizetőről a szövetkezetek részére: ez egyenesen természetellenes idea.

Az egyik oldalán áll a magyar kereskedő és iparos, akinek meg kell állania az adók és viszonyok terhe alatt is a maga lábán, a másikon a szövetkezet, amely a rossz időben épenugy nem tud a maga lábán állani, mint jó időben. Az egyik oldalon áll az az osztály, amely adott s ad az államnak, a másik oldalon a néhány szövetkezet, amely megelégithetlenül nyeli a pénzt, a támogatást. Az egyik oldalon áll az épitő polgári elv, az egyéni munkának az az értéke, amely a TIKÁV-ot, a Debreceni Hetet, a Háry János szabadtéri előadását megteremtette. A másik oldalon áll a kollektivitásnak, a polgári egyéniség elleni támadásnak az a kisérlete, amelyet a szövetkezetek csökönyösen, mindig csődöt mondó rögeszméje jelent. Helyes-e, igazság-e az, hogy most ujból beletömje a szövetkezetek gyomrába, visszahozhatatlanul a szélnek röpitse a magyar polgár ötvennyolcszorosát annak a 200,000 pengőnek, amit a kormány kölcsönképen tudott összehozni az egész magyar kisipar és kiskereskedelem számára?

Nem a szövetkezetek ellen harcolunk mi, hiszen azok is exisztenciákat tartanak el s ma veszélyes elpusztitani egyetlen olyan szervezetet is, amely akár csak egy családnak is kenyeret ad. Nem kivánhatjuk ma, hogy azonnal bontsák le a szövetkezeteket. — Bár bizonyos, hogy az ő elbocsátott alkalmazottaikat felvehetné a megerősödő magyar kereskedelem. — Azt azonban jogosan kivánhatjuk, hogy álljon meg mindenki a maga lábán. A szövetkezet épügy, amint meg kell állania a magyar kerskedőnek és iparosnak. És ha nem kivánjuk, hogy a szövetkezeteket azonnal töröljék el a föld színéről, a szövetkezeti eszme hivei sem kivánhatják, hogy a szövetkezetek ezzel az ujabb ajándékkal, ingyen pénzzel, ingyen tőkével az inséges magyar kereskedők és iparosok ezreit törölhessék el a föld színéről. Nem is harcot kivánunk a szövetkezetek ellen, hanem csak fegyverszünetet a magyar polgár számára ebben a rettenetes versenyben, amelyet ma az életéért folytat. Ha nem erősitik meg őt, akkor legalább ne dobják oda az ő adófilléreiből gyült milliókat ellenfeleinek. Az emberért kérünk, aki a betevő falatjáért küzd, amikor pártjára állunk a magyar iparosnak és kereskedőnek.

Idegeneknek a legjobb vezető,
Debrecenieknek a legszebb ajándék
a most megjelent
DEBRECENI KÉPESKÖNYV.
Debrecen és a Hortobágy 115 képben
Magyar, német, angol, francia és olasz szöveggel.
Összeállitotta **Dr. Ecsedi István,** a Déri Muzeum igazgatója és **Nyilas-Kolb Jenő.** Előszóval ellátta **Dr. Vásáry István,** Debrecen sz. kir. város polgármestere.
Ára 4.80 pengő.
Minden könyvesboltban kapható.

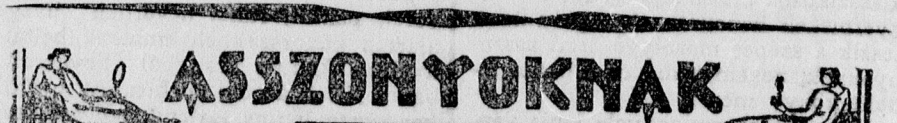

Irja: H. FARKAS ILONA.

Veronika kisasszony naplót ir

Ez hát a szerelem?...

Olyan furcsa így ülni itt hosszú, hangtalan órákon keresztül, feltornyozott párnáknak támaszkodva az éjszakában. Csend van. Hosszú, hosszú évekig féltem ettől a nyugtalanító éjszakai csendtől. Most nem bánt. Ülök itt álmatlanul egy becsukott könyvvel a paplanomon. Álmatlanul hosszú órákon keresztül és imádkozom.

A nevedet sem merem kimondani. Isten.

Le kell borulni Előtted, nem megalázkodva, de ahogyan őszinte az ima; túláradó hálával, az idegeim csodálatos megpihenésével, avval a mély belenyugvással, amivel elhiszem Neked, hogy szükségem van a leckékre, amit adsz és amit az emberek megpróbáltatásnak és keresztnek neveznek, ha eléri őket.

Köszönöm, hogy ennyi fájdalmas szépséggel jönnek felém uj csodák.

Itt élek a hegyek közt. Soha még ilyen csendes és álmodó időt nem éltem át.

Nagyokat sétálok a hófehér szerpentin utakon és amikor néha lélekzetvesztve szaladok előre, vigyázatlanul, nem törődve a hegyszakadékkal ,ilyenkor tudom, hogy nem őszinte, hogy hazugság ennek az erőszakolt csendnek a muzsikája bennem. Tágranyilt szemekkel állok meg, hogy a szél zizegve keresztül jár és a bőrömet égeti a lázas, csipős hideg.

Ez a fiu, a fekete szemeivel a sima fekete hajával, a hosszú lépteivel mellettem megy. Nyugodt, egyforma, kényelmes léptekkel, udvariasan. Keveset beszél, mindig kimért, biztos és okos. Engem fáraszt és nyugtalanit a hallgatása. Ha türelmetlen vagyok és előrerohanok, mosolygok magamon. Milyen gyermekes harc ez, milyen kétségbeejtő „viadal" a magam józanságával és okosságommal. Nem vész el bennem túlságosan hamar, ami jó, egyszerű és tiszta. Ami józan és okos. Milyen szép ez a nagy hüvösség, ami süt belőlem, vagy milyen szomorú! Ezzel a dadogó, gyerekes rohanással éli ki magát bennem ez a tombolás?

Micsoda naiv szavak, így vigyázatlan vallomással, ahogy egymás mellé kerülnek. A tollam hegye karcolja a fehér papirt.

Én ideges vagyok és fáradt, ő nyugodt, mintha nem venne észre rajtam semmit, amikor vissza kerülünk a házába.

Ilyen fehérkezű szobalányt még soha sem láttam. Nagy ezüst tálcán, régi porcellánokban hozza az aranyszínű teát. Milyen hófehér haja van az édesanyjának.

— Nénikém — szeretném mondani, — ne hagyjon itt a fiával. Most maga Jolánnal csendesen elvonul. Böske jön, meg Anna. A harmadik szobában leülnek kártyázni. Mi itt maradunk minden este ketten, három szoba távolságban elmarad tőlünk az egész világ.

Nem tehetek róla, hogy minden szó csönddé fúl itt bennem. Most megint itt ülünk ketten. Már szinte gyülölettel nézem, ahogy lassan emeli a csészét a szájához.

Már fáraszt, már unom, már gyülölöm a szőrlanságát, a biztonságát, a fölényét.

Mit akar tőlem ez az ember? Már ismerem minden mozgását. Tudom, hogyan néz rám. Hogyan kérdez valamit. Tudom ,mikor fejezi be a befejezetlen félmondataimat. Fáj a hangja. Borzol, éget a tompa muzsikája minden szavának. Betegesen éles a fülem minden halk nüanszra, ezen az érdes muzsikán! Vagy a szivemmel hallok mindent?

Nem tudom: van szivem? Mit akar tőlem ez az ember?

Itt ülök majdnem beleájulva ebbe a violaszínű fotöjbe. Már majdnem feléje lendülök, hogy kitépjem a könyvet a kezéből. Nem akarom hallani ezeket a verseket, amit felolvas. Most megszakitom a hangja mély zengését.

Minden este így ülünk itt, a violaszínű selyem, a tűz, a könyv, egy csésze tea mellett.

Micsoda hazug beállitottság egy szobasarokban ,mintha film fényképezőlencséje elé kerülne két marionette figura, a rendező vezényszavai szerint.

Kint a hegyek kápráztatón fehéren csillognak és a hold merő ezüst.

És minden este ugyanigy ülünk, ebben a fojtott négyszemközt, egy lány és egy fiú. És minden este gyáván és ijedten bennem marad ez a fél lendület, ez az elgyötört mozdulat.

Indulok, hogy most lerombolok mindent, belesikoltok a csöndbe, felborzolom ezt az örökké sima fekete hajat, belekarmolok a mosolygó, nyugodt, udvarias arcába.

És aztán lehull a kezem.

Minden idegem beteggé kuszálódott a tikkadt várakozástól.

És mi lesz holnap?

Menni kell innen, menekülni!

A hegyeken túl van az igazi élet. A rendes, biztos, egészséges hétköznapjaim. A családom, a barátaim. Micsoda hisztérikus szeszély küldött

Fürdődresszét, kötöttruha készitését, alakitását bizza „JUNO" kötöttruha szalonra. ● PIAC 32

engem ide védtelenül és egyedül, ebbe a keri ő, szörnyű csöndbe?

A fehér hegycsúcsok, a kékes fellegek ,ez a nagy mozdulatlanság. Ez a fenyegető, kergető csend. Félek itt.

Há: ez a szerelem?

Nem birom tovább, el kell utazni innen és elfelejteni az arca éles profilját, ami elém rajzolódik, ha lehunyom a szemem.

Elmenni a hegyek közül vissza az igazi életembe.

Miért kullog utánam evvel a hátborzongató, szörnyű alattomos kitartással?

Mit akar tőlem?

Szeretném megsérteni ezzel az eltitkolt irással, megbántani örökre, megbocsáj hatatlanul, visszavonhatatlanul, a lila tintával a fehér papíron. Vagy talán a szívem vérével az élem sima lapjain.

Szere ném megbántani, hogy megbocsájthasson nekem. Haragudni, hogy kibékülhessen. Hangosan kiáltani, hogy értelme legyen a csendnek. Sírni, hogy lássa milyen a könnyes szemem. Gonosznak, csufnak, mutatkozni előtte, hogy örüljön annak a csöppnyi szépségnek, ami talán a szívem mélyén van.

Odaadni neki ezt a kétségbeesett írást és érezni magamban a bibor szégyenkezést a kislányos buta szavak miatt.

Hajnalban megint esni fog a hó! Az égen furcsa, sötétlila fellegek gyülekeznek. Lázas taktussal ver a szívem.

Ez hát a szerelem?

BŐSÉGES NAPOZÁST,

sok friss levegőt, helyes lélegzési és új táplálkozási rendet parancsol a modern testápolás.

A sport minden ága, a wekeend, sőt a tánc, mint sport, mind azt a törekvést célozzák, hogy az elsatnyult, elromlott testű, háború utáni ember szebb, egészségesebb életképesebb legyen, mint az elmúlt generációk.

A napi tíz, tizenöt perces torna, nemcsak, az elhizott nők fogyókurás szenvedése, de épp úgy szokásává kell gyökereznie minden nőnek (akár háztartási, akár más dolgozó munkát végez), mint a szappan és fogkefe mindennapi használata.

A mindennapi torna olcsó és kényelmes sport és a legigazibb harcosa a XX. század legfontosabb esztétikai törvénynek, a karcsúságnak.

A kitornázott, karcsú, izmos testű nő nemcsak divat és az esztétika követelményei szerint jelentős, de a kitornázott test könnyű szülést jelent, egészséges gyermeket és eredményes küzdelmet a tuberkolizs és más betegségek ellen.

DEBRECZENI HELYI VASUT.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a „Debreceni Hét" alatt, vagyis június 2-ától 10-éig bezárólag a Máv. pályaudvar—Nagyerdei Vígadó vonalon a menetrend szerinti villamos vonatokon kívül a Máv. pályaudvartól éjjel 11 órakor, 11 óra 20 perckor és 11 óra 40 perckor, a Nagyerdei Vígadótól pedig 11 óra 20 perckor, 11 óra 40 perckor és 12 órakor külön villamosvonatok közlekednek.

E külön villamos vonatokon csak a kalauzoknál megváltott rendes árú menetjegyek és a napi bérletjegyek érvényesek.

Debrecen, 1934 május 31.

Az üzletigazgatóság.

Vasárnapi terefere

LEGENDA A KIS KADÉTRÓL

Portugáliában — a havonként ismétlődő forradalmak klasszikus földjén — korántsem észlelhető annyi kormányválság, mint amennyi cselédváltozat életemnek bájos társnője rendez. Nem egyszer előfordult már, hogy saját főbérleti lakásomban idegennek éreztem magam s gyakran úgy tünt fel, hogy a szomszéd lakásába tévedtem be, mert míg a reggelit egy tömpeorru, szeplős, hórihorgas, falusi lányka szervirozta, ugyanaznap délben egy tömzsi, fekete delnő rakta elém az ebédet, a vacsorát viszont egy vöröshajú. Cyrano-orru konyhatündér helyezte az asztalra. Igy aztán csak onnan tudom meg, hogy mégis a különbejáratú, főlépcsőházi otthonomban vagyok, hogy a szelid feleségemre és a rakoncátlan lurkómra mindig ráismerek, de a háztartási alkalmazottamra csak a legritkább esetben.

Családi életem ilyenformán a cselédváltságok zátonyai és szirtjei közt hánykódik. És el kell ismernem, hogy szegény jó nejem ártatlan, ő természetesen nem tehet semmiről, anyai szeretettel kezeli a parancsnoksága alá kerülő donnákat, olyan jó hozzájuk, mint egy falat kenyér, figyelmes, szelid és kiméletes. Igaz ugyan, hogy a konyha tájékáról egyszer-másszor csatazaj zendül, éles vezényszavak szürödnek át a falakon, vérdermesztő csörömpölés hallik, lábdobogás, asztalverés, legvégül ajtócsapás s mártirasszonyom pirosragyullt arccal, csapzott fürtökkel s a sírógörcs előzetes jeleivel robban be a szobámba, hengeres mellemre dobja magát s rövid egy-két óra alatt elzokogja, hogy tulajdonképen nem történt semmi, de ezt a Pannit úgy kirugja, a lába sem éri a földet, mert elcsavargott, vagy mert a honvédtüzmestert a speizban találta egy kifosztott üzsemmes üveg mellett, vagy mert Marcsa böröndjében véletlenül két kiló kockacukrot talált, vagy mert Veronon felfedezte a mult héten eltünt új selyemingét, vagy mert rájött, hogy Zsuzsa egyhatvanat kapott borjuszegyre, amelyről kiderült, hogy csupán egyhúszba került s a különbözetet a derék leány csöves fagylaltba fektette, vagy mert Julis vasalás közben csuffáégette az egyetlenegy tavaszikabátját. Persze, én ellenállás nélkül mindig belátom, hogy csakis és kizárólag a lányok a hibásak, nem lehet velük birni, nagybélüek, csavargók, lusták, hazugok, hálátlanok, tolvajok és a kajütszerű cselédszobában több honvédet fogyasztanak, mint egy világháború.

— Ne sírj kisanyám — próbálom a sírásrohamot leszerelni, — úgy elkergetjük, hogy no! ...

Az igéretet rendszerint tett követi és Marcsa megy, Julis jön, Julis megy, Zsuzsa jön, Zsuzsa megy, Panni jön ... a végtelenségig. Néha már az a látszat, hogy aki jön, az megy és aki megy, az jön, de akár jönnek, akár mennek — ez az egy bizonyos — nem maradnak.

— Csak én vagyok ilyen szerencsétlen! — kiált fel a hét páros napjain úrnőm, míg szeméből hull a drágagyöngy. Kiséknél két éve szolgál a lány, Nagyéknál, három éve. Mindenkinek jut egy rendes cseléd, pedig máshol kisebb a bér, rosszabb a koszt és több a strapa, mint nálunk. Miért ver hát épen engem az Isten!?

— Ne sírj, ne ríjj kedvenc rabnőm, — szólok ilyenkor asszonyomhoz a napkeleti mesék nyelvén. Szerteküldök azonnal tíz lovasfutárt és tíz kengyelfutót a cupringerekhez, ezenfelül apróhirdetések tömegeit helyezem el a lapokban, ezenfelül üzenek a hatósági munkaközvetítőhöz, ezenfelül személyesen kisétálunk a cselédpiacra. Majd meglásd, ezernyi dézsadémon között duskálhatsz s mire a nap mégegyszer lebukik a Nagyerdő megett, ez ország legderekabb cselédje lesi majd bülbülhangú parancsszavadat.

* * *

Úgy is lön.

Mire a nap mégegyszer estbiborfénybe fúlt, megjelent egy jelölt. Ő volt aznap a harmincharmadik jelentkező. Már az első pillanatban kellemdús hatást keltett. A jó cseléd összes ismérvei fellelhetők voltak rajta: nem csinos, nem puderes, nem elegáns. Szelid kis veréb. És szende. Halkan pityegett. Csupa illedelmesség.

— Vőlegénye van? — állította fel nejem az első csapdát.

— Óh, hogy' tetszik ilyet gondolni? ... — felelte pironkodva, lesütötte szemét és úgy meghimbálta magát, mint a solymári rózsaszűz.

Összenéztünk a feje felett. A feleségem sokatjelentően hunyoritott, én negédesen visszakacsintottam.

— Kimenő?

— Óh, nekem igazán nem fontos, kezitcsókolom. Este sose járok ki, legfeljebb háromheterenként egy délután öttől-hétig.

Ujabb kacsintás és hunyorításváltás.

— Főz?

— Csudásan, kezitcsókolom.

— Takarit?

— Állandóan.

— Egészséges?

— Mint a makk.

— A gyereket szereti?

— Imádom.

— Színházba jár, moziba megy?

— Soha. Én hivő lány vagyok.

Hivő lány. No, ez telitalálat. Ilyen még nem volt. Ezután új és szebb jövő virrad ránk. Annyi szenvedés a pártviszály után jön az aranykorszak.

Mikor eltávozott, sírtunk és nevettünk. Örömünkben.

* * *

Másnap szolgálatbalépett.

Délben nejemráncos homlokkal fogadott. Rossz jel.

— ?

— Kozmás a rostélyos. Mit szól hozzá?

— Ugyan — legyintettem. Lámpaláza van.

Este isráncos volt a homlok. Ráncosabb, mint délben. Nagyon rossz jel.

— ?

— Nnna, itt a vacsora. Nézze meg jól. Mi ez?

Megnéztem. Rövid vizsgálódás után kimondtam a szentenciát.

— Ez angyalkám valami vagdalthús-féle lehet.

— Remek. Hát vegye tudomásul, hogy amit a tálban lát az mákosnudli. Mit csináljak, mit csináljak, mit csináljak? — tördelte a kezeit.

— Ne izgassa magát, életkém. Lámpaláza van. Első nap.

— Levonom a béréből! — harciaskodott az asszony.

— Hogy gondol ilyet? Ez egy hivő lány! Egy jóság, egy szelidség, egy finomság! Egy fönyeremény!

Nehogy megsértődjön, megettük a fasirthús küllemű mákosnudlit. Érdekes, de való, hogy spenótize volt.

Vacsora után moziba készültünk. Csengettem. Belépett. Hátrahököltünk. Sötétkék egyenruha volt rajta, a blúz nyakán piros paroli, fején olyan kalap, akár a Kuoni Pásztornak s a kalapról kétoldalt széles selyemszalag lógott.

Az asztal alatt a vastaghúsomba csiptem. Fájt. Ébren voltam. Ez bátorságot öntött belém.

— Hová készül, fiam? — kérdeztem fakó hangon a jelenéssszerű leányzót. Álarcosbálba megy?

— Óh, hogy tetszik ilyet gondolni rólam? Hivő vagyok én kérem. Az Üdv Hadsereg hadosztálykadétja.

— Óriási! — nyögtem. Direkt óriási! De hát hol van a kardja és a sarkantyúja?

— Óh, kezitcsókolom, ne tessék viccelni! Hivő leány vagyok én, életemet a szeretetre áldozom. Most is a gyülekezetbe megyek. Egy óra múlva visszajövök, kezitcsókolom.

Szólt és távozott. Zavaromban szalutáltam a kadétnak.

Fuccs a mozinak.

Tárgyalni kezdtük az esetet. Féléjultak voltunk.

Esti kilenc helyett éjfél előtt tért vissza.

— Későn végződött ... — mondta mentegetőzve, — de a kapitány úr gyönyörüen prédikált.

Láttam, a nejem is prédikálásba akar kezdeni. Kacsintottam. Ne bántsa. Első nap. Lámpaláza van. És hivő leány.

* * *

Reggel, korán, zenére ébredtem.

— Lelőni! Lelőni azt az átkozott rádiót!

Nejem felriadt. Hallgatóztunk. Nincs bekapcsolva.

Mi lehet hát?

A dana a konyha felől jött.

Lábujjhegyen kilopakodtunk. A tűzhelyen forrt a tej, a kadét pedig sámlin ülve pengetett egy hatalmas gitárt. És énekelt hozzá. A tej már kifutott, de a kegyes zsolozsma még nem. A kifutott tej megbüdösödött, de a gitárnak nem volt semmi szaga.

— Mit csinál? — kapott szivéhez a feleségem.

— Óh, kezitcsókolom, minden reggel gyakorolom a gitározást.

— Vizet, vizet! — kapkodott levegő után úrnőm. A szobák takaritatlanok, a cipők pucolatlanok, a reggeli sehol és maga itt gitározik. Vizet, vizet!

Karjaimba kaptam, mint egy gyereket, úgy vittem belső termeinkbe. Repülősót szagoltattam vele és félóra mulva magához tért. Erős természete van, elég könnyen megúszta.

ÚTOLSÓ NAP!

KIÁLLÍTÁS és VÁSÁR!

El ne mulassza megnézni!! **Belépőjegy ára: 50 és 30 fillér.**

Délután imígyen szólék a hivő leányhoz:

— Vigye Andriskát a Nagyerdőbe sétálni!

— Óh, nem lehet, nagyságos úr — válaszolt jóságosan.

— Hogyhogyhogyhogy? — kérdém meglepetve.

— Mindjárt feljön hozzám négy kadét-társnöm.

— No és?

— Bibliaórát tartunk.

— Hol?

— Itt a konyhában.

— Miből áll az?

— Én olvasom, a többi hallgatja. Minden nap bibliázunk délután. — Most Jób szenvedésénél tartunk.

Ránéztem. Ártatlanság csillogott szeméből. Eh, — gondoltam — nem ütöm agyon! Hivő leány.

Bent azt kérdezé nejem:

— Miért oly levert, Lajoskám?

— Ne nevezz engem többé Lajoskádnak — feleltem. Nevezz Jóbnak.

— Miért?

— Mert Jób is szenvedett.

— Mit jelent ez? — kérdezte rosszat sejtve.

— Menj ki a konyhába, majd megtudod, szegénykém . . .

* * *

Bibliaóra után a hivő leány megfőzte az estebédet. Bécsi szeletet készitett, lebbencslevesnek látszott és ribizlimártás íze volt.

Este szinházba készültünk. De ő ment el. Gitárral a hóna alatt. A gyülekezetbe. Fuccs a szinháznak!

Feleségem negyedóránkint telesirt egy zsebkendőt.

— Van egy ötletem — mondtam, — mikor az összes zsebkendők elfogytak. Szólok a kapitányának, hogy a kadétunkat az üdv-gyalogságtól helyeztesse az üdv-tüzérséghez.

Feleségem könnyeinek fátyolán keresztül rámvetette sej-haj kökényszemü pillantását.

— Miért?

— Miért? Hátha felrobban egy ágyu, mikor gyakorlatozik? Sohasem lehet tudni . . .

* * *

Lakásom három hete kadétlaktanya. Peng a gitár, cseng a gitár, zeng a gitár, reng a gitár és a kadét-kvartett lágyan, nyúlósan zsoltárokat énekel. Forgatják a bibliát, vastag prédikációskönyveket olvasnak, miközben szobáink takaritatlanok és a fazekakban, tepsikben minden étel összesül, összeég.

Rajtam már csak Genfben segithetnek. A leszerelési konferencián!

Henderson ur, Barthou ur, tisztelt világhatalmasságok!

Egy jobb sorsra méltó debreceni családfő könyörög, ime, összetett kézzel:

— Szereljék le azonnal az Üdv Hadsereget!

FARKAS LAJOS

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Tiszántúli Közgazdaság

Nincs Európában több aszálykárt szenvedő terület az Alföldnél

Lehet-e segiteni azon, hogy néhány hét alatt ne pusztuljon el a gazda egész évi munkájának eredménye?

Nem első alkalom, hogy végigjárják az aszályos debreceni határt, mert az aszály állandó vendége lett az Alföldnek. Amióta a mezőgazdasági termelés modern formája kialakult, egyre jobban érzi a magyar mezőgazdaság ennek a kérdésnek a megoldatlanságát.

A debreceni *Hegedüs* István cáfolhatatlan adatokkal bizonyitotta be erről a kérdésről irott könyvében, hogy

nincs Európában még egy olyan terület, amely az aszály miatt annyit szenvedne, mint az Alföld.

Ez az állandóan visszatérő aszályveszedelem követeli, hogy a pillanatnyi segitségen tul komoly küzdelem induljon meg arra, hogy az ember gazdasági tevékenysége győzzön a természet szeszélye felett. Mert nem lehet belenyugodni abba, hogy a gazdák égre szegzett szemekkel tehetetlenül mindent a májusi esőtől várjanak, amikor ez a májusi eső tiz esztendő közül hét esztendőben nem esik le a földre.

Egészen megdöbbentő az a tájékozatlanság, amellyel a tények ismeretének hiányában

hol pánikhangulatot teremt a szárazság pusztitásairól, hol helyi jelentőségüvé degradálja az aszályosságot.

Épen ezért nagyon is időszerü, hogy összefoglaljuk a szárazság pusztitásait és ismertessük az aszály elleni küzdelemnek Hegedüs István által kidolgozott, de feledésbe ment, részletes tervét.

Néhány hét alatt elpusztul a gazda egész évi munkája . . .

A magyar gazda egyszer arat egy esztendőben, tehát mindene erre van feltéve. Ha tehát ezt az aratást valami megsemmisiti, a gazda egész évi munkálkodása kárbavész. Az aszály tiz esztendő közül 6—7 évben naponta milliókat rabol el az Alföld gazdáitól. Egy tikkasztó meleg hét elég ahhoz, hogy országunk buzatermését tönkretegye. — Jöhet utána az eső, az már mitsem használ a hőütött, megszorult buzának.

AZ EGYOLDALU SZEMTERMELÉS

Az alföldi éghajlat gyors és határozott ingadozásai és a rossz csapadékelosztás sehol sem hat olyan döntő befolyással a növény- és állatvilágra, mint nálunk. Innen van, hogy az Alföldön a buza és tengeri termelés uralkodik s az állattenyésztés a fehér marhára szoritkozik. Amilyen mértékben egyoldalu a termelés, époly mértékben nő a veszély kockázata az időjárás miatt, mert ha csak buza termeltetik és ennek az időjárás nem kedvez, ugy a rossz termés általános. Mig ha a növénytermelési ág többféle, ha az egyiknek árt az idő, a másiknál még pótolhatja vagy csökkentheti a veszteséget. Az aszályos év az alföldi gazdánál egyértelmü a rossz terméssel.

BIZONYTALAN A TERMÉS

Harmadik nagy veszedelme a szárazságnak, hogy a terméseredményünk nagy ingadozásnak van kitéve. Hiába acélosabb a magyar buza, mint a nyugati fajták, hiába birja minden preparálás nélkül a forró földövi szállitást, hiába ad jobb és több lisztet, a nyugati fogyasztó államok a magyar buza kiválóságát nem fizetik meg. Egyrészt, mert a magyar buza a nyugatitól eltérő őrlési módot kiván éppen kiválóságai miatt, másrészt mert mig a magyar buza az egyik évben kinálattal árasztja el a nyugati piacokat, másik esztendőben egyáltalában nem kapható. A nyugati malmok nem szivesen rendezkednek be a magyar buza őrlésére, amelyre nem lehet biztosan számitani.

ALACSONY A TERMÉSÁTLAG

Magyarország buzatermésének átlaga, éppen a szárazság kedvezőtlen befolyása folytán 8—9 q körül mozog, ezzel szemben Németországban közel 20 q, Belgiumban pedig 25 q. Ennek nem a talaj vegyi összetétele közti különbség az oka, hiszen a mi talajunk jobb, mint Németország talaja.

Küzdelem az aszály ellen

Az aszály elleni küzdelem óriási horderejü. Száz és száz millió pengőt lehetett volna megmenteni a multban az aszály elleni céltudatos védekezéssel. Ha elháritjuk a szárazság veszélyét az Alföldről, vagy legalább is mérsékeljük, a termőerőben gazdag talaj megteszi a magáét.

Az éghajlat hőmérsékletére a fák ültetésével befolyást gyakorolni, szélsőséges csapongásait gyümölcs- és erdőkertészettel áthidalni, tél és tavasz nedvességét a talaj száraz müvelésével megőrizni, a légáramlatok páráit sürüsitve a talaj számára megőrizni egy olyan feladat, amelynek megoldása egyértelmü mezőgazdaságunk, közvetve közgazdaságunk virágoztatásával. A magyar Kánán televénye az erdőkertészet, a szárazmüvelés és öntözés által megszabadulva bilincseitől, melyek a bizonytalanság jármába nyügözik és valóra válna az ősi puszták délibábja, mely a forróságtól kiégett avar fölé vizhullámokat varázsol.

Ennek a részleteit nem feladata egy napilapnak kifejteni, de a három munkakör nagy vonalait mégis leszögezhetjük.

ERDŐSITÉS

Ahol az Alföldön egy fa gyökeret verhet, oda fát kell ültetni, mert az erdő kiegyenliti a hőmérsékletnek, csapadékeloszlásnak szélsőséges ingadozásait, a légköri nedvességet megsürüsiti, a levegőt lehüti s a felfogott nyirkosságot takarékosan megőrzi. A debreceni gazda is tapasztalhatta az erdősités hatását, mert amikor a Hortobágy puszta legelőjét az aszály leperzseli, a debreceni gazda is — ősi jog alapján — az erdei legelőket veszi igénybe. A honfoglalás előtt terebélyes őserdők voltak az Alföldön, amit az állattenyésztés kedvéért kiirtottak, de nem sejtették, hogy

Takács István okl. középisk. tanár Budapest, Kmetty u. 21. ((14-7-17.) és Ruth Török breslaui dipl. Kindergärtnerin Budapest, Erzsébet tér 1. (80-4-10.)

BAKONYBÉLI DIÁK ÉS GYERMEKÜDÜLŐJE

a Hegyvidék legszebb részén! Szubalpin klima. Hizókura stb. Intézeti orvos. — Strand, sport. Német társalgás. Korrepetició. Felvilágositás, Sipos Samu textilüzlet, Debrecen, Ferenc József ut 10.

Filléresgyors Budapestre
JUNIUS 17-én
Jegy ára . . . P 4·70
MENETJEGYIRODA

milyen kárt okoznak a késő utódoknak.

Nem szabad összetéveszteni az okot az okozattal, mert az Alföld fátlansága sokkal inkább oka az aszálynak, mint az aszály az Alföld fátlanságának.

SZÁRAZMÜVELÉS

A talaj termőereje csak akkor értékes, ha elegendő viz van a benne levő tápanyagok feloldására. Éppen ezért mindent el kell követni, hogy a csapadékot ne engedjük elillanni a talajból. Az Alföld melege a felületesen megmunkált talajból elvonja a nedvességet, mig a szárazmüvelés megőrzi a talaj nedvességét a növény számára a nyári szárazság idejére. Az Alföldön végzett kisérletek mutatják, hogy a szárazmüveléssel biztositani lehet azt a nedvességet, ami a buza fejlődéséhez szükséges. A szárazmüvelés tökéletesebb eszközöket és nagyobb igaerőt, tehát tőkét igényel. Ez a mai viszonyok között nem mondható kedvezőnek. A magyar földet olyan sulyos teher terheli, hogy egy szokványos akció nem vezethet sikerre, most olyan mértékü áldozatra van szükség, amilyenre eddig még nem volt példa az ország történetében.

ÖNTÖZÉS

A magyar müszaki tudomány (Kvassay - Vályi - Rohringer) büszkén hangoztatja, hogy „Magyarország ármentesitő munkálatainak párja — terjedelemre és fontosságra nézve — nem található". Ez az egyoldalu lecsapolás, amely ma is évi négymillió pengő terhet ró az alföldi mezőgazdaságra, önkéntelenül azt a kérdést dobja elénk, hogy miért nem található párja a magyar öntöző müveknek. Amerika, Franciaország nem vitték tulságba a belvizek lecsapolását, hanem annál több öntöző csatornát létesitettek. Néhány évvel ezelőtt nagy iramban indult meg az öntözés megoldása, de pozitiv eredménye nem lett. Az öntözés kérdésének nagyon sok részletét lehetne feltárni, számunkra most elegendő annak a leszögezése, hogy az öntözés nélkül nem számithatunk az Alföld mezőgazdasági termelésének virágzására.

*

Magyarországon fogalom az ezerholdas bórkabátos! Pedig semmit sem ér az ezer hold, ha forgalmi értéke nincsen, jövedelme pedig minusz eredményü. A magyar gazdának be kell látni, hogy sokkal könnyebb egy holdat ugy megmüvelni és ugy felszerelni, hogy kétszer annyit teremjen, mint két holdat rosszul. A gazdának kevesebbet kell markolni és akkor többet fog.

Házat keresnek megvételre tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kivánják. El akarja adni házát? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. 40 filléért 2 napilapban jelenik meg hirdetése, ha nálunk adja fel.

A házasságok az égben köttetnek, de a földön szakittatnak szét

Ha valamelyik házasfél mindenáron válni akar, fantasztikus furfanggal keres és talál válási okot — Gyilkosságok, brutalitások, ravasz trükkök a válóperek torz tükrében

A házasságok az égben köttetnek, annyi azonban biztos, hogy a válásokat a jó, öreg földgömbön mondják ki az arra illetékes birróságok. Ami mindenesetre kényelmesebb és biztonságosabb, mintha Piccard tanár léggömbjén kellene felszállanai sztratoszférába a házassági szerződés szétbontása végett.

A földi birróságok előtt férjnek és feleségnek kellő módon meg kell indokolni, hogy miért akarják félbeszakítani a hitvesi viszonyt. Mert indok nélkül nem nyilik meg a boldogság utja egyetlen válni óhajtó házasfél előtt sem. Ha válsz — ez az előírás, — legyen okod rá, különben bűnhődnöd kell egész életeden keresztül.

De mit csináljon szegény férj vagy feleség, ha válni akar és házasélete másik kiegészitője ellenszegül? Nincs az a bíróság, amely ok nélkül kimondaná a válást. A szabadabb élet után áhitozó férjnek vagy feleségnek bele kell törődni sorsába és tovább is lehajtani fejét a házasélet igája alá.

Ám a jogászvilágban rendkivül sok érdekes és hihetetlennek látszó adatot tudnak, amikor a válni akaró házasfél a legravaszabb módot eszelte ki ahoz, hogy megszabaduljon élete párjától. Kérdést intéztünk az egyik népszerű és nagy közkeresetnek örvendő válóperes ügyvédhez, aki a közelmult krónikájából tárt fel eseteket előttünk.

Kérdésünk lényege: Mik azok a furfangos módszerek, amelyek segitségével az egyik házaspár meg akar szabadulni a másiktól?

AMIKOR A VÁLNI AKARÓ FÉRJ ASSZONYGYILKOSSÁGÉRT FEGYHÁZBA KERÜL

A válasz:

— A házasélettel kapcsolatos bünügyeknek egész tömegét alkotják azok a fantasztikusabbnál-fantasztikusabb esetek, amelyek a válni akaró férj és feleség között megtörténtek. De ezek közöt is a legérdekesebb és szine regénybeillő az a történet, amely az egyik Debrecenhez is meglehetősen közel levő, tiszamenti községben esett meg. Jómódú gazdálkodó és felesége a szereplők. Fiatal a férj is, fiatal a feleség is. Szerelmi házasság volt, de a szerelem hamar kihült a férfi részéről. A válást azonban szóba sem merte hozni az asszony előtt, mert tudta, hogy a felesége még mindig ragaszkodik hozzá. — Szörnyű lelki válság dult lelkében, nem tudta mitevő legyen, de addig gondolkozott, addig töprengett, amig egy ötlete támadt. Egyszerre jókedvü lett, tudta már a módot, amelynek segitségével megszabadul az asszonytól. Másnap reggel panaszkodni kezdett:

— Jaj, Mariskám, nem tudom mi van velem, de nagyon fáj a szemem!

— Mindjárt elküldök a Terka néniért! — mondta az asszony, — ő biztosan tud rá majd valami jó szert.

Terka néni a falu javasasszonya volt. Félóra mulva megérkezett és nagy szakértelemmel vizsgálgatni kezdte a „fájós" szemet. Vizsgálta, vizsgálta ,aztán megcsóválta a fejét és azt mondta:

— Bizony, valami baja van a szemnek, de ne féljetek, majd én elmulasztom. Csak adjatok nekem három pengőt, annyiba kerül az orvosság, amit csinálok.

Az asszony odaadta a három pengőt, Terka néni elrohant és nemsokára visszatért valamilyen kotyvalékkal. Sűrűn rakták a borogatásokat a „beteg" szemre, de hasztalan, mert a gazda tovább panaszkodott és jajgatott. Végre bejöttek Debrecenbe és itt az egyik szemorvossal megvizsgáltatták a szemet. A szemorvos nézte alulról, nézte felülről, kivülről, belülről a szemet, de semmi bajt nem látott. Meg is mondta, hogy nincs ennek a szemnek semmi baja, mire férj és feleség dühösen otthagyták és hazamentek a faluba, ahol tovább használták Terka néni kotyvalékát. Addig-addig, amig egy szép napon a férj elsírta magát:

— Jaj, édes Mariskám, nem látok már egy tapodtat sem, teljesen megvakultam.

Nosza, lett nagy sírás-rívás, az asszony is jajgatott, a férfi is. Egész éjszaka jajgattak, amikor aztán egyszerre azt mondta a férfi:

— Nézd édes Mariskám, már nincs semmi értelme annak, hogy tovább éljek. Nincs értelme, hogy megnehezítsem a te életedet is. Holnap éjszaka kimegyünk a Tiszapartra, odaállunk a töltésre, majd odavezetsz, ahol az a nagy örvény van és ott belelöksz a vízbe.

Az asszony először hallani sem akart a dologról, később azonban engedett férje rábeszélésének és megértette, hogy nincs már semmi célja a vak férfi életének. Belement a tervbe. Másnap éjszaka kimentek a Tiszapartra, az asszony kézenfogva vezette „vak" férjét és a töltésnek arra a részére vitte, amely alatt a legveszedelmesebb az örvény. Ott még egyszer megcsókolták egymást, aztán az asszony megindult, hogy belelökje férjét a folyóba.

— Nem jó, — mondta a férfi, — hallom, hogy lassan jösz felém. Gyorsabban gyere ,mert csak úgy esem az örvénybe.

A jó feleség megfogadta az ura tanácsát, hátrament néhány lépést és aztán szaladva ment férje felé. De abban a pillanatban, amikor kinyujtotta karját, hogy a férfit belelökje, a gazda félreugrott és az asszony a nagy lendület miatt nem tudott megállni: belezuhant az örvénylő Tiszába. Belefulladt. Ám a sors úgy akarta, hogy valaki iássa ezt a jelenetet. Egy kiránduláson eltévedt diák járt éppen arrafelé, aki szemtanuja volt a jelenetnek s igy pattant ki aztán a dolog. A gazdálkodó nem is tagadta, hogy azért találta ki a vakság mesét, hogy a halálba kergesse feleségét, de azzal védekezett, hogy ő hozzá sem nyult az asszonyhoz, tehát semmiféle büntetőjogi felelősség nem terheli a halálért. A biróság azonban megállapította, hogy a férfi cselekedete közönséges gyilkosság és életfogytiglani fegyházat kapott a furfangos gazda, aki jelenleg a sopronkőhidai fegyház lakója.

A RAVASZ FÉRJ KIKÉNYSZERITI A HÜTLEN ELHAGYÁST.

— Ez az egyik. A másik már sokkal rövidebb, de praktikusabb. Egy debreceni árverési hiéna ezelőtt vagy két évvel megnősült és elvett egy lányt ötezer pengő hozománnyal. — Mondanom sem kell, hogy csupán a pénzért nősült és a leányt éppen csak ráadásnak tekintette. A ráadással azonban nem volt megelégedve, otthagyta az asszonyt, aki viszont nem akart válni tőle. Tetszett neki a férje, vagy nem tetszett, nem fontos, a tény az, hogy semmi áron nem volt hajlandó elválni az urától. A férfi ekkor cselhez folyamodott. Szerelemtől átitatott és vágyódó levelek sorozatát irta az asszonynak és kérte, hogy menjen vissza hozzá. A nő hitt a kérésnek, visszament a férfihez. Amde ekkor az a kellemetlen meglepetés érte, hogy a férje nem adott több kosztpénzt naponta, mint ötven fillért és ha akár emiatt, akár más miatt panaszkodni mert, rögtön megverte. Addig éheztette és verte, amig aztán az asszony megelégelte a dolgot és otthagyta a zurát. A férfi ekkor beadta a válópert felesége ellen hütlen elhagyás címén, amiért elköltözött a közös lakásból. Az asszony hiába akarta a biróság előtt bizonyitani, hogy a férje ütötte-verte, nem volt tanuja és a biróság ki is mondotta a válást az ő hibájából.

A VÁLÁS ALAPJA: AZ ASSZONY „HOLDKÓROSSÁGA" ÉS A FÉRJ GYÁVA BUTASÁGA.

— Az ilyesmi azonban nem is ritka eset, a ravasz férjek az utóbbi időben meglehetősen gyakran élnek ezzel a módszerrel. Igénybeveszik azonban sokszor jóképű fiatalember ismerőseik segitségét is, akikkel elcsábittatják feleségüket, hogy aztán kellő in flagranti után ki lehessen mondatni a válást. De nemcsak a férjek, hanem a feleségek is élnek néha csellel, ha a férfi nem akar válni. Volt egy eset a közelmultban éppen Debrecenben, ami azt hiszem szintén párját ritkitja a maga nemében. Egy kereskedő és felesége az eset hősei. Az asszony beleszeretett egy fiatalemberbe s el akart válni miatta a férjétől. Az

VILLANYERŐRE BERENDEZETT
menyasszonyi fátyol és szemfedőgyár
FODOR TESTVÉREK
Cégtulajdonos: FODOR LIPÓT
DEBRECEN,
Szent Anna ucca 2. szám
MIRTUSÁRUK GYÁRI RAKTÁRA.
TELEFON 28-46. SZÁM.
Postatakarékpénztári számla 42008.
ELADÁS NAGYBAN.

ura azonban nem egyezett bele a válásba, mire az asszony remek ötletet fundált ki. Rájött arra, hogy a férje meglehetősen félénk természetű s ez volt aztán az alapja tervének. Az történt, hogy egy csillagos holdvilágos éjjelen hálóingben kimászott az ágyból és elkezdett fel és alá járkálni a szobában ,majd felmászott az ablakpárkányra. Mint egy holdkóros. A férj felébredt, dermedten bámult feleségére, aztán felugrott és még volt annyi lélekjelenléte, hogy visszarántsa a párkányról. A kilépni akaró asszony még vagy háromszor-négyszer megismételte, majd „elárulta" az uránk, hogy leánykorában is ez volt a betegsége, de orvosi kezelésre járt, úgylá szik azonban, hogy nem sikerült kigyógyítani. Több se kellett a kiürülő férjnek. Hogy ő egész életét egy holdkóros asszony mellett töltse?! Rögtön beadta a válópert. És miután az asszony sem tagadta a „holdkórosságot", a bíróság ki is mondta a válást.

AZ ASSZONY FELESÉGNEK NEM JÓ, VADHÁZASTÁRSNAK IGEN.

— Van aztán humoros eset is. Itt van például a mikepércsi gazda esete, aki mindenáron el akart válni az asszonyától. Nem lehetett eltántorítani a szándékától, pedig hét gyerekük volt már. Az asszony se akart válni, kitartott makacsul az ura mellett, míg végre aztán valami furfanggal — talán valami apokrif levéllel, amellyel felesége hűtlenségét bizonyította — mégis sikerült kimondatnia a válást. Később azután bejön hozzám a gazda, néhány hónapra a bírósági dönt és után s megkérdem, hogy kivel vígasztalódik. Hát a legnagyobb meglepetésemre előadja, hogy vadházasságban él a — volt feleségével. S amikor megkérdeztem, hogy miért kellett ehez elválni, a következő okulásul szolgáló választ adta:

— Ugy van az tetszik tudni doktor úr, hogy amig törvényes vót az asszony, ő vót az úr a háznál. Most pég én.vagyok, oszt akkor rugom ki, amikor akarom!...

REMÉNYI GYÖRGY.

Békekötés a Csillag uccai lavor-fazék párbaj után — a járásbíróságon

A második emeleten Janka járásbrió szobája előtt élénk mozgóldás észlelhető: 8—10 fönyi asszonynépség tülekedik befelé az ajtón, köztük két férfi.

Mindjárt sejtettem, hogy valami érdekes históriáról lesz szó, beljebb kerültem hát magam is. Hát igen. Mindjárt a tárgyalás elején megtudtam, hogy Szilágyi Istvánné Csillag ucca 86. sz. alatti lakos a főmagánvádló ,aki ez év április 14-én feljelentette Bőr József nevű lakóját kétrendbeli rongálásért és azért, mert április 5-én reggel őt és két lányát sértő szitkok kíséretében össze-vissza verte. Ez volt a vád, de a tárgyalás folyamán kiudódott, hogy így nagyon egyoldaluan van beállítva az eset, mert sok egyéb is történ azon a nevezetes reggelen.

A felek s a tanuk vallomása, valamint két orvosi látlelet alapján az eset így rekonstruálható: május 5-én reggel hét óra tájban Bőr József egy lavor hamut kiöntött az udvarra. Szilágyiné ezt látva, egy hatalmas fazék vízzel a kezében kirohant s az öreget nyakonzúdította. A hörcsögtermeszetű Bőr azonban nem hagyta megtorlatlanul ez az asszonyi orvtámadást, hanem harsány csatakiáltások közben verte oldalba a lavorral Szilágyinét, aki viszont a fazékkal csapdosott vissza. Formális párviadal kezdődött, melynek hevében Bőr uram kopaszodó kobakján többször koppant a hatalmas fazék. Ravasz trükhöz folyamodott hát, hogy elintézze a hatalmas termetű asszonyt: hirtelen lehajolt és egyik lábát elkapva kirántotta alóla, az természetesen hatalmas püffenéssel zuhant a földre s az öreg ebben az előnyös helyzetben vette a lavorral kezelés alá. Szilágyiné segélykiáltásaira kirohant a házból Böske és Margit nevű lánya, kiszabadították anyjukat az öreg kezei közül s most hárman rohanták meg a lavorral hadakozó öreg embert s így természetesen ő húzta a rövidebbet.

Szilágyiné és lánya a tárgyaláson tett vallomásukban azt állították, hogy az öreg Bőr, miután földre terítette ellenfelét, nem engedte el a lábát, hanem félkézzel fogva, lakásuk ajtaja felé húzta, miközben másik kezében levő lavorral ütlegelte.

Nem tudom, hogy lehettek ennyire naivak, hogy ezt komolyan merték állítani? Sehogyan sem tudom elképzelni ,hogy ez a kis öreg félkézzel képes volt végigszánkóztatni az udvaron ezt a nagy darab asszonyt. De ha mégis így volt — Istenem, történhetnek még csodák — ajánlom, szövetkezzenek és mielőbb lépjenek a cirkusz porondjára: sok, sok pénzt kereshetnek vele. De szerepeljen ám a fazék és a lavor is!

De hol is hagyuk el? Hát ott ugy-e, hogy szomorú pillanatok következtek, már ami Bőr uramat illeti, mert a három nőszemély most három oldalról egyszerre támadta: Szilágyiné a fazékkal, Böske egy fejszenyéllel, Margit meg egy darab tűzifával. Jobb le sem írni, mit kapott a kis öreg. Elég, ha annyit mondok, hogy pillanatok alatt vízszintes helyzetbe került, az asszonynép pedig gyúrta, mint a tésztát.

Ebben a tragikus pillanatban jelent meg az udvaron Bőr uram hű hitestársa — egy parányi pislogó néni, — aki eddig odabent takarított s mivel egy picikét nagyot hall a lelkem, a csetepaté zaját eddig nem hallotta meg, csak Bőr uram üvöltésszerű segélykiáltásait. Mondom megjelent és pillanatokig dermedten nézte, hogyan csépelik urát és parancsolóját s azután, — azután kitátotta pici száját, egy miatyánkot acsarkodott az égre s azután: jajgatva kocogott ki az uccára, — rendőrért.

Amíg a rendőr megérkezett az történt, hogy Bőr uramnak sikerült kirugkapálnia magát támadói közül és kotricelni kezdett lakása felé, de még mielőtt beugorhatott volna az ajtón, újra nyakonzúdították egy fazék vízzel: megkeresztelték egy kicsit. Ajaj, — hogy imádkozott a kis öreg...

Ezzel itt le is zárom az ügyet, azaz, hogy csak ennek az esetnek az elbeszélését, mert — dacára annak, hogy a felek itélethozatal előtt jónak látták „kibékülni" — azt hiszem, ennek a kis hogyishivjáknak, cécónak folytatása is lesz. Alig hihető, hogy őszinte lesz ez a járásbirósági béke.

Nagy Ferenc.

A körtegyémánt

Amerikai bűnügyi regény. Vécsey Leo fordítása.

Irta: RICHARD E. ENRIGHT, Newyork volt rendőrfőnöke.

(10)

— Vagy úgy is fordulhatott volna, hogy egyedül kocsikáznék az ég felé — folytatta Rick. — Mindenképpen jó, hogy így történt.

— Megérkeztünk — mondta Isabel. — Kocsis álljon meg.

Larry Boyle vállvonogatva nézte a házat, melyen egyáltalán nem látszott meg, hogy milliomosok kártyaklubja lenne.

— Ez az Akropolis-klub? — kérdezte Rick. — Tudja biztosan?

— Természetesen. Várnak itt rám.

Isabel ölében a gyermekkel már a lépcsőn volt, amikor visszafordult hirtelen.

— Ne jöjjön utánam, kérem! — mondta halkan, de igen határozottan.

Rick tétovázva nézett rá.

— Bizonyos benne, hogy nem lesz baja? Talán szüksége lesz még rám. A kapu előtt fogom várni.

— Nem, nem. Nem lehet. Menjen csak el, kérem.

— Akkor a kocsiban várom.

— Nem szabad. Itt már nincs keresni valója. Apám barátai közt leszek s apám is itt van.

— Akkor legalább azt engedje meg, hogy holnap eljöjjek délelőtt és megkérdezzem, hogy van az édesapja? Ugy-e eljöhetek, Isabel, kedves?

— Igen, azt megteheti. De ne ide jöjjön, hanem a lakásra. Isten vele, Rick.

Gyöngéden ejtette ki megint a nevét, mosolygott és fölsietett a lépcsőn.

A fiatalember maga sem tudta miért, de követte. Minden perc, amit még vele tölthetett, drága volt neki.

A kapu kinyilt s egy kifogástalan estélyiruhás úr bocsátotta be Isabelt. Amikor a lány eltünt, a férfi ujból kapu nyitott és a még ott várakozó Rick elé lépett. A fiatalember sűrű szemöldök alatt két fekete, parancsoló szemet látott, hófehér fogsor villant a kis fekete bajusz alatt.

— Jöjjön be ön is, uram — mondta az idegen. — Nem engedhetem el anélkül, hogy meg ne köszönjem azt, hogy idehozta Isabelt. Pascal a nevem. Pascal doktor.

Mézédes hangon beszélt. Melegen megszorította a kezét s maga előtt bocsájtotta be az elegánsan bútorozott hallba. Becsukta maguk mögött az ajtót. Isabel és a gyermek már eltüntek onnan. Gyöngéden nyult valaki most Rick vállához hátulról, de a következő pillanatban a feketebajuszos férfi minden tekintória nélkül ráugrott. A kezét hátracsavarta s két idegen gyorsan összekötözte, mialatt a feketebajuszos nagy gyakorlattal kipeckelte a szája. Rick Hazard a lábával védekezett, látta még, hogy gyomron rúgta az egyik idegent, aki feljajdult. A következő másodpercben úgy érezte, fejére szakad a mennyezet. Táncolni kezdett minden a szeme előtt. Elveszítette az eszméletét, valami feneketlen mélységbe süllyedt alá, puhán...

XII. FEJEZET.

A pezsgős pohárköszöntő

— Emeljétek fel őt, fiúk — rendelkezett az a férfi aki magát Pascalnak nevezte s a cipője orrával odébb rúgta a földön heverő, tehetetlen testet.

A két fickó, — izmos, alacsonyhomlokú, orgyilkos, külsejű emberek, — megragadták Rick Hazardot, egyik vállánál, másik a lábánál fogva és vonszolni kezdték fölfelé a lépcsőn. Föltépték az egyik ajtót s egy sereg férfi tódult ki a lépcsőházba, fiatalok, öregek vegyesen. Némelyek szmokingot viseltek, mások jól szabott, elegáns uccai ruhában voltak. De az arca valamennyinek ideges és nyugtalan volt, attól az élettől, melyet folytattak. Ihatnak éppen, mert fölhevülnek látszottak valamennyien.

— Pompás! Ezt jól csinálta! — ütöttek a vállára a „doktornak". — Csapdába került az első rendőrkopó! Ide jött a mi barlangunkba! Szívélyesen kell fogadni őt! Ahogy megérdemli...

A „doktor" most átkutatta az eszméletlen fogoly ruháját.

— Micsoda zenebona van itt? — jelent meg fönn a lépcsőn egy fehérhajú, üdearcú férfi és lenézett a többiekre. Borzas volt a haja az alvástól, pyjamában volt.

Hatalmas kacaj felelt a szavaira.

— Jó zsákmány, Harry! — kiáltották. — Detektív ez a fickó! Sokat mulasztottál.

„Doktor Pascal" fölemelt kézzel parancsolt csöndet s elmondta, mi történt:

— Jó fogást csináltunk, Harry! Cadmise idetelefonált s adott egy jó tippet. Azt mondta, hogy a gyermeke és sógornője idehozzák Byrne Macarty detektívet.

— Byrne Macarty? — kérdezte az ősz férfi. — Ez lenne az?

— Cadmise azt mondja! Azt is hozzátette, hogy vigyük el a lányt és gyermeket Green-Godds Anniehoz, Macartyval pedig csináljunk azt, amit akarunk. Nekünk adja ajándékba.

— Nos, majd megáncoltatjuk egy kicsit akkor — mondta Harry. — Remélem, nem intéztétek még el vele végleg a dolgot, mert én is meg szeretném sütögetni kissé roston, mielőtt kimúlik.

— Légy nyugodt, csak elkábult kicsit. Mire fölébred, gondoskodunk majd számára csinos, testhezálló szórakozásról.

— Szerencséje volt Cadmisenak, hogy ilyen olcsón szabadult a kutyától — vigyorgott a „doktor".

— Macarty benn volt nála a lakásban, zsebében az elfogatóparanccsal s hogyan fest most a dolog? Ő itt fekszik s az elfogatóparancs nálam van. Még a rendőrségi jelvény is.

Kigombolta a kabátját a doktor és a frakkmellényére mutatott.

— Cadmise biztosan árkon-bokron túl van már — vélte az egyik cimbora.

— Biztosan Ugyis készült már elutazni. Lehet, hogy Kanada felé vitorlázik azóta. A rendőrség biztosan kémeket állít majd fel minden állomáson és autó-úton, de nyugodt vagyok afelől, hogy Cadmise bolonddá tartja őket. Ez a fiú akkor érzi legjobban magát, ha üldözik.

(Folytatjuk.)

FELHÍVÁS

A Bocskay István Hajdúezred a *június hó 10-én, vasárnap délután* hajdúnapot rendez a Stadionban. Az ünnepélyen vitéz *Zákány* Győző ezredes úrnak szüksége volna mintegy 200 hadirokkant bajtárs szereplésére, illetve megjelenésére is. Miután az ünnepély olyan időpontra esik, amikor mindenki ráér, bajtársi szeretettel felkérem hadirokkant bajtársaim közül mindazokat, akik járni képesek, hogy ezen a „Hajdúnapon", mint Bocskay István kurucvezér egykori hajdúi, a legroszszabb ruháikban (mert a tépett nősökhöz ez illik a legjobban) a jelzett napon *délután 3 órakor a Polgári Lövölde mögött* gyülekezni szíveskedjenek s jelentkezési szándékukat előzetesen csoportunk irodájában is feltétlenül jelentsék be.

Dr. Rugonfalvi Kiss István
elnök.

Debreczeni Helyi Vasut.

HIRDETMÉNY

A folyó hó 10-iki ünnepségek, különösen pedig a Stadionban rendezett katonai sportünnepségek alkalmával előreláthatóan oly nagy lesz a villamosokon az utasforgalom, hogy azt csak a legnagyobb erőfeszítéssel, a rendelkezésünkre álló összes forgalmi eszközök igénybevételével és bizonyos rendkívüli intézkedések életbeléptetésével lehet lebonyolítani. Oly intézkedéseket kell tennünk nevezetesen, amelyek a villamos vonatok gyorsabb fordulását biztosíthatják. Evégből *folyó hó 10-én délután 2 órától* kezdve az összes villamosvonatok a Nagyerdői városi fürdőig közlekednek és onnan fordulnak vissza a városba. Délután 2 órától kezdve tehát addig az ideig, amíg a Máv. pályaudvar — Nagyerdői városi fürdői vonalon az utasforgalom tömege ezt szükségessé teszi, a Vilmos császár körúton, a rendes vonatok, vagyis az 1-es viszonylatú kocsik nem közlekednek, hanem ez alatt az idő alatt a Vilmos császár körút elejétől (Simonyi úti sarok) az egyetemi klinikáig és onnan vissza 5—6 percenként külön ingakocsi fog közlekedni s így a Vilmos császár körútra a klinikák felé kimenő, vagy a Vilmos császár körútról a városba bejövő utasoknak a Simonyi út és a Vilmos császár körút sarkán át kell szállaniok. Az egyetemi klinikák és a nagyerdői városi fürdő között pedig a közlekedés ez idő alatt szünetel.

Kérjük az érdekelt utazóközönséget, hogy a rendkívüli forgalom lebonyolítása érdekében tett és csupán egy fél napra életbeléptetett ezt az intézkedésünket megértéssel fogadni szíveskedjék.

Ez alkalommal értesítjük a t. utazóközönséget arról is, hogy a „Debreceni Hét" tartama alatt kiadott 60 filléres napijegyek érvénytartamát egy órával meghosszabbítjuk s így ezek a napijegyek a megváltás napján és az azt követő nap első órájában (éjfél után egy óráig) érvényesek.

Debrecen, 1934 június 7.

Az üzletigazgatóság.

ELFOGTAK HÁROM ZSEBTOLVAJT

A rendőrségre szombaton előállitottak három körözött zsebtolvajt, akik állitólag Debrecenben is követtek el büncselekményeket. Mindhárom neve ismert már a hatóságok előtt: Hegymegi Rudolf, Weiszhorn József és Molnár János. Valamennyien tagadták, hogy lopásokat követtek volna el Debrecenben, a rendőség azonban őrizetbe vette őket.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

A „Bagolyvár"
vendéglő kerthelyiségében magyaros vendégszeretettel várják. Híd ucca 14. Villanyteleppel szemben.

Hallatlan
árt fizetek aranyért, ezüstért, zálogcéduláért. Braun, Piac 31. 5532

Betöltendő állás

Házmesterpár,
gyermektelen, megbízható, férjét állásban alkalmazom, felvétetik. Simonffy 33. 522

Részletügynököket
nagy jutalékra felveszünk. Jelentkezés Frohner-szálló portásánál. 138

Szakácsnőt,
aki önállóan főz, bizonyitványnyal felveszek. Magoss György tér 30. 147

Horgolónők
kerestetnek magas díjazással otthoni munkára. Király ucca 5., földszint. 148

NYUGDIJAS
középkorú egyén kerékpárral gyári vállalathoz lakás és fizetéssel felvétetik. „Minden munkát végzek" jeligére kérünk. 158

Palatetőjavításhoz
értő segéd jelentkezzék. Kölcsey 18. 401

Tanulóleány
felvétetik Weiszberger Ibolya női divatszalonjába. Verbőczy ucca 4. sz. Iparkamaraépület. 159

Paprika,
szegedi, cikkek háztartásbani eladására keresünk ügyes férfiakat (nőket). Válaszlap: Szegde, Postafiók 82. 2774

Részletügynököket
nagy jutalékra felveszünk. Jelentkezés Frohner szálló portásánál. 138

Varrólányt,
kézilányt, fehérneművarrónőt felveszek Klein Klára női divatszalon. Simonffy ucca 51 .sz. 2779

Tisztességes
feltétlen megbízható fiatal bejárónő azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 2775

Szakácsnő
jó bizonyitvánnyal felvétetik — Arany János ucca 4. első emelet. 160

Feltétlen
megbízható mindenes takarítónő felvétetik. Füvészkert ucca 20. 8—9 órakor. 426

Büffébe
árukihordáshoz ügyes leányok és fiúk felvétetnek. Jelentkezés reggel Stadionban. 2790

Bejárónőt
heti kétnapi munkára felveszek. Kölcsey 15. második ajtó. 403

Könnyen
eladható cikkhez Hajdúmegye területén ügyes eladók kerestetnek. Jelentkezés hétfőtől. — Cím a kiadóban. 2793

Szabásznő,
perfekt varrónő felvétetik a Benyáts felsőruhavarrodában, Degenfeld-tér 11. 432

Felveszek
egy iskolázott árva leányt. — Sámsoni út 48. Péksütőde. 168

Ügyes
szakácsnő felvétetik a Gambrinusban. 2781

Hölgyfodrász
és egy manikürös azonnal felvétetik Miklós ucca 53. Toma. 2771

Állást keresők

Idősebb
úrhölgy, ki a háztartás minden ágában jártas, délután varr, keres megfelelő állást vidékre, nagyobb uradalomba, német órát ad, vagy árvaházba, hol a leányokat varrásra tanítja. — Cím: Kígyó u. 34. sz. 67

Házvezetőnő
középkorú, alkalmazást keres, ki háztartásban minden munkát vállal. Ackermann, II. tanári lak, Nagyerdő. 2756

Magánoshoz
házvezetőnőnek vagy családhoz szakácsnőnek elmenne éves bizonyítvánnyal: Barcsa Irén, Tetétlen. 2797

Ügyes
házivarrónő olcsón házakhoz ajánlkozik. Ferenc József út 87., trafik.

Kiadó lakás

Különbejáratú
bútorozott szoba légfűtéses lakásban kiadó. Werbőczy ucca 4., III. emelet 5. 160

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba kiadó. Kossuth ucca 22., III. Lifthasználat. 146

Két szoba,
konyhából álló egyszerű udvari lakás város központjában, — Bethlen u. 50. szám alatt július egyre kiadó. 161

Egy
uccai tiszta szoba, konyha, kamara, mosókonyha szép fás udvarban kiadó. Apaffy ucca 20. Apaffy ucca 20. 106

Különbejáratú
kétrendbeli csinosan bútorozott uccai szoba fürdőszobahasználattal, központi fűtéssel azonnal kiadó. Simonffy ucca 2/a., I. 1. 162

Csinosan
bútorozott szoba szép fenyves udvarban, teljesen különbejáratú, kiadó. Esetleg nyugalóknak is. Cím Független Ujságnál. 516

2 szoba,
előszoba, konyha, speiz augusztus 1-re, 1 szoba, konyha, speiz azonnalra kiadó. — Domb u. 22-a. 159

Kiadó
különbejáratú szépen bútorozott szoba. Batthyány ucca 5. 407

Kétszobás
csinos udvari lakás kiadó. Hatvan u. 8. Riesz kocsigyár. 107

Központban
különbejáratú uccai modernül berendezett irodahelyiség esetleg telefonhasználattal kiadó. — Cim a kiadóban. 2771

Ujonnan festett
2 × egy szoba, konyhás és mellékhelyiségekből álló lakás — azonnalra is kiadó. József kir. herceg u. 75. sz. 156

Elegáns
különbejáratú bútorozott szoba fürdő használattal július hó 1-re kiadó. Püspöki palota, I. kapu, II. em. 50. 165

Bútorozott
szoba kiadó. Kálvin-tér 5. Keresztépület. 149

Különbejáratú
szép bútorozott kétágyas szoba kiadó. József kir. herceg 56. 513

Egyszobás
lakás azonnalra, kétszobás lakás augusztusra kiadó. Varga ucca 12. S

Özvegyasszonykánál
tisztviselő uccai bútorozott szobában ellátással otthont talál. Cím kiadóban. 402

Kerti lakás
3 szoba, fűthető verenda bőséges mellékhelyiségekkel kiadó. István u. 49. 421

Uccai
különbejáratú szoba üresen — vagy bútorozva kiadó. Kölcsey ucca 18. 2778

Kétszobás
lakás: Vár ucca 7. és Külsővásártér 9. sz. házban kiadó. Értekezni Papp Lászlónál Ferenc József ut 16. sz.

Kiadó
lakás Varga ucca 41., két nagy szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel augusztus 1-ére. 2794

Két
szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, parkettes modern lakás kiadó. Vígkedvű Mihály ucca 11. 2806

Egyszobás
modernebb úrilakás parkírozott napsugaras udvarban augusztusra. Lorántffy ucca 13. 2796

Különbejáratú
bútorozott tágas, világos szoba teljes ellátással 1 vagy 2 úr részére június hó 15-től kiadó. — Értekezhetni Rákóczi ucca 5. sz., keresztépület, Szlávy. 427

Ötszobás
parkettes, összkomfortos, irodának is augusztusra vagy szeptemberre. Szent Anna 7. 2799

4 szobás
komfortos lakás Hungária palotában augusztusra is kiadó. 166

Különbejáratú,
nagyon szépen bútorozott uccai szoba kiadó. József kir. herceg 35., I., jobboldal. 117

Kétszobás
és egyszobás garzon lakás teljes komforttal kiadó. Ferenc József ut 15. Alföldi palota.

Uccai
bútorozott szoba teljes ellátással állami tisztviselőnek kiadó. Lorántffy 30. 418

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fütés, lift. Szent Anna és Varga ucca sarok. 2784

Butorozott szoba
kiadó Sestakerti ut 3-ik tanári lakással szemben. Dr. Mikó. 416

Kiadó
bútorozott szoba közel a strand fürdőhöz, egyetemhez. Fürdő ucca 5. 404

Bútorozott
szoba kiadó. Sestakert, 3-ik tanári lakással szemben. Dr. Mikó. 416

Egy
uccai szoba kiadó. Csonka ucca 7. 2795

Modern
uccai lakás november 1-re kiadó. Kossuth 7. 2760

Bútorozott
uccai szoba azonnal kiadó. — Honvéd ucca 9/c. 2807

Egyszobás
lakás fürdőszobával kiadó. Ferenc József út 16. Alföldi palota. 2603

Különbejáratú
bútorozott szoba verandával kiadó. Péterfia ucca 54. sz. 430

Három
szoba, fürdő- és előszoba, minden kényelem, szép udvar — augusztusra kiadó. Csokonai u. 44. 415

Lakást keresők

Keresek
Piac uccán, vagy a belőle nyiló uccák elején két-háromszobás lakást komforttal augusztus elsejére. Piac ucca 5, Hölgyfodrászat. 428